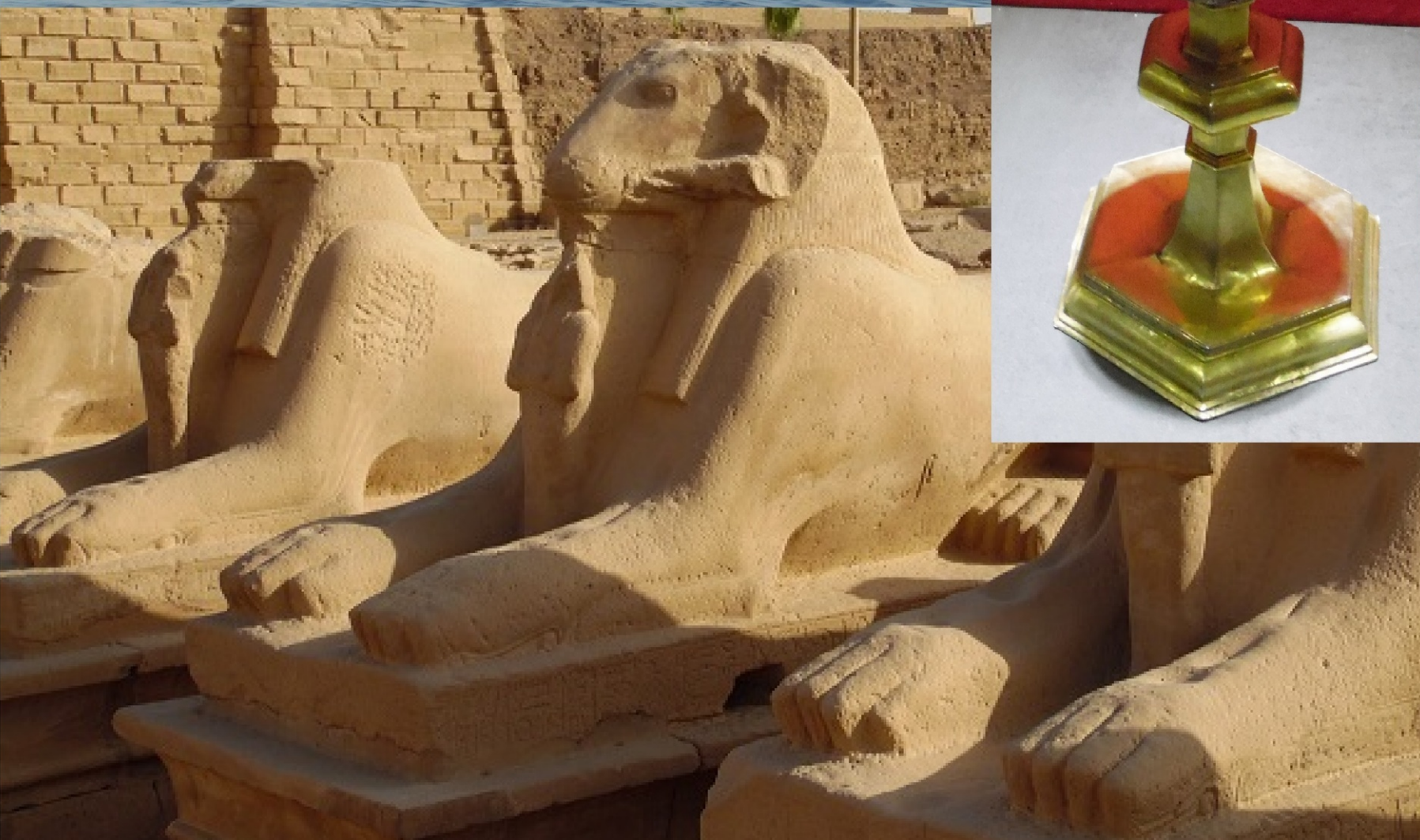

T. Igor Csaba

BÁBJÁTÉK

T. Igor Csaba

BÁBJÁTÉK

Az Antikrisztus Fogarason

Késő tavaszi, vagy kora nyári délután volt. A müncheni repülőgépről meglehetősen sokan szálltak le, így a két fiatal nő legfeljebb a férfiaknak tűnt fel. Persze... azt méltán, mert mindkettő szép volt a maga módján. A maga módján – mondom – mert óriási, nagyon szembetűnő különbség volt a kettő között. A fehér nő közepesnél alacsonyabb termetű volt, közepes hosszúságú fekete hajjal (a haj hossza körülbelül a nyak közepéig ért), a fekete nő viszont magas volt, nem kellemetlenül, de mindenképpen magasabb az átlagosnál. Neki rövidere vágott haja volt. Egyébként, mint már mondtam, mindketten szépek voltak.

Anitának, ő volt a fehér bőrű nő, már a repülőgépen feltűnt a másik viselkedése. Mintha elveszettnek érezte volna magát, bizonytalanul nézegetett maga köré, mintha segítségre lett volna szüksége. Amellett valóban egyedül utazott, nem volt semmiféle olyan férfi a közelében, akit kísérőnek lehetett volna nézni. Anitának minden esetre szimpatikus volt az a csendes segítségkeresés, vagyis az, amit annak vélt felismerni.

Ahogy ott álltak s a csomagjukra várva nézegették a körbeforgó futószalagot s azon a változatos bőröndpopulációt, meg is szólította.

– Bocsánat, hogy ismeretlenül megszólítom! Először jár Budapesten?

A kérdés természetesen angolul hangzott el, mert a kérdező nem feltételezte a szénfekete utastársáról, hogy magyarul is tud, vagy legalábbis nem valószínűsítette az anyanyelvi szintű nyelvtudást. Azonban meglepődött, mivel az ismeretlen útitárs magyarul válaszolt, méghozzá tökéletes hangsúlylyal, pillanatnyi kétséget nem hagyva afelől, hogy a nyelvtudása nem hogy kívánnivalót.

– Igen! Egyedül utazom és valóban örülök annak, hogy megszólított, mert még sosem voltam egyedül Budapesten.

Anita megértvén, hogy a bocsánatkérés fölösleges volt, tovább folytatta a beszélgetést, ezúttal már az anyanyelvén. Meg is tudta, hogy a másik fiatal nő egyenesen örül annak, hogy beszédbe elegyedtek, mivel tovább szeretne utazni, méghozzá olyan helyre, ahol valóban sosem volt még. És ahol egy olyan feladatot kell teljesítenie, amelyet még soha nem végzett addigi életében.

Közben a csomagok is megérkeztek. Első látásra nagyon különböztek egymástól, de amikor megfogták jól látszott, hogy a különbség csak látszólagos, mert mindkettőnek még a súlya is nagyjából azonos. Elvégre a legfőbb tartalom általában női ruhák voltak.

– Jöjjön, ülünk le egy padra amíg várakozunk, s közben beszélhetünk is!

Aztán egy félóra múlva már tudták is egymás nevét, és a fontosabb dolgokat. Olyanokat például, hogy az egyikük neve Holló Anita, míg a másikuk Agács Tiborné, Aisa. Valamint azt is, hogy mindketten Erdélybe igyekeznek, csak éppen különböző okból.

– Kár, hogy megszüntették a vásárhelyi járatot – mondta Anita.

– Én sajnos azzal se lennék kint a vízből, ha lenne. Mert nem oda kell utazzak, hanem délebbre. Fogarasra, ha hallottál már róla – ekkor már tegeződtek.

– Hallani hallottam, de ott még nem voltam. Azonban nekem se Marosvásárhely az uticélom. Tovább megyek egy megyével, csak olyan helyre, ahova nincs se vonat se repülő¹. Így hát, akartam vagy sem a szebeni gépet választottam.

– Akkor továbbra is együtt utazunk, mert én is azzal megyek tovább. Mit is mondtál, hova kell érkezéssel?

– Nem mondtam, de most mondom. Vigyázóvárra. Egy volt kolléganőmmel szeretnék ott találkozni. Már leleveleztük. De ez nem azt jelenti, hogy nagyon sietnék.

– Nekem sincs különösebb sietni valóm. Ez – ütött a bőröndjére – megvár.

1 Akkor még nem tudta Anita, hogy néhány hónappal azelőtt mégiscsak lett két rövid távú repülőjárat Vigyázóvárra, egy kis magánrepülőtérgazdájának jóvoltából.

– Akkor talán legjobb lesz, ha meghívlak, gyere velem! Úgy tudom, hogy a kollégámék ketten vannak, elég nagy házban. Na, talán az édesanyja lehet velük. De tudtommal ő is rendes. Akkor megbeszéljük azt amiért jöttem, azután pedig elkísérlek Fogarasra, ha gondolod! Én se voltam még ott, szeretném látni!

– Nem, én azt szeretném, ha te jönnél velem először! Ugyanis, nekem alig valamivel van több dolgom, mint amennyi egy délutánba belefér. És utána mehetünk meglátogatni a kolléganődet, ha akarod.

Ez utóbbi történt. Így tűnt logikusnak. Közben elmesélték egymásnak, hogy mi is hozta őket Erdélybe. Persze, annyit, amennyi még nem feszegette a kölcsönös udvariasság határait. Anita elmesélte, hogy néhány hónappal azelőtt nevezték ki egy országos diplomáciához tartozó hivatal élére, miután a korábbi hivatalvezető hirtelen meghalt. Ám ő maga sem maradt a helyén sokáig, mert valami okból – létszámfölösleget emlegettek, de mindenki tudta, hogy az humbug – menesztették. Vagyis inkább, átküldték egy olyan intézményhez, amelynek a profiljához, legalábbis a nagyfőnökök szerint, jobban illett a végzettsége.

– Persze, valóban nem vagyok karrierdiplomata, mert az egyetemen vezetéstudományt és biológiát végeztem, hát ha nagyon szigorúak vagyunk, akkor az Archeogenetikai Intézetbe valóban jobban illett a tudásom. Csakhogy akkor már néhány éve diplomáciával foglalkoztam. Ráadásul az elődöm se volt karrierdiplomata, sőt az a kolléganőm se, akihez éppen igyekszem. Valami történhetett – gondolkozott egy kicsit, majd kibökte – a háttérben. Amiről nem tudok. De gyanús az egész ügy. Az elődömet hazaárulással gyanúsították meg, ami viszont az országban se történt meg legalább tíz éve. De inkább több. No aztán rendőrök vezették el azt a szegény Bandi bácsit. De csak az ajtóig. Ott összeesett és meghalt. Aztán néhány nap múlva hazajött a kolléganőm és ő meg felmondott. Azonnal amikor meghallotta, hogy mi történt. Elég kemény szavakkal, méghozzá. Akkor neveztek ki engem. De, mint mondtam, alig néhány hónapra. Aztán, az archeogenetikusoknál is kitelt a becsületem. Ezen különben nem csodálkozom. Gyors és mélyreható változások kezdődtek ott, már azelőtt hogy én megérkeztem. És azokat a változásokat nem csíptem. Hát töprengtek egy darabig, hogy mihez is kezdhetnének velem, mert hát azért a vezetéstudománynál kemény történelmet is tanultunk, nem csak azt amivel a középiskolai diákok fejét tömik, ráadásul még ott volt a biológia. Szóval... akkor már nem nagyon lehetett azt mondani, hogy a profilom nem felel meg. Végül én mondtam meg nekik, hogy mi lenne, ha ezúttal is létszámfölöslegre hivatkoznának? Még majdnem megölelgettek érte. Kaptam is tisztességes végkielégítést. Amiből aztán egy hetet üdültem Münchenben az unokaöcsémnél.

Aisa egy darabig csak hümmögött, majd megkérdezte:

– Végül is mit kifogásoltak rajtad? Mert abból amit elmondtál, nemigen hinném, hogy a tudásoddal van baj. Jó! Ami a genetikát illeti, azt biztosan tanulnod kéne. De ezzel mindenki így van. Labor-munka.

– Jó helyen keresgélpsz! A történelemmel volt gond. Látnod, az amit én tudok, nem igazán a nagyközönség fülének való. Ahogy már mondtam is. Ott pedig éppen azt erőltették amiről én tudtam... tudtam? Igazán inkább csak sejtettem, hogy nem igaz. Csakhogy az új főnök, egyébként Nedeczky Istvánnak hívják, nem rossz ember, csak befolyásolható, valami általam nem ismert okból az egész intézetet vissza akarja téríteni arra az útra, amelyről már negyven évvel ezelőtt is tudta minden műveltebb ember, hogy hülyeség. Na! Én meg akadály voltam. Kockakő az út közepén. Gondolom, érted!

– Ó! Persze! Nálunk is van elég évszázados megkötöttség. Keményen kell lavírozni közöttük.

– És hol van ez a nálunk?

– Egyiptom déli részén. Núbiában.

– Hú! Az szép hely lehet!

– Szép is, valóban!

– Akkor mi hozott ide? Ráadásul úgy tudom, hogy férjed is van, tehát ott kellett hagynod!

– Így van. Pedig Tibor jó ember és egy kislányunk is van. De hát, nem lehetett. Ezt az urnát kell elhelyeznem Fogarason. Vagy a várban, vagy legalább a temetőben egy komolyabb sírhelyen. Ez már le van tárgyalva.

– Dehát kinek az urnája ez? Valami királyé?

– Majdnem. Amíg élt az volt a neve, hogy Dán Géza. És úgy tudjuk/tudják, hogy a havasalföldi fejedelmeknek a leszármazottja. Mirceának, ha tudod, ki volt.

– Persze, hogy tudom. De akkor meg neked mi közöd van hozzá?

Aisa vigyorgott egyet.

– Ő volt a tulajdonosom. Amíg élt.

– Hogyhogy tulajdonos?

– Úgy, hogy megvett annak idején. Tizenennyolc éves koromban. A törzsemtől. Nagyon gazdag ember volt szegény. És nagyon magányos. Ő tanítattott aztán. Mert egy kis tanítónő voltam amikor megvett. Ő pedig fizette az egyetememet, mind a kettőt. Szóval, nem volt rossz ember.

– Nahát! Mint az Ezeregy éjszakában!

– Majdnem. A törzset is segítette. Aztán, vagy négy évvel ezelőtt megismertem Tibort. És megszerrettük egymást. De Géza akkor már nagyon beteg volt. Hát akkor Tibor lett a férjem. De csak akkor, amikor Géza már nem élt. Valahogy... így tartottuk tisztességesnek. Pedig nem volt a férjem. Géza.

– És az a Géza rád hagyta a vagyonát?

– Csak a kisebbik felét. Mert a másik felét a felesége örökölte. Meg a másik hajót is.

– Ezek szerint egyet...

– Igen. Az egyik hajó az enyém. Egy dahabeya. Abból élünk. Meg abból amit Tibor termel. Ő meg abban specialista. Agráriumban.

– Te meg...

– Igen. Én hajóskapitány vagyok. Persze van egy alkalmazott kapitányom is. Mohamed a neve. Így aztán nem vagyok mindig távol a férjemtől.

– Igen. És akkor már értem, hogy miért nincs itt ő is annak a Gézának a hamvaival.

– Igen. Furcsa lenne. Nem lenne kifogása, de valóban furcsa lenne! – a szénfekete hölgy elnevette magát, aztán még hozzátette, mintegy levezetésképpen – Elég sok furcsa dolog fordult meg a hajóm kapitányi kabinjában az utolsó négy évben.

Közben múlt az idő és egyszer csak bejelentették a szebeni járatra való felszállást. A hölgyek tehát felálltak a padról amelyen addig ültek és a csomagjaikkal elindultak a beszálló kapu felé. A beszélgetés így félbeszakadt, ők viszont időközben egyre jobban összebarátkoztak. És természetesen nem vették észre azt a középkorú házaspárt, konzervatívan öltözött nő és határozottan vörös arcú férfi, akik sietve igyekeztek arra a gépre, amelyre ők is fel kellett szálljanak. Pedig azok már München óta mögöttük voltak. Hol kis, hol meg nagyobb távolságra lemaradva.

– Mármint, ha nem baj, én itthon maradnék ha lehetséges! Nem baj, ha nem megyek veled? És az urnával? – kérdezte Anita az újdonsült barátnőjét.

Mindez természetesen már Fogarason történt, a megérkezésük másnapján, délelőtt. Mert Aisa is azon a véleményen volt, hogy nem érdemes azonnal nekiugrani a Géza maradványai elrendezésének, hanem inkább egy kicsit körülnéznének a városban. A város alatt főképpen a szépen restaurált várat kellett érteni. Régi, középkori történelemre emlékeztető építmény volt, akkoriban határvár, amely jogilag, mint egész Erdély egyébként, eleinte a Magyar Királyság és az Aranyhorda déli területei később, ezerháromszázhusz után pedig, amikor az említett horda a területet kiürítette – nem volt az teljes kiürítés, inkább csak a felső vezetőségre vonatkozott, arra se teljesen, a föld népe pedig, mint általában lenni szokott, a helyén maradt – és a helybenmaradt, a Magyar Királysággal jó kapcsolatokat ápolt egyik vezető magához ragadta a hatalmat, az ő fejedelemsége képezte a szomszédot a magyarok felé. Basarabnak nevezték ezt a fejedelmet, ezen a néven az első volt és minden jel szerint nagyon tehetséges. Mai felfogás szerint kun eredetű volt, a neve is erre utal. A Basarab név, legalábbis Rásoni László szerint, elnyomót, alávetőt, vagy valami ilyesmit jelenthetett őtörök

nyelven. Vagyis, igazi uralkodónak való név volt. Nem is valószínűtlen, hogy éppen az uralkodáshoz felvett név lehetett. Hogy mi volt a neve azelőtt, azt nem lehet már tudni, mert elveszett, szétfoszlott a történelem viharaiban.

Mindezt Anita mesélte el Aisának, várlátogatás közben. Amire a fekete hölgy úgy reagált, hogy:

– Nos éppen ennek a Basarab családnak egyik későbbi utóda kellett legyen Gézának az őse. Még valami papírai is voltak erről. Ezért volt olyan készséges a román hatalom, a helyi meg a felső is, amikor megtudták, hogy Basarab leszármazottáról van szó.

– Igen. Egy idő után kettévált a család. Az egyik oldal a Drăculeștieket nevet viselte Zsigmond király ideje után mert, hogy a császár-királytól jogot kapott arra, hogy a palástjára egy saját farkába harapó sárkányt hímeztesen (dragon). A másik ág pedig a Dăneștieket nevet viselte attól kezdve, egy Dan nevű ősüktől. Alighanem ez a te Gézád is tőlük származhatott. Egyébként a család két ága általában felváltva viselte a fejedelmi hatalmat és címet, de a váltás általában nem ment békésen. Sok vérbe kerültek azok a harcok amiket egymás ellen vívtak. A sárkányosok voltak a harcosabbak, a Dánok pedig a békésebb, megalkuvóbb oldal. Nemigen lehet tudni, hogy melyiknek volt inkább igaza. Lehet, hogy mindkettőnek, lehet, hogy egyiknek sem. Meg aztán az akkori külföld is beleszólt. Leghamarabb a magyar király, aki várakat, területeket adományozott a Basarab fejedelmeknek. De az Oszmán Birodalom is ágált rendesen. Meg még néha lengyelek, szerbek is odakapdostak, de ők már kevésbé.

– No hát, akkor én elmegyek és eltemettetem ezt az egyik utolsó Dan utódot. Te itt maradsz?

– Igen! El akarok adni néhány olyan ruhát, amelyet már sosem fogok viselni. Diplomáciához használt hivatalos öltönyt, vagy mi, azt hiszem, szmoking a neve. Szoknya, blúz és egy különleges női zakó. Meg még egyebek is, ékszerek amelyekre előreláthatólag sokáig nem lesz szükségem. Na, szóval mára jelezte a vevő, hogy jön.

Az ortodox temetés eltartott valami másfél órát annak ellenére, hogy Aisán és néhány hivatalos személyen kívül más közönség nem volt. Még a pap és a segítői, meg egy ember egy kis kamerával. Valamelyik helyi tévé riportere. Később majd valószínűleg jó pénzért eladja az egész videót, a nagyobbaknak. Ne irigyeljük tőle!

Így aztán a szénfekete hölgy – jókora feltűnést keltett az urnával – már ebédidőre otthon is volt a szállodai szobájában.

– Jó, hogy jöttél, én ebéd után még elmegyek.

– Legalább sikerrel jártál?

– Igen! Mindent megvettek. A bankba kell menjek. Tudnom kell, hogy hol tartok. Mint mondtam, pillanatnyilag semmi keresetem nincs. Egyelőre abból gazdálkodok amim van.

– Legalább ígéret létezik?

– Persze! Kettő is!

– Itt Erdélyben?

– Az egyik Bukarestben. Szintén az archeogenetikai területen. Nyugisabb mint a magyaroké. Legalábbis hagynak dolgozni.

– Azt választod?

– Még nem tudom. Egyelőre, mint mondtam, elmegyek a volt kollégámhoz. Kíváncsi vagyok a véleményére. Jófejű leányka.

Aztán elment. Nagyjából egy félóra múlva megint jött valaki. A telefonba azt mondta, hogy a vevő.

„Úgy látszik, hogy mégse ment minden simán!” gondolta Aisa és nem tudta, mi tévő legyen.

– Na, beenged, vagy veszni hagyja a többit?

Hát beengedte. Közepes magasságú, vastag testalkatú férfi jelent meg, kalappal, hosszú esőkabát félében. Egészében hasonlatos volt ahhoz, ahogy régebbi filmekben az angol detektíveket ábrázolták. Csak éppen, ebben a pasasban nem volt semmi titokzatos. Talán attól eltekintve, hogy a hangja meglehetősen tompa volt. Lehetett ugyan érteni amit dünnyög az orra alatt, de oda kellett figyelni. És kezdetben valami érthetlent is mormogott. Olyasmit, hogy „Hát ilyen vagy?” vagy valami ha-

sonlót. Aisa igazából nem is figyelt még rá akkor. Csak később, amikor a férfi egy táskát nyitott ki és olyasmit mondott, hogy:

– Nem kíváncsi rá?

Persze... az volt.

De amikor egy kicsit közelebb ment, az idegen nem pénzt vett elő a táskából, hanem pillanatnyi gondolkodás után, egy kicsi, de vastagsövű pisztolyt. Utóbb azt mondták arról, hogy revolver. Ők tudják...

A lövésnek alig volt hangja. Nem úgy, mint ahogy régebben mondták, hogy ajtócsapás, vagy pezsgősdugó.

Aztán Aisa kezdte mind különösebben érezni magát. Alig fáj a mellkasa, viszont gyenge lett nagyon. Előbb leült, majd le is feküdt ott ahol éppen volt.

Először Anitát látta, de ő hamar eltűnt. Helyette Tibor jelent meg és Jozefina. A hároméves kislány szeretettel nyújtotta felé a kezét és a férje is szeretettel mosolygott rá. Majd a Géza képe jelent meg mögöttük, de ugyanakkor Anita se tűnt el teljesen. Az idegen homályos képét is látta picike alaknak valahol lent mintha egy sarokban, de ő teljesen jelentéktelen volt. És ezután a kép már soha nem változott meg, legfeljebb a fény lett egy kissé nagyobb. És kellemes meleg is lett.

Még annyit gondolt, hogy „ez lenne a halál?” és semmi riasztót nem talált benne, hiszen ez volt maga az örökélet, amiről a hite szerint volt szó.

Mostanában némely (nem brit!) tudósok úgy találták, hogy a frissen meghalt embernek az agykérge a halál pillanatában hatalmas és erőteljes tevékenységbe kezd. Ez azonban még nincs bizonyítva. Mivel ritkán szokás halottaknak EEG-t csinálni.

Anita valamivel több mint egy óra múltán érkezett meg. Amikor az útitársa kihűlőben levő testét meglátta, sárgásszürke volt biz az már akkorra, csak megállt az ajtóban, megmerevedve, mozdulni se mert. Pedig akkor már mindegy volt.

Alig tudott beszélni, amikor a portáról rendőrt kellett hívjon. Akkor még nem tudott sírni sem. Csak valahogyan rekedtre mélyült a hangja.

Ungureanu főfelügyelő tíz percen belül érkezett meg. Rögtön látta, hogy ott biza profi gyilkosság történt. Nem lett jókedve ettől. Már csak azért sem, hogy megtudta, a hölgy neve Agács Tiborné Aisa, és kettős, egyiptomi-magyar állampolgár. Vakarta a fejét, de minden nyom világos volt. Az időpontok is stimmeltek. Anita a bankban volt akkor, komoly számolgatásban, ezt a megfelelő tisztviselőnő erősítette meg. És, hogy miért volt Aisa a városban? Régi ismerősének az urnáját hozta, meglehetősen sokára, eltemetni. Miért sokára? Nos, Egyiptom nincs olyan közel, meg még Németországban is volt hivatalos intézni való, ki tudja miért, még a halottnak is valami útlevél-félére volt szüksége.

– És milyen állampolgár volt az elhunyt?

– Az bizony amerikai.

– Hajaj! Mikor lehet ezt kibogozni?

Egyébként Ungureanu elég jól tudott magyarul. Nem éppen tökéletesen, de tudott.

– Elnézést is kérek, de elég sokat felejtettem. Bizony eltelt valami hét vagy nyolc év azóta, hogy utoljára használtam ezt a nyelvet! És legalább itt tudna maradni, kedves... Anita?

– Sajnos nem. Volt kollégámat ígértem meglátogatni. Biztosan vár már.

– Ő hol van?

– Vigyázóváron. Két megyével odébb.

– Ó! Vigyázóvár! Na, kérem, szóljon nekem amikor menni akar!

– Jó lenne minél hamarabb! Csak hát Aisát is el kell rendezni. A... testét.

– Igen. Értem. Egyébként én, nem gördítek akadályokat. Ha meglesz a boncolás eredménye, akár viheti, vagy küldheti.

– Nos, ez nem tőlem függ. A férj... bocsánat özvegytől. De utána el szeretnék menni.

– Én is voltam Vigyázóváron – mondta váratlanul a főrendőr – Ismerek is ott néhány embert. Lehet, hogy el is tudnám vinni.

– Nekem csak bérelt kocsim van!

Ugyanazon a napon, este sötétedéskor, egy metálszürke dacia parkolt le valahol Kolozsvár külvárosában. Két ember szállt ki belőle, egy nő és egy férfi. A férfi középkorú volt sportosan öltözve, egyetlen hátizsákkal. A nő, hasonló korú, szintén hátizsákos. Egymáshoz keveset szóltak.

– Rendben ment minden?

– Igen. Csak ezt a sminket kéne minél gyorsabban leszedjem! Csípi az arcomat. Tudod, érzékeny.

– Légy egy kis türelemmel! Mindjárt!

A férfi még morgott valamit az orra alatt. Olyasmit, hogy „az ördög küldte nekünk ezt a munkát is! Semmi sincs a helyén!”

És még bólogatott is hozzá egy ideig. Talán azért, mert a nő nem tette.

– Például mi? – szólalt meg az asszony is.

– A doboz! Sehol se találom!

– Az ördög vigye a dobozodat! Amit kellett volna, azt nem találtad, de azért a dobozodat siratod! Biztosan a másik kocsiban lesz! Vagy otthon!

A férfi most már nem szólt, csak ingatta a fejét.

Aztán átültek a saját kocsijukba és elporzottak a a hegyekbe. A bérelt kocsit telefonon jelentették a repülőtéri cégnek.

Egy kis családtörténet

A Talay családról már többször esett szó régebbi történetekben, főképpen Talay Lajosról. Ő ugyanis a maga idejében egyfajta pater familias volt, olyan ember aki szinte a semmiből indult, s egyedül, de vajon egyedül-e (?) csinált karriert magának, olyant méghozzá, hogy annak legfőképpen erkölcsi tartalmából a család későbbi tagjai is példát vehettek, s általában vettek is. Egyszóval, egész ember volt és férfi a szó nemesebb értelmében.

Röviden, tízgyermekes családból származott valahol a Délvidéken, talán az ismert városok-községek valamelyikében, Szabadka, Zombor, Újvidék, vagy talán Pacsér, de lehetne éppen más is. Kiváló termőföldek voltak akkoriban arrafelé, meg lehetett élni belőlük akár tíz gyermekkel is. A fiatal – méghozzá nagyon fiatal – Lajos azonban talán többre, vagy másra vágyott. De még az is lehetséges, hogy a Zsuzsika iránti érzelmei játszottak szerepet úgy, hogy az egész későbbi életét eltérítették a békésnek, nyugodtnak indult irányból.

Az, hogy tizennégy éves korában megszökött hazulról, s a nyakába vette a világot, mint aratómunkás, ez volt a közismert neve annak amibe belefogott, keresve meg a kenyerét az ország, akkor még egy ország volt, különböző vidékein, csak az ismert kezdet volt. Maga az az út is megérdemelt volna egy, vagy akár több történetet is. Mert az alkalmi, főleg mezei munkákon kívül katona is volt, végigharcolva az első világháborút, amelyet akkor még nagy háborúnak neveztek, nem tudva arról, hogy még egy második, sokkal pusztítóbb is jön utána. Nem úgy mint Ferenc Jóskát, akit viszont következetesen elsőnek neveztek, pedig őutána már soha nem jött második.

Mondják, hogy időközben kibékült az elhagyott családdal, hej, Zsuzsika férjhez ment közben, méghozzá elég hamar, s így alakulván, az öccse, akinek József volt a neve, egy idő után követte őt arra a vidékre, ahol letelepedett s meg is gyökeresedett. Mivel pedig Lajos Szatmárnémetiben helyezkedett el családotól, József is arrafelé gravitált. Talán Mikolán, vagy Halmiban, már nem emlékszem, de mindegy is.

A két testvér eleinte kölcsönösen meg- meglátogatta egymást, később pedig, mivel Lajosnak megszületett a lánya, inkább csak Józsi volt a látogató.

Jó testvérek voltak egyébként és hívő reformátusok. Ennek egyenes következménye volt, hogy általánosságban ismeretlen volt előttük az amit ma önelégülten gyermekvállalásnak szoktak nevezni. Ha nem lett egy vagon gyermek mindkettőjükénél, az csak azért lehetséges, mert a mezei munka – Lajos esetében még egy tanult mesterség is volt – általában jól kifárasztja azt, aki abból él. Így az idősebb testvérnek három gyermeke született az idő során, két fiú és az előbb említett leány, József-nél pedig négy. Szép egyenlően elosztva, fiúk és lányok.

A legkisebbik, egy Dénes nevezetű fiú, kicsit el is kényeztetve inkább csak az apjától, mert Márta asszony már kezdte egy kicsit unni akkorra a pelenkázást, kellemes időket élt meg kisgyermek korában, úgy gondolta, illetve a szülei gondolták úgy, hogy talán felsőbb iskolákat kellene végezzen. Mivel telebeszélték a fejét nemcsak a szülők, hanem az idősebb testvérei is azzal, hogy milyen jó is lesz az, nem kell majd minden este leszakadóban levő derekát fájtassa, hát ő maga is jónak találta a helyzete ilyen megoldását.

A történelem ugyan úgy gondolta, hogy neki abba bele kell szólni, de a Talay fajta erős volt és szívós, így aztán Józsefet elvitték ugyan a világháborúba, vagyis a másodikba, mert az első idején még nagyon fiatal volt, de annak a végén, különböző kalandok után, de hazakerült.

A proletárdiktatúra „legszebb” éveit is szerencsésen átvészelték, majd Dénes, amúgy is paraszti származás lévén, az agrártudományokat választotta jövőjének. Így került, mivel jó feje volt és szorgalma is, az egyetem elvégzése után mint kezdő állatorvos a partiumi Diószeg nevű kisvárosba. Ott ismerkedett meg a későbbi feleségével is, aki a Tóducz Aranka névre hallgatott akkor. A doktorkisasszony nem volt már biológiai értelemben vett kisasszony akkor, egy Ervin nevű gyermeke is volt azelőtti szerelmének a gyümölcse. Ez a tény és a menyasszonyjelölt életkora, egy kicsikét gondol-

kodóba is ejtette Márta asszonyt. Komoly tárgyalások is következtek, természetesen Márta és József között, igyekezték eltitkolni azokat a csemetéjük előtt. Mintha éppen lehetséges lenne az ilyesmi. No de végül is összeadva egymással az előnyöket és a hátrányokat, úgy gondolták, az előbbiek vannak túlsúlyban – a doktor az mégiscsak doktor – és jó képet vágtak a házassághoz. Nem mintha az állatorvosi Dr. értéktelenebb lett volna mint az Aranka családorvosi mivolta. Dehát, a szülők már csak ilyenek, és a vidéki szülők talán még ilyenebbek. Elvileg igazuk is volt. A jövőt pedig ugyebár, igen ritka ember láthatja előre.

Mindez eltartott egy ideig és közben Dénes sem lett fiatalabb.

Végül is jól végződött a dolog, talán hetvenháromban házasság is lett, a két fiatal jól elvolt egymással, Aranka főleg nagyon ragaszkodott az újdonsült férjéhez. Meg is változtatta a nevét rögtön az addigi Tóduczból Talayra. De gyermekük már nem született. Idősek is voltak hozzá.

Ervinke, aki akkor már nagyocská fiú volt, azt gondolta, neki is jár az ami az anyjának jár, valahogy tetszett neki a Talay név, hajdani királyok rokonságát rebesgette az egyik természetrajztanár, jobban szerette volna mint azt, hogy egyszerűen Tóducz. Persze, a szüleinek nem szólt erről. Dénesnek azért nem, mert valahogy egy kicsit mindig tartott tőle, pedig szelíd volt a férfi, mint egy bárány, az anyjának meg különösen nem szólhatott, mert Aranka szigorú volt. A keze is hamar eljárt, ha szükségesnek vélte.

A fiatalok tehát csendesen élték a vidéki értelmiség életét, olyant, amilyent az időközben beköszöntött kondukátor korszak lehetővé tett. Aztán hát év után...

Szóval, van egy olyan vélemény, amely szerint hétévenként az emberi test összes sejtjei kicserélődnek. Én ugyan nem hiszem azt, hogy mindez egyszerre menne végbe és pontosan mindig a hetedik évben, de tagadhatatlan az, hogy a gyermek általában hétéves korban válik iskolaéretté, valamint az, hogy a civilizált világban a fiatal huszonegy éves korában, vagy legalábbis akörül, válik felnőtté. A fiúk ivarérettsége, de főleg a lányoké pedig tizennégy éves korban esedékes. Ezt tudta Shakespeare, aki szerint Júlia életkora tizennégy év volt. Csak a ma embere felejtette el, valószínűleg a sokirányú fontos teendői között, mint például a pénzvadászat. Meg is lesz majd annak az ára, meglátja aki megéri!

Bokor Lídia tizedikes diáklány volt, amikor Dénes felfigyelt rá. Az apa, Bokor Gábor, asztalosmester volt, de amellett mindig tartott két-három disznót, így aztán az állatorvos időnként mindenképpen előfordult náluk.

Az a felfigyelés egyébként kezdetben inkább valami sajnálat-féle volt mert, hogy „olyan szép kislány, de kár, hogy sántít!”

Ami a sántítás okát illeti, a kisvárosi társaság számára nem volt különösebb titok, bár nem beszéltek róla, az volt, hogy körülbelül tízéves lehetett a leányka, amikor beleesett egy a háta mögött felállított félig kész üvegajtóba. Az üveg összetört, a leányka egyik lábában egy ín, olyan szerencsétlenül szakadt el, hogy soha nem tudták rendesen összevarrni. Pedig hihető, hogy a jó módú mester minden követ megmozgatott annak érdekében. Később a szervezet valamennyire kompenzálta a beállott állapotot, még táncolni is tudott – szeretett is, nagyon – de azért azt a testi hibát nem lehetett nem észrevenni.

Aztán elmúlt még két év és elérkezett az a nevezetes dátum, amikor az egyik irodalom-tanárnő által rendezett szavalóest lezajlott. Dénes eredetileg nem is akart részt venni azon, de Ilona asszony (így nevezték azt a tanárnőt) addig kapacitálta, míg végül is kötélnek állt.

A szavalóest előtt hetekig folytak a próbák, majd így, majd úgy változtatgatták az elmondásra kerülő versek sorrendjét, és azokon a próbákon történt végül az, hogy Dénes és Lídia közel került egymáshoz. Hogy valóban szerelem volt-e az, vagy csak valami játék, azt akkor aligha lehetett volna kideríteni, később meg már éppenséggel lehetetlenné vált. Azt történt ugyanis, hogy az ami játéknak indult, a vidéki emberek szokása szerint fültől fülig terjedve, az Aranka fülébe is eljutott.

Attól fogva a fiatalasszony, mert elvégre még akkor is fiatalnak számított, hiszen alig pár éve kötött házasságot bár a korban már jól benne voltak mindketten, teljesen megváltozott. Méghozzá nem fokról fokra, hanem egyetlen nap alatt. Házsártos lett, gyanakodó, veszekedős minden pillanatnyi

ok nélkül, egyszóval minden olyan jelenség végbement, amelyeknek egyike se lett volna szabad végbemenjen egy házasságban sem.

Dénes pedig hallgatott. Egyrészt azért, mert igazából ő sem tudta, hogy ő most már bűnös, vagy nem bűnös? Azonkívül a házasságát is féltette. Hát igyekezett minél csendesebb lenni. Pedig azelőtt sem volt valami nagyon hangoskodó ember. Nem is volt szokás olyasmi a Talayak között.

Jószerencse, ők legalábbis annak gondolták, hogy úgy két év elteltével megkínálták egy állással a megyeszékhelyen. Na, arról megkérdezte a feleségét, hogy jó lesz-e? Aranka pedig rábólintott, hogy igen, jó lesz.

Az állásváltoztatáshoz vizsgázni kellett és az nagyon jól sikerült.

No, az nem volt valami nagy előrelépés. Elvégre addig legalább lódoktor volt, attól kezdve pedig macskadoktor lett a népek szemében. Még jó, hogy nem nevettek hangosan az új tituluson!

Később aztán rá kellett jönniük arra is, hogy a helyváltoztatás semmivel sem tette elviselhetőbbé az életüket. Vagyis, minden úgy folytatódott, mint ahogy azelőtt, néhány év előtt elkezdődött.

Aztán egy napon, egy vastag asszonyosság egy cicát hozott el hozzá. Hogy nagyon öreg már, járni sem tud, tegye neki könnyebbé az elmúlást! Bokor Gáborné Erzsébet volt az az asszonyosság. Még egyebeket is elmondott akkor, amelyek együttesen okai voltak annak, hogy másnap reggel a váltás holtan találta a macskadoktort a rendelőjében.

Persze, egy egyszerű szívleállás volt, még akár meg is lehetett volna menteni, ha lett volna bár egy ember a közelében, aki a sürgősséget hívja. De hát, Aranka éppen nyakig volt a munkában – ő is a megyeszékhelyen volt már, de a vizsgára még várnia kellett, egyelőre egy kollégája rendelőjében dolgozott, kisegítőként – más ismerős meg alig volt a városban.

– Nos anyám, hogy is állunk? Te már Talay vagy. Én meg még mindig Tóducz! – mondta Ervin Arankának a temetés után, majd hozzátette – Hát énvelem most már mi lesz?

Amire Aranka azt válaszolta, hogy:

– Alighanem semmi!

Harmadnapra Ervin eltűnt. De úgy ám, hogy senki nem tudott a nyomára akadni. Pedig próbálták, mert a Dénes összegyűjtött pénze is vele együtt tűnt el. Ráadásul azzal se ért valami sokat az akkori infláció mellett.

Ez már a kondukátor bukása utáni évben történt, amikor egyébként is betegeskedett a rendőrség az egész országban.

Néhány hónap után, hogy a keresés semmiképp nem járt sikerrel, Aranka is elvesztette a reményt. Mivel pedig nem állt vizsgára, az első lehetséges alkalommal újra falusi állást választott. Ezúttal azonban valahol az Érmelléken. Talán Szentimrén, vagy Szentjobbon.

Az egész történetben az igazi vesztes Bokor Lídia volt. Bizony az ő élete valóban holtvágányra jutott. Méghozzá úgy, hogy alig volt valami pici hibája az egészben. A szülei elfordultak tőle, a barátai elhagyták, végül a papucsgyárban talált magának munkát, futószalag mellett. Azt se könnyen.

„Mármost! A felső, vagy az alsó?”

A meglehetősen lerobbant srác egy plakát előtt állt, mereven nézte és mintha nem tudott volna válaszítani valamik között amiket azon a plakáton látott. Pedig aligha volt azon olyasmi, amit választani lett volna érdemes.

Aztán egy hangot hallott, amely mintha egy valamiféle hatalom irányából érkezett volna. A hang azt mondta:

– Felső!

Odanézett. Fiatal nő állott mögötte, részben akár mellette is, és ugyanazt a plakátot nézte. A nő valamivel idősebb kellett legyen mint ő, ugyanakkor egy bombázó volt. Egyébként ugyanazt a plakátot nézte és folytatta is az előbbi megszólalást.

– Csakhogy... hogy jutsz hozzá?

A srác szeme egy kicsit kimeredt a meglepetéstől és visszakérdezett.

– Te tudod, hogy miről van szó?

– Hogyne tudnám? Azért kérdeztem.

– Ne törődj vele! Az én dolgom. Tudom, mit csinállok!

A nő vállat vont.

– Így is lehet. Ha te akarsz... – és sarkon fordult és elment.

A srác csak egyetlen percet tétozott, aztán eszébe jutott, hogy ha ez a nő valóban kitalálta a gondolatát, akkor feltétlenül el kell kapja, mert senki sem biztosítja arról, hogy két perc múlva szét nem kürtöli az egész utcának. Ez a nő tehát veszélyes. Utána kell menni! Csakhogy időközben az a nő eltűnt. És ahhoz elég volt neki egy perc. Pedig nappal volt, jártak az utcán, elég sokan. Még egy bűvésztrükk is feltűnő lett volna. Elindult, találomra. De meggondolta magát és visszatért. A plakát, amely Szentpéteri-Szatmáry Mária festőművész kiállításának megnyitását hirdette, állta a vizslató tekintetet.

Valami további egy percet nézte, aztán elhatározta magát és elindult találomra egy irányba. A nő, persze, nem volt semerre.

A mi szökött fiatalemberünk tehát egyedül maradt, még hozzá aránylag gazdagon. Mind Dénes és Aranka, jólkereső, de nem tékozló emberek voltak. Ahogy mondani szokták, a fogukhoz verték a garast. Volt tehát pénz amit magával vigyen.

Igen ám, de mit tegyen vele? Azt tudta, hogy akkora felfordulás után feltétlenül inflációnak kell következnie. Lett is nemsokára, még jóval nagyobb is, mint amire számított. A pénzre tehát csak rövid ideig számíthatott. Elgondolkozott és számbavette azokat a lehetséges árukat, amelyek számítása szerint megőrzi majd az értéküket, vagy legalább annak egy részét. Több ötlete is volt, azok közül néhányat elvetett. Mert például hiába venne aranyat, az ugyan megőrzi az értékét, de akármikor jöhet valaki aki elveszi tőle. A lehetőséggel tisztában volt, elvégre ő maga is azt tette a szülei pénzével. Még csak nem is sajnálta.

„A hülyék! Ahelyett, hogy punci problémákon veszekednének állandóan, jobban tették volna, ha a ő szükségleteinek néznek jobban utána!” Szigorúan véve még igaza is volt abban az esetben ha a szülei nem érző emberek lettek volna, hanem csak valami pénzkereső és neki pénzosztogató automata. Talán van is valami olyan elme-elváltozás amelyre éppen az a felfogás jellemző, hogy az illető senki másnak nem ismeri el semmiféle jogait, kivéve saját magát. Hogy mitől fejlődik ilyenre egy ember agykérgi működése, arról még vitatkoznak a tudósok, de tagadhatatlan, hogy az a mód ahogyan a mi ifjú emberünk nevelve volt – nem biztos, hogy nevelésnek lehet azt nevezni – tetemesen hozzájárult az ilyen irányba való eltéréshez. A fiatalember gondolkozása egyébként nem követett más utat, mint alig két évtizeddel később lett, vagy tán még hamarabb, az egész angolszász világ hivatalos felfogása. Ilyen értelemben tehát megelőzte a korát. Végül is nem volt buta gyerek.

Na de ennél többet nem is érdemes filózni ezen a jelenségen. Láthatja akinek van szeme van.

Hogy az ismeretlen, de annál szimpatikusabb nő nyom nélkül eltűnt, sajnálta, mert valahogy megérezte rajta a lelki rokonságot, de abban a pillanatban nem lévén semmi sürgős dolga, megvárta amíg kinyitják a kiállításul szolgáló termet és bement a megnyitóra. Meghallgatta a rövid bemutató beszédet, majd egy másikat, egy személyesebbet amit egy nagy és izmos ember mondott, alighanem a művésznő férje lehetett (máris utálta, pedig akkor látta életében először), majd a képeket kezdte el nézegetni. Semmit se értett belőlük, de az érzéseit annál jobban megfogták.

Volt olyan, amitől félt, egyenesen rettegett, de mégis minduntalan odavonzotta a szemét. Volt amely megnyugtatta, szerette volna megsimogatni. És volt olyan, ezek voltak többségben, amelyekről azt hitte, ő is ilyennek festette volna, ha tudott volna festeni.

A művésznő a terem egyik sarkához közel ült, fogadta a gratulációkat, néha mondott egy-egy szót azoknak, akiket talán ismert. A hölgy egyébként idősebb lehetett nála, de nem tudta megállapítani, hogy mennyivel. Egy ideig nyugodtan ült a helyén, néha a férjével beszélgetett, máskor nézte a közönséget. Egy adott pillanatban aztán felfedezte a fiatalembert aki, ezt azonnal meglátta vagy talán megérezte, szinte rátapadt a festményeire. Valósággal megbabonázták őt. De a nézése során – ezt a művésznő értette/látta így – a festmények maguk is életrekeltek és meg is változtak ott, helyükön, szemmel látható módon. Mert a srác nézése után már nem azt fejezték ki amit Sz. Sz. Mária bennük

látott. Alig néhány volt olyan, amely nem változott a művésznő szemében. „És igen! Ez így teljes! Így kellett volna! De fogom-e tudni így megfesteni?” tépelődött magában az asszony és jobban megnézte a fiatalembert. Rájött, hogy bizony nem.

A férje mondott valamit, de ő alig figyelt oda, csak bólogatott. A férfi egyébként azt mondta, hogy ő elmegy, mert dolga van. Ám az asszony alig figyelt oda.

A zárás ideje is eljött. Akkor már senki nem volt ott a Mária nevű művésznőn kívül, csak a kopott, néhol szakadt ruhájú srác.

– Bocsáss meg, záróra lett. Már jön a gondnoknő!

Ervin, mint aki álmából felriad s pillanatnyilag azt se tudja, hol van, eleinte hunyorgott, s lassan tért magához.

– Ó, igen! Bocsásson meg! Persze, mennie kell!

– Igen, de nem olyan sürgős. Beszélgethetünk az úton. Nem itt lakom, szállodában vagyok. És látom, hogy értékelte a képeimet!

– Nagyon! Még sosem láttam ilyet!

– És milyennek találtad? Jók?

– Nem! Bocsásson meg, de nem jók. Több van bennük, mint ami meg van festve. Nem tudom, hogy mondjam el. Fel kell szabadulni. Nem szabadok. Sem a képek, sem maga!

A művésznő elgondolkozott. Először azon, hogy most mit tegyen? Rendőrt hívjon-e és rugdossa el ezt a szemtelen srácot, vagy... mert már a teremben rájött arra, hogy ez a fiú jobban látta az ő képeit mint bárki más. Sőt! Jobban mint ő maga. Talán, ha többet megtud erről a valakiről. Hát beinvitálta.

– Mi az, hogy felszabadulni? És a képek, hogy szabadulnak fel?

– Ó! Azok már felszabadultak!

„Azt láttam! A nézésedtől! Na de én...” és a srác megértette a ki nem mondott szavakat.

– Maga nagyon gátlásos! Le kell vetkőzni a gátlásokat! Így is lehet élni, tovább is, de akkor soha nem lesz jobb mint amilyen most! Magában több van!

Mária meg akarta kérdezni, hogy hogyan, de erre nem volt ideje. A srác tizennyolc és fél évével úgy tépdeste le róla a ruhát, mintha csak selyempapírból lennének. Ami pedig következett, azt soha nem felejtette el egyikük sem. Durva volt, időnként kegyetlen de élvezet is amely soha nem fog megismétlődni, mert egyszeri és meghatározó. Pedig a művésznő eleinte szerette volna elfeledni, de rá kellett jöjjön, hogy anélkül az emlék nélkül már soha nem lesz a régi. De új művésznő sem. Hónapok múlva értette meg teljesen, hogy az a tépett, kopott ruhájú fiú küldött volt. Küldötte egy hatalomnak, lehetetlen megállapítani, hogy milyennek, felső, vagy alsó világbeli hatalom az, de nem is lényeges, hiszen minden csak nézőpont kérdése. És, hogy ez, ami történt, és tartott másnap reggelig – még enni is alig értek rá – igazából beavatás volt. Beavatás valamibe, olyanba, amilyenről addig semmit nem tudott, még a létezését sem, de ami az életét s a művészetét attól kezdve meghatározta és teljessé tette.

Másnap reggel a srác elment. Úgy ment ahogy jött, valami tömött táskával a vállán, talán az összes ruhája benne volt amit éppen nem viselt, és még azt se mondták egymásnak, hogy fogják-e még látni egymást. Tudták, hogy az nem tőlük függ.

Ervin pedig, aki szintén megrendült ettől a találkozástól, elgondolkozva ment útjára. „Föld!” gondolta. „Ez az, ami nem veszíti az értékét. Mert nincs másik helyette! Na de mennyi legyen az”? és hol? De ezt már sejtette.

Az első vonattal elutazott jó messzire. De akkor már nem cél nélkül, mert tudta, ha nem is az eszével, de a szívével, az egész testével, hogy hova kell menjen, mi lesz az ő további útja, és talán sejtette azt is, hogy mi lesz a cél annak az útnak a végén. Eléri? Nem éri? Ezt nem tudja. De senki sem tudja igazán a saját útja végét. Sem célját.

A városban, ahova megérkezett, jókora város volt, azt is akarta, hogy olyan legyen, először a bankokat nézte sorba. A harmadik bankban ahol megfordult, az első kettőben nem bízott, mert másnapra hívták vissza, majd nem az összes pénzén német márkát vett. Az, számítása szerint stabilnak ígérkezett, és mindet fel is tette egy számlára amit akkor készítettett. Nemzetközi számlára, mivel külföl-

dön akart vásárolni. Aztán új személyit készíttetett, Szentpéteri Ernő névre. Nem kellett sokat győzködni a tisztviselőt, látásból elhitte, hogy megverték és kirabolták. A ruhája addigra már meglehetősen tönkrement, de ez így is volt jól. Ugyanakkor útlevelet is kért, mert hát „hogymenjek haza?”

Nem sokat akadékoskodtak. De el volt szánva, hogy ha nehezen megy, megkönnyíti egy kicsit.

És ment. A Dunántúlon vette meg álmai földjét. Úgy számította, hogy tíz hektár elég és nem feltűnő. Ezért vett húszat. Vigyázott, hogy dombos vidéken legyen. Ezután meghúzta magát és gazdálkodott mint mindenki más. Egyetemre is beiratkozott. És amikor elvégezte, meg is nősült. Bár a házassága nem tartott sokáig. Valahogy... nem jött be az a választás. Hát élte a gazdálkodó agglegények életét.

Attól kezdve nőkkal nem ismerkedett csak távol a falujától. Valahogy, sőtlanaknak tartotta őket a festőművész után. Akihez azonban – tudta – nem szabad újra közelednie, mert az mindkettőjük vesztét okozhatná. Csak akkor, ha az a közeledés végzetszerű!

Ungureanu főrendőr

Ungureanu főfelügyelő nem sok vizet zavart a későbbiekben. Néha előkerült, kérdezett egyet, vagy kettőt, majd megint elment dolgára. Egy szó mint száz, alig volt valami amin elindulhatott. Annyit azért kiderített, hogy nem egy kocsmai hősködő ölhetette meg azt a nagyon szép nőt. Ez leginkább attól lett világossá, hogy érdekes nyomokat találtak, illetve éppen, hogy nem találtak.

Mert előkerült némi zsíros anyag, amelyről később kiderült, hogy színészek használják profi sminkelésre. Ám azt mégsem lett volna okos dolog kimondani, hogy valami színész, vagy más színházhoz kötődő ember követte el a gyilkosságot. Nem is találtak semmi indítékot. Aisa teljesen ismeretlen volt nem csak a városban, hanem az országban is. Az a tény pedig, hogy az első fejedelmek egyik vér szerinti utódának a hamvait hozta el végső tiszteletadás és nyugalomba helyezés céljából, inkább szimpátiát keltett mindenhol, semmiképpen sem gyűlöletet.

Persze a főrendőr nem adta fel olyan könnyen. Később kiderült, hogy nagyon komoly tanárai voltak az akkori rendőrakadémián – eredetileg persze más neve volt az intézménynek – és egyáltalán nem volt véletlen, hogy éppen őt kérték fel a bűntény felderítésére. Annak pedig, hogy bukaresti létére kifejezetten jól beszélt és értett magyarul is, Anita határozottan örült. Még meg is kérdezte tőle, hogy tud-e valamit az országos archeogenetikai intézetről? Olyasmiket, hogy milyen ott a légkör, meg hasonlókat.

– Nem sok közöm van hozzájuk, de érdeklődhettek, ha szeretné – mondta. Majd hozzátette – Talán ott akar elhelyezkedni?

– Hívtak! – válaszolta a fiatal nő, de ő is hozzátette őszintén, hogy – Még nem döntöttem. Elvégre a genetika mindenütt genetika, s a történelem is történelem. És ha itt az számít, hogy mi az amit tudok, nem pedig az, hogy ki és hogyan politizálja el a munkát, akkor részemről nincs akadály.

– Igen. Ismerem a jelenséget, – mondta Ungureanu – nálunk is voltak hasonló történetek, de az intézetünk annyira új még és annyira kevesen értenek az ilyesmihez, hogy egyelőre úgy néz ki, van esélyük arra, hogy a nagyon vadul politizálókat kisöpörjék maguk közül. Persze vigyázni kell! Mondtam, hogy egyelőre!

A harmadik napon egy férfi érkezett meg egy három év körüli kislánnyal. Anitát kereste.

– Agács Tibor vagyok! – mondta – Anitát keresem. Majd hozzátette – Aisa a feleségem... volt.

Nem sírt éppen, csak a könnyei folytak és a szája széle vonaglott. Lefelé. Anita azonnal nagyon megsajnálta. Láttá, hogy nehezen tudja tartani magát, biztosan nagyon szerette a feleségét. És még itt van a kislány is.

– Pepita! Így hívjuk. Persze, a valódi neve Jozefin. Aisa akarta így. Olyan kedves és vidám! – és megint elhomályosodott a szeme.

Két fiatalember, akár, ha férfi és nő is, könnyen keveredik barátságba. Különösen, ha még azt is megtudták egymásról, hogy hasonló az érdeklődésük. De a barátság az barátság, és mindketten úgy gondolták, hogy abból a barátságból bizony soha nem lesz szerelem. Anita már eleve nem is gondolt semmi ilyesmire, Tibor lelkében pedig még nagyon is fájt az Aisa emléke. Illetve talán nem is lehet azt emléknek nevezni, inkább valami olyan sajgó ürességnek, amit egyhamar nem lehetséges betölteni. Mert Aisa csak egy volt, ezt mindketten látták. Tudták. Anita kevésbé, mert rövidebb volt az idő amióta ismerte, Tibornak viszont az életét betöltötte, vagy az utolsó éveket mindenképpen.

Mindannak ellenére amit az előbbiekben leírtam és amit ő maga is ugyanúgy gondolt, Anitának mégis megjelent álmában mindkét férfi. Erotikus álom volt pedig. Ez természetesen nem különleges, mindenkinek szoktak olyanok lenni időnként. És ő maga is napirendre tért volna az egész fölötte, ha másnap délelőtt, teljes magányban, meg nem ismétlődött volna – ébren.

Régóta tudta már magáról, hogy van neki egy különös tulajdonsága. Eleinte betegségnek gondolta és lehet, hogy az is volt az ilyen sok más embernél.

Tizennyolc éves korában jelentkezett először. Nem tudta mitől, mert a jelenség elnyomta a közvetlenül azelőtt történtek emlékét, méghozzá úgy, hogy néha vissza tudott emlékezni azokra, máskor pedig nem.

Valami különös állapotba került tehát, ami önmagában nem volt se kellemes, se pedig kellemetlen, leginkább olyan érzés volt, mintha néhány pillanatig az idő nem folyt volna tovább. Azután, megjelent a szeme előtt, valahol, közel a látótér közepén egy nagyjából kör alakú terület, amelyet a körülötte levőtől egy elég éles szivárványszerű határvonal választott el. Nem tartott az egész sokáig, mert a központi terület lassan nagyobbodni kezdett a körülötte megmaradt tér rovására. Míg aztán néhány perc után az egész azzal fejeződött be, hogy az a bizonyos határvonal mind tágra toltódott, s végül általában csak az a megnagyobbodott térrész maradt meg és visszatért a normális látása. Eközben, mint mondtam az első kevesebb mint egy perc kivételével, végig teljesen tudatánál volt. Talán abban a bizonyos percben is, csak éppen nem tudott visszaemlékezni rá.

Természetesen megijedt és a legközelebbi eset után elment egy szemorvoshoz. De az nem tudott mihez kezdeni a jelenséggel. Később egy ideggyógyászt is megkérdezett, de az se tudta hova tenni az egészet. Még később belátva, hogy az egész, ha eltekint a pillanattól, semmiképpen nem zavarja a normális életvitelében, sőt utóbb mintha a szellemi képességei mintha megerősödtek volna, abbahagyta a dokik látogatását. Ellenkezőleg! Játsszani kezdett a jelenséggel. Gondolati játék volt az. Hogy mi lenne, ha a látótéren belüli látótér nem úgy tűnne el mintegy váltás a katonáknál, vagyis, hogy kifelé tágulva foglalná el az azelőtti képet, hanem a táulás egy bizonyos mértékű megnagyobbodása után megint visszazsugorodna, s úgy tűnne el. Eleinte nem akart menni a jelenség irányítása, de később megtanulta. Egy dolgot nem tanult meg: szándékosan előidézni. Még később rájött arra is, hogy ez egy védelmi mechanizmus lehet, egy ki tudja milyen hatalom megállítja a játék túlságos elhatalmasodását, így őrizve meg a józan eszt.

Még később egy idő elmúlása után meg is feledkezett az egésztől. A látomás nem jött többé, ő pedig folytatta a mindennapi életét.

Keményen dolgozott, két egyetemet végzett egyszerre, nem sokan bírták volna, örült, hogy nem kell még látomásokkal is vesződnie.

Akkor kezdődött újra, de akkor is csak nagyon szelíden, ahogy „modernül mondják, lájtosan”, talán érzékeltetve, hogy nem maga a jelenség a fontos, hanem az ami mögötte van. Mert akkor már olyan képek jelentek meg a belső térben, amelyek különböztek a körülötte levő térrészben levőtől. Például, olvasott valamit első János király haláláról egy ismert és akkoriban felkapott történész tollából, amit nem szeretett. És alig néhány óra múltán meg is látta. Azt a történetet. És benne azt is, hogy bizony nem annak a történésznek volt igaza, hanem az ő elképzelésének.

Később is megtörtént néhányszor, hogy ezzel-azzal segített rajta ez a tulajdonsága, amikor szüksége volt rá. Hát bolond lett volna, ha a dokikat nyaggatja, mikor neki ebből haszna volt. És történt ugyanez nemcsak a történelmi személyek tekintetében, de néha, még egyszer mondom, néha, a biológiai vagy a kémiai tudását kiegészítve is.

Azután, amikor az a kellemetlen változás állt be az életében, hogy egymás után két állását veszítette el, újra megjelentek a látomások. Bizonyos értelemben erősebben mint addig. Olyan is volt nem egyszer, hogy igaz rövid időre, egyszerűen átment abba a képbe, amely a belső látótérben jelent meg. A „rövid idő” általában kevesebb mint tíz percet jelentett. Azután, mintha valami erőszakos szél visszafújta volna a saját, normális idejébe.

No hát ilyesféle látomása volt a két férfire vonatkozó erotikus álma utáni nappal kora délutánján. Tibor és a főfelügyelő azonban csak mint másodlagos figurák voltak jelen a látomásban. Mintha valamit kértek volna, ő pedig megkeményítette magát és nem teljesítette a kérésüket. Azért méghozzá mert tudta, hogy az úgy jó és úgy helyes, hogy ő ne tegye meg amit kértek tőle. Hogy honnan tudta, arra nézve semmi elképzelése nem volt, de már addigra megszokta, hogy azok a látomások nem kötölnék vele helytelen, vagy téves gondolatokat.

Annak a napnak a későbbi részében azonban nem történt semmi, ami motiválta volna ilyen típusú látomás megjelenését. Másnap se történt semmi. Így aztán, mivel igen kíváncsi volt, ő maga ment és kereste fel a Tibor által bérelt lakást.

Ott aztán megtudta, hogy az özvegyen maradt férfiú az előző napon hirtelen összepakolt és a kislányával együtt hazament. Csupán utasításokat adott egy temetkezési vállalatnak az elhunyt felesége végtisztességére vonatkozóan.

„No, ez elpályázott! Nem várta meg, hogy történjen, vagy ne történjen valami”! Gondolta, sejtve, hogy amit ő álmában látott, valamilyen formában a fiatal férfi tudatába is beférkőzött.

A főfelügyelőt már nehezebb volt megtalálni. Az ő munkahelye a fővárosban volt és csak az ügy különlegessége miatt küldték el Fogarasra, kivizsgálni. Értve a különlegesség alatt azt, hogy egyrészt külföldi – egyiptomi – állampolgárok voltak érdekeltek az ügyben, másrészt viszont az ország legjobban tisztelt fejedelmi háza egyik közvetlen utódjának az eltemetése körül támadt a bonyadalom.

Ungureanu tehát az idő szerint nem volt található. Két újabb nap után aztán megjelent igaz lefogyva és nyúzottan, mintha valami kellemetlenségek érték volna időközben.

– Búcsúzni jöttem! – ezzel köszöntött be. És folytatta – Nem folytathatom tovább ezt a nyomozást, mivel személyesen érdekelt lettem időközben. Nemsokára, körülbelül holnaputánra, kinevezik az utódomat is ebben az ügyben.

Anita tette magát, mintha értené. Értette is, csak éppen azt is ami mögötte volt.

– Nos, én ezt nagyon sajnálnám, ha így lenne. De... voltaképpen nagyon is jól tudom, hogy az egész nincs úgy. Mondjuk, hogy egy tévedés. És kérem, ha akarja hivatalosan és írásban is kérem, folytassa ezt a nyomozást!

– De hiszen nem is tudhatja, hogy miért...

– De bizony egyrészt tudom, másrészt pedig egyáltalán nem szeretném, hogy némi elképzelt okok miatt az ország egyik legjobb nyomozóját levegyék az ügyről, s valaki mással, esetleg másodrendűvel váltsák fel.

– Nem tudhatja! Hacsak nem látnok.

– Mondjuk, hogy bizonyos értelemben az is vagyok! És ne gondoljon semmi becsületbe vágó ténykedésre. Legalább részemről ne! Másfelől viszont talán van ilyesmi, de akkor még inkább folytatnia kell. Mert valakik, valahol, nem tudom, hogy kik és hol, nagyon nem akarják, hogy erre az esetre fény derüljön. És az akaratuk érvényesítésére éppen ezt az utat választották. Talán nem a gyilkos, talán csak megtévesztettek valakit, de az eredmény szempontjából ugyanaz lenne, ha most visszavonulót fújna.

– Ezek szerint bízik bennem?

– Természetesen!

– Annak ellenére, amit... hmmm... tud?

– Annál inkább!

– Női megérzés?

– Valami afféle.

– Ha így látja, akkor folytatom! De tudja meg, hogy egy szavába kerül...

– És azt a szót én nem fogom kimondani.

– Soha? – egy kicsit kedvetlenül mondta ezt a főrendőr.

– Nos, pillanatnyilag semmi esetre. Aztán később... no ezt senki sem tudhatja. Még egy látnok sem.

– és vígan mosolygott hozzá – Csak hát az a később, csak majd ennek az ügynek a vége után lehetséges.

Mert Holló Anita fiatal kora ellenére, vagy talán éppen azért, ismerte az emberi érzéseket. És semmiképpen nem akart belegázolni az Ungureanu főrendőri lelkivilágába.

Így lerendezve, legalábbis pillanatnyilag a dolgot, megegyeztek, hogy a fiatalasszony egyelőre nem fogja elhagyni a várost. Legalább addig nem, amíg a szerencsétlen Aisa temetése valahogyan meg nem történik. Sőt, még utóbb is, amikor az a nyomozás érdekében szükséges lesz, elérhető marad.

– Nem lesz nehéz! Mai tudásom szerint Vigyázóváron leszek, egy volt kolléganőmmel találkozom majd.

Aztán néhány nap alatt sok minden megváltozott. Agács Tibor nem jött vissza, nem is írt, csak egy hivatalos papír jött az egyiptomi kormány részéről, hogy Agács Tiborné Aisa holttestét ahogy a nyomasztó folyamatok megengedik, kéri kiszolgáltatni az egyiptomi követség által felhatalmazott embernek, aki majd intézkedik, hogy hazaszállítsák.

Egyéb semmi.

Anita kezdte egyre kellemetlenebbül érezni magát egyedül a városban. Ungureanu megjelent ugyan, átlagban kétnaponként, elmondta azt a keveset amit időközben megtudott, majd megint napokra eltűnt.

Egyszer azt mondta, hogy mégiscsak találtak egy használható ujjlenyomatot az Aisa volt szobájában, vagyis a fürdőszobájában, mintha valaki kezet mosott volna. Ám az a lenyomat semmire sem volt jó. Egyetlen helyen se volt megtalálható, sem a rendőrségnél, sem a cégek nyilvántartásában, minden valószínűség szerint külföldön él és soha nem járt az országban.

Annál érdekesebb volt viszont a fegyver. Kicsi volt, huszonkettes golyó végzett szegény Aiséval, hanem az a golyó... egyszerűen egy ismert fegyverből származott. A traszeológiai összehasonlítás alapján.

– Elég régi fegyver! – mondta a főfelügyelő – Utoljára még a forradalom előtt használta az akkori állambiztonság egy alacsony rangú tisztje. Talán alhadnagy. Azóta eltűnt. A fegyver is, a tiszt is. A dossziéjában kevés van, de annak jó része is fekete festékekkel ki van takarva. Annyi talán igaz, hogy a forradalom után átvezényelték a tűzoltósághoz. Eléggé bejáratott út volt ez akkoriban. A többi... pletyka. Mert olyan nálunk is van bőven. Szóval állítólag összetűzésbe keveredett és meglőtték. Nyugodjon békével! – tette még hozzá röviden, mert nem szerette a régi állambiztonságiakat – Na szóval, az a revolver, az események után nagyon sok helyre kerülhetett.

– Nagy baj lenne, ha én most elmennék? – kérdezte Anita – Úgyis tudja, hogy hol talál meg. Vigyázóváron. Vagy Barmodon. Ott laknak az ismerőseim.

Akkor a főfelügyelő olyat kérdezett amire igazán nem számított:

– Mit szólna hozzá, ha elvinném?

Anita viccnek vette.

– Rendőrökcsin?

– Dehogyan! A sajátomon. Nem éppen új, de jól működik és kényelmes. És mivel korábban emlegette a várost, eszembe jutott, hogy meglátogathatnám ott a régebbi ismerőseimet.

És újabb két nap után valóban azt tették.

Interludium. Tövisék és katonák

– Egyszóval, neked is kitelt az esztendő!

– Nekem ki! – vigyorgott savanyúan Anita – Még hozzá két helyen is egymás után. Persze, a diplomácia valóban nem az én asztalom volt. Igazából a biológiát mindig jobban szerettem. Csakhogy, ne kerülgessem a kását, új főnök jött oda is.

– Hallottam! Nedeczky Pista.

– Ismered?

– Csak hallottam róla. Azért én sem vagyok itt teljesen eltemetve! Papagáj nem is hagyná. Csak hát én kis pont vagyok az univerzumban. Viszont valamiben igazad volt. „Egy valamit egyetlen pillanatra se feledjünk: Ha valakiknek elég pénzük van ahhoz, hogy egy kutatást megrendeljenek, akkor arra is telik nekik, hogy megszabják a kutatás EREDMÉNYÉT.” Ezt Kiscsabi mondta egyszer. Alighanem igaza volt. Ebben is.

– Egyáltalán kicsoda az az ember? Legutóbb egy verséről volt szó. Amely aztán a Bandi bácsi végzetévé lett. Költő? Látnok? Bibliai bölcs?

– Majd megismered, ha több időt töltesz itt velünk. Egyébként egyszerű hétköznapi ember. Nyugdíjas tanár.

Ez a beszélgetés körülbelül egy héttel azután zajlott le, hogy Anita eljött Fogarasról. Ungureanu főfelügyelő hozta magával. A saját kocsiján. Még azon az úton mesélte el, hogy folyik ugyan a nyomozás, de mostanra mintha valahogy megrekedt volna. Mint a szekér a sáros földúton. Se előre, se hátra.

– Pedig még ujjlenyomat is volt. Szép, kivehető. Csak éppen nem vezetett sehova. Vagyis, hogy... tudjuk, kié kellett volna legyen, de az akié lehetett volna, külföldi volt. Ami nem lenne éppen végzetes akadály, de meg is halt. Ugyancsak külföldön. Még nem is az EU-ban. Szóval... most éppen várjuk az ihletet. De nem nyugszunk azért! Próbáljuk a meglevő tényeket meg nyomokat újra csoportosítani. Másképpen, mint eddig.

Ennyivel meg kellett elégedni. Ungureanu egyébként nem a levegőbe beszélt, valóban dolgozott. Még hozzá keményen. Hanem Vigyázóvárra most nem a munka kedvéért jött, hanem régi ismerőseket meglátogatni.

– Hát mi meg itt tartunk – összegezte Anita az eredményeket, vagyis amit ő tudhatott az eredményről – Nem sok, de azt mondják, ez a fiatalember, mert főfelügyelőhöz képest valóban fiatal, olyan mi korosztályunkbeli, okos és főleg ravasz ember. Csak lesz valami eredménye!

Ibolya csak a vállát vonogatta.

– Miért? Ismered?

– Dehogy! Csak itt nálunk, sok minden hátráltathat egy nyomozást, nem csak a nyomok hiánya.

– No igen. Ez gondolom, mindenütt így van.

És ezzel vissza is kanyarodtak az eredeti témájukhoz, vagyis:

– Voltaképpen mi bajod volt neked egyáltalán azzal a Nedeczky Pistával?

– Semmi. Azt hiszem, én mindent tudtam amit ő tudott. Nem is történt semmi, csak egy adott pillanatban egyszer csak visszakanyarodott valami régi, százéves teóriákhoz. Ami önmagában még nem lett volna baj, mert én is úgy tudom, hogy időről időre a régi elméleteket is ellenőrizni kell az új felfedezések fényében. Nem is szólva az új módszerekről. Csakhogy amikor elkezdtem valami ilyesmit mondani neki, azonnal elhallgatott. Nem mondott semmit. Se bű, se bá. És az első alkalommal létszámfőlöslég címszó alatt kitették a szűrőmet. Én meg fogtam magam és egy rövidke utazgatás után, idejöttem. Hogy, hátha itt jobban terem a babér?

Ibolya csak hallgatta figyelmesen de éppen, mint az előbb emlegetett Nedeczky, csak hümmögött. Aztán:

- És mit szeretnél igazából?
- Még én se tudom. Vagyis, még mindig az utazgatás utóhatását érzem. Már csak azért is, ahogy az útitársnőmet megölték. És persze nyomozzák a halálát. De más is van.
- Mi lenne az? Titok?
- Dehogysis. Csak éppen, egyelőre nem több megérzésnél.
- Nem akarsz beszélni róla?
- De! Csak éppen ki fogsz nevetni, ha megtudod.
- Nem foglak!
- Akkor is csak megérzés. És veszélyes. Sőt, életveszélyes. Aisának is beszéltem róla, de ő is csak a fogát szívogatta. Tudod, ő volt az útitárs.
- Akit megölték.
- Igen. Még azon is gondolkoztam, hogy nem véletlenül engem céloztak-e meg azzal az orgyilokkal, s csak véletlenül sikeredett annak a leánkának áldozattá lenni. De ez meg lehetetlen. Azért... annyira szívnak egy bérgyilkos se lehet, hogy a fehéret a feketével tévessze össze. Ibolya összerezett.
- Feketét mondtál?
- Igen. Szegény Aisa olyan fekete volt mint a szurok.
- A másik nő a hallottak után beharapta az alsó ajkát és egy kicsit el is sápadt. Aztán
- Aisa! És fekete! Ezt eddig nem mondtad!
- Nem tudtam, hogy fontos lehet.
- Hogy hívták?
- Agács Tiborné! Csak nem ismerted?
- De igen. Elég jól! Illetve, őt magát nem, de a férjét annál jobban. Egyiptomi, igaz? A nő meg núbiai!
- Igen. Baj?
- És te most azért jöttél Vigyázóvárra, hogy velem erről beszélj?
- Dehogysis! Egyszerűen nem volt hova menjek. De mi bajod van? Egészen fehér lettél!
- Ne törődj most ezzel! De a folytatással mindenképpen meg kell várjuk Papagáj!
- Igen, mondtad, így nevezted a férjedet.
- Igen, mert Lóri. Fenyvessy Lóránt. Ő többet tud ezekről a vigyázóvári dolgokról. Még a trillereket is tudja, a Fényképész Házát, meg ilyesmiket. Szóval ez komoly dolog!
- A Fényképész Háza?
- Dehogysis! Ez amit mondtál. De különben se kell olyan sokat várjunk! Kora délutánra itthon lesz.
- A Papagáj.
- Ne „a”, hanem csak Papagáj! Azért, mert Lóri. Ne félj, nem fogsz unatkozni!
- Talán... mintha éppen attól félnék! Pedig csak néhány címszót szerettem volna megbeszélni. Aztán, látod, mi lett belőle?

Kezdetben minden nagyon könnyen ment. Az anyjától éppen elszökött fiatalember abból élt amiből tudott. No, nem kell éppen nehéz fizikai munkára gondolni, attól világéletében irtózott, nem is úgy nevelték – már tudniillik, ha nevelték valamire is egyáltalán – de mivel fiatalos, üde arca volt, amin még valamennyire rajta voltak a nemrég elhagyott gyermekkor jellegzetes vonásai, az emberek általában könnyen megbíztak benne. Ugyanakkor viszont nem voltak aggályai, semmiféle gátlása egyetlen egyet kivéve, hogy lehetőleg semmit ne tegyen olyat, ami neki nem kedvező, hát általában lopásból élt. Ha nem is sikerült nagyot kaszálni, eleinte legalábbis, de általában mindig megvolt a betevő falatja. Még hozzá nem is akármilyen. Persze, néha rajtacsípték, ilyenkor kisebb-nagyobb veréseket kellett kiállnia és természetesen vissza kellett adja a lopott pénzt. Amit minden különösebb ellenkezés nélkül meg is tett.

A ruhái miatt aggódott egy kissé eleinte. Azok bizony kezdték lassan elhagyni. De aztán megoldódott az a gond is, amikor rájött néhány módozatára annak, hogy hogy lehet áruházakból vagy piacokról lopni.

A rövid és véletlen kaland az akkor már országos híré festőművésznővel meglehetősen sokáig megfeküdte a lelkivilágát. Olyat ugyanis soha nem élt át még azelőtt, és a művésznőtől való végleges búcsú – mindketten annak érezték – után még sokáig kereste a vele való találkozást, de sehol se tudott a nyomára akadni. Eleinte józanabb meggyőződése ellenére még kérdezősködni is megpróbált, de semmitmondó feleleteket kapott. Olyanokat, mint „nem tudom”, „nem láttam” vagy „nem idevaló”.

Persze, azokban a körökben amelyekben mozogni volt kénytelen, nem is kaphatott mást. Hát ez bizony ránehezedett a lelkivilágára. De tudta azt is, hogy semmiképpen nem szabad erőltetnie a tudakozódást, mivel azzal csak árthat magának.

Mind eközben járta az országot, földet vett és beiratkozott egy egyetemre. Milyen egyetemre? Biz' azt nem mondta senkinek. Sötét szakasza volt az életének.

Még egy olyan nő volt az életében, akit sokáig keresett. De őt sem találta sehol. Ráadásul még a nevét sem tudta. Az a nő volt, aki felhívta a figyelmét a Szentpéteri névre. Aztán eltűnt. Minden valószínűség szerint azért, mert el akart tűnni. Nagyvárosban erre sok lehetőség van. Egy utcasarkon befordulni, egy nagyobb ház kapuján bemenni és ott várakozni addig, amíg az őt kereső végképp el nem megy onnan. De ezeken kívül is még vannak utak és módok.

Élt egyszer, leginkább a két világháború között, de részben a második után is, egy férfi, akit Botos Gábornak hívtak. Furcsa ember volt, bár azt a furcsaságot nemigen lehetett látni rajta. A felületes szemlélő inkább csak azt látta rajta, hogy termettel jól megáldott férfiú. Olyan, amilyenek a kisfiúk képzeletében a katonák szoktak lenni. És valóban, Botos Gábor katona volt. Azzá lett, mert az első világháborúban – akkor még nem nevezték elsőnek, nem tudták, hogy második is fog következni utána – behívták katonának az akkor fiatal tanítót. Ráment akkor a családja a katonáskodásra, bár a harcok után, hazajöve, újra családot alapított. Még egy kisfiút is hozott magával, aki a nagy pokolban teljesen árván maradt.

A második háborúba már nem hívták be, ment magától. Addigra már megint főhadnagy volt. És akkor már vele ment az a szintén Gábor nevű fia, akinek az első háború végén még a létezéséről sem tudott. Ez az ifjú Botos Gábor önkéntesként vonult be, de hamar utolérte az apját a katonai ranglétrán. Annál feljebb aztán már nem ment. Nem akart, nem volt már meg a kezdeti lendülete, vagy csak úgy hozta a helyzet, nem lehet tudni. Így is fejezte be a harcot, fogságba esvén, két sebesülés után. Egy tüdőlövés volt az első, abból valahogy felgyógyult egy tábori kórházban egy önfeláldozó fiatal doktornő ápolásának köszönhetően. De még igazából nem is volt teljesen egészséges, amikor egy második, könnyebb sebesülés is érte. Az nem volt annyira veszélyes, viszont sok vért vesztett vele eleinte. Ott is maradt fekvé és talán meg is halt volna, ha éppen rá nem talál egy szovjet járőr. De rátalált és, látva, hogy nem halt még meg, feltétette egy sebesültszállító kocsira – a saját sebesülteket is olyanokon szállították – hátravitette.

A világháborús dolgokat illetően, a mai emberek ha ilyesmit hallanak, vagy olvasnak, általában kétféleképpen szoktak viszonyulni.

A leginkább általános a teljes tagadó, sőt még a gondolatot is elutasító viselkedés, hogy „Fúj! Oroszok”, vagy hasonló. Ezek az emberek így nevelődtek, aligha változnak már meg, hacsak nem valami még rosszabbra.

A másik, szintén hasonló reagálás a humorizálás, ami a maró gúnyolódás lenne, ha valaki ki merné mondani velük kapcsolatban. „Emberséges viselkedés? Ott?” szóval valami ilyesmi. Még a legjobb, ha csak annyit mondanak, hogy „Na, ezt biztosan Somogyváry Gyula találta ki!”

Az ám, de akkor mit kezdjünk az olyan, háborút megjárt emberek beszámolóival, akik valami hasonló módon írják le az akkori eseményeket? Nagy költő is volt közöttük, aki ráadásul versciklusban írta le a világháborús élményeit. Nem írok nevet, mert sok családtagja él még. Ő minden esetre

azt mondta iskolás kori barátjának, hogy tudja ő jól, hogy az a Koszorú (akkoriban még valami ilyesmi volt a címe) egész biztosan nem fog megjelenni addig amíg ő még él. Igaza lett ebben is.

Vagy ott volt az öreg szanitéc. Lenkey bácsi. No, neki biztosan nincsenek már élő közeli rokonai mivel, hogy szerzetes volt. Fiatal korában. Ő pedig egészen hasonlóan írta le a háborús élményeit, mint az előbb említett költő. Persze, nem versiklusban.

Mindkét embert ismertem, elég jól. Tudtam, hogy ilyen dolgokban a hazudozást méltóságukon alulinak tartják. Már mindketten meghaltak.

Botos Gábor főhadnagy tehát fogságba esett. Ott aztán megtették érte azt, amit abban a helyzetben meg lehetett tenni. Fel is épült, mert a fogvatartói nem akarták a halálát – tisztességes ellenséget illik becsülni – neki pedig kemény volt a szervezete.

A későbbiekben aztán az történt, hogy valami másfél év után, néhány tisztet s őrmestereket hazaengedtek. Botost nem, ő továbbra is maradt. Ám a századából az egyik őrmester szabadult. Vele üzent Botos Gábor Kotlik Aranka doktornőnek (ez nem csúfnév, Isten ments! Ez a valódi lánykori neve volt), hogy ő biz' egyelőre itt ragadt muszkaföldön, Aranka pedig, ha már ő úgysem tud hazajönni egyhamar, hát fel van mentve az őneki adott szava alól. Ha akarja megvárja, de ha nem akkor nyugodtan menjen férjhez, legyen boldog, ha tud! Ő, Botos Gábor főhadnagy, ugyan most is szereti és fogja is, valószínűleg amíg csak él, de messze van és lehet, hogy messze is marad még sokáig.

Hogy aztán mit mondott Tóducz Mihály Aranka doktornőnek amikor hazaért, az senki nem tudja, elvégre négy szemközt történt. Tény azonban, hogy a következő tavasz, sőt a tél is együtt találta őket, sőt még egy kicsi gyermek is volt velük. Fiú, vagy kislány? Újabb közös év azonban nem következett számukra, mert az előbbeni őrmester egyszer csak megelőgelte a házasséletet és búcsút intett a kapufélfának. Csak egy levélke maradt utána, amelyben nagyon röviden az volt írva, hogy ő immár elmegy a *** valahová a nagy hegyen túlra, onnan származik, itt már nem marad tovább.

Maga az őrmester egyébként eléggé csonttá-bőrré volt soványodva amikor hazaért. Ahhoz képest Aranka jól felhízalta a rá következő időben, ami még a távozásáig hátra volt. Aztán, hogy időközben volt-e közöttük házasságkötés, vagy valami, ami ahhoz hasonlított, arról hivatalosan nem tudott senki. Amúgy is bizonytalan idők jártak akkoriban arrafelé. És mindenhol Európában. Annyi minden esetre biztos, hogy a gyermek a Tóducz nevet kapta, tehát valaminek lennie kellett. Csak éppen nem tudni, hogy mi volt az a valami. Mivel minden szereplő másképp beszélt el a történetet. De hát... mindenképpen rövid ideig tartott az amíg beszéltek róluk, később pedig már alig is érdekelt valakit. Újabb év elteltével aztán Botos Gábor is hazakerült. Ő azonban már addigra értesült az Aranka házában történt eseményekről és persze nagyon sajnálta azokat, de zavarni semmiképp nem akart senkit. Nem is tudta meg a faluban senki, hogy egyáltalán ott volt. Hazament szépen az apjához.

A világ új irányai

Papagáj, vagyis Fenyvessy Lóri megérkezése lényegileg semmi újat nem hozott a két nő, vagyis a felesége az annak régebbi kolléganője viszonyában. Átbeszéltek egy délutánt, aztán még egyet, majd igyekezett megnyugtatni Ibolyát, hogy Anita nem akar neki semmi rosszat, ellenkezőleg! Sorstárs, aki ráadásul az éppen folyamatban levő, vagy nem levő genetikai kutatásokról ugyanazt a véleményt osztja mint ő maga is.

– Valami olyan történhetett, aminek egyenes következménye lett az, hogy Anita is hasonló sorsra jutott. Szerencsére, körülötte nem esett annyi életveszélyes kaland, mint a török kirándulás idején.

– Aisa! – figyelmeztette halkan a felesége arra, hogy azért ez nem éppen teljesen igaz.

– Erről még nem tudunk semmit! Lehet, hogy teljesen független a régi horrorisztikus történettől. Meg kell várjuk, hogy Ungureanu főfelügyelő mire jut.

A főfelügyelő azonban egyelőre nem jutott semmi különösebb eredményre. Rendszeresen ellátogatott hozzájuk átlagban kétnaponként, néha már úgy nézett ki, hogy egyenesen az Anita kedvéért, de amikor a fekete hölgyről kérdezték, csak a fejét ingatta.

– Alighanem túlnő rajtam ez az eset. Az ujjlenyomat sem vezetett sehova. Illetve, itt az országban nem. Külföldön éppen lett volna valaki, egy gazdaember, de ő is teljesen tiszta. Legalábbis, nem lehet köze az itt történetekhez.

– És a Törökországi megégett, halott ember? – ezt Ibolya vetette közbe, aki a régi, elvált férjére gondolt.

– Ellenőriztem. A török hatóságok segítségét kértem. De nem. Róla maradt néhány ujjlenyomat, de azok elmosódottak voltak. Ahhoz minden esetre eléggé jók voltak, hogy meggyőződjünk, még csak nem is hasonlítanak. És hát, a saját férjétől általában nem kér ujjlenyomatot a menyasszony.

Ibolya ezek után nem tudta eldönteni, hogy ez jót, vagy éppen rosszat jelent számára. De végül arra gondolt, hogy attól a régi históriától, fenyegetéstől immár mindenképpen megszabadult. Valamilyen formában. Hangosan nem mondta ki, de a főfelügyelő, akinek időközben elmondta azt a történetet, vagy legalábbis annyit abból, hogy érthesse, egyetértően bólogatott.

– Persze, jobb lenne, úgy értem, biztosabb, ha maradt volna a volt férjétől legalább egy ujjlenyomat, de szerintem nincs semmi értelme, hogy ilyen gondolatai legyenek! – tette hozzá elgondolkozva – Ez a mostani merénylet alighanem tényleg Aisát célozta meg. Talán lehetett valami a múltjában. Neki, vagy annak a Géza nevű férfinak. Amerikai volt és német-féle, ki tudja, hol fordult meg és milyen nyomot hagyott az emberek tudatában? Főleg a mostani bizonytalan időkben! Tehát, egyelőre jobb, ha nem bonyolítjuk a dolgunkat abba az irányba is.

A többiek általában igazat adtak neki, mert a világ, amelyet említett, valóban egyre furcsább irányok felé forgolódott. És ez egyáltalán nem jelenthette azt, hogy Ungureanunak kevesebb, vagy könnyebb lett a dolga, ha mindazt elfogadja.

Este aztán, amikor a két hölgy a maga csendjében külön-külön elemezte a főrendőr látogatásával kapcsolatos gondolatokat, mindkettő hozzáfűzött még gondolatban ezt-azt.

„Azért, én csak úgy érzem ha józanul próbálok visszagondolni, hogy ez az egész Aiséval kapcsolatos, és látszatra teljesen értelmetlen gyilkolás, nagyon hasonlít az én volt párom stílusához. Legalábbis az ő sunyiságában! Jó lesz résen lenni! Ki tudja, mi lehet még valakinek a tarsolyában? És mire akarja használni?”

Anitának ezúttal nem annyira a bünténnyel kapcsolatban volt gondolkozni valója. Inkább magával a főfelügyelő személyével foglalkozott.

Mert hát, tagadhatatlan, hogy ez az Ungureanu kedves, jólnevelt, finom viselkedésű férfiú. Még talán azt a gondolatot is megengedhette magának – Anita, nem pedig a rendőrtiszt – hogy vajon mindig ilyen csendes, nyugodt szokott-e lenni? És hogy milyen lehet akkor, amikor éppen elfog egy többszörös gyilkost? Akkor is ilyen?

„Puha vagy, jó vagy, de mégiscsak bakó vagy” ugrott be neki egy emlék a gyermekkorából. A faluban, valahol a Hegyköz nevű mikrorégióban ahol a kisgyerekkorát töltötte, élt akkoriban két középkorú férfi. Gulácsi bácsi volt az egyik, ő mesterember volt, és a barátja, Bakó bácsi. No, ő meg cukrász volt. Hát ilyenformán tréfálkoztak egymással akkoriban. Persze, időközben megtudta azt is, hogy az idézet Heltai Jenőtől van, biztosan valahol színházban láthatták.

Ilyen gondolat után szinte törvényszerűen éledt újjá a képzeletében, a falu. Embereivel, történéseivel. Egy alacsony termetű pap is volt ott akkor, annak stílusosan Harangöntő volt a neve. Meg egy dokinő, akkoriban egész fiatal volt, akkor ment férjhez egy mérnökhöz amikor ő olyan tízéves forma lehetett.

De nagyot változott azóta a világ, tűnődött még, és nem is tudta hirtelenében az emlékébe idézni, hogy miért tűnt el az a pap, meg aztán természetesen a dokinő is. Persze, ő férjhez ment, ez természetes.

És voltak kisebb-nagyobb intrikák, is a faluban, meg néha tragédiák is történtek, de mégis mennyire kedves, emberi volt az a falusi élet a mostani zavarodott világgal szemben.

„Kiszámítható” jutott eszébe a megfelelő kifejezés. De vajon akkor miért kellett neki onnét elmenni, ha ez így volt. Csak hát, amit most emberi léptékűnek tud, azt akkoriban fullasztónak érezte. Jó ürügy volt az egyetem ahhoz, hogy elmenjen onnan.

Most hát ismeri. Mindkettőt. A falut is, a világot is. Melyik a jobb? Nehéz lenne eldönteni. Akkor a világot gondolta jobbnak a tágasságával, a nagyobb szabadságával. Most? Hát mostanra igencsak összeszorult a tágasság. És az a bizonyos szabadság is nagyrészt illúziónak bizonyult. Vajon mindig ez volt a helyzet? Akkor is? Talán csak még tapasztalatlan volt és nem ismerte fel a szabadság állandó hangoztatása mögött a szigorú szabályok mentén történő manipulációkat.

De nem. Mindez igaz ugyan, de azért az is tagadhatatlan, hogy időközben valóban megnyirbálták azt a bizonyos szabadságot. Csak éppen érdekes módon, nem az utaztatást szigorították, hanem a gondolatok világát. Az szűkült egyre szorosabb keretek közé. Hülye lenne, ha nem látná. Pedig Anita semmiképpen nem volt gyenge elméjű. Bizony, nem csak a szerzett tapasztalatok mutatták meg neki a falu és a világ közötti különbségeket, hanem a legújabbban és a világban, egyre inkább megkerülhetetlen szigor is. Amit nem lehetett nem meglátni. Ráadásul az a szigor éppen olyan dolgok tiltásában következett be és lett mind erősebb, amelyek azelőtt nem is a jog kategóriájába tartoztak, hanem a jóízlésébe, helyenként éppen az orvostudományéba. Imhol, valósággá lett ama régi anekdota, amelyet még a Mátyás király bolondjának tulajdonítottak és amely szerint az orvostudományhoz mindenki ért.

„Mindenk, mindenk, de miért éppen azok értenének hozzá a legjobban, akiknek dunsztja sincs az orvosi szakmához?” mérgelődött Anita magában, ahányszor ilyesmi az eszébe jutott, vagy pedig a nemzetközi jognak valami újabb szörnyszülötte jutott a fülébe. Persze, egy kis gondolkozási idő után csak rájött, hogy hiába mérgelődik, mivel senki nem válogathatja meg a kort amelyben élni adatott.

„Na de vajon valóban nem?” és elképzelte, hogy mi történne, ha egyszer, amikor valami különösen erős és élethű látomása van, úgy döntene, hogy megmarad abban, méghozzá végleg! Lehetséges-e egyáltalán? És mennyire lehet veszélyes? Mert egészen addig nem mert több időt tölteni egy olyan látomás-világban, mint két, vagy három percet. Persze, nem méricskélte kronométeren, de valami ilyen érzése volt, amikor végül megint a valódi világban találta magát. Ámbár... vajon valóban EZ a valódi világ? Amelyben egyébként jóval több idő telt, mint amennyit ő érzékelt, odaát. Néha egy jó negyedóra is. Ezt persze tudta és érezte is. De valami fizikus ismerőse, akinek csak úgy említette mintha egy ismerőseivel esne meg, szintén így vette természetesnek.

– Igazából ugyan erről még nincsenek bizonyítékaink. Lehet, hogy valami médium -féle a hölgy!

– Isten őrizze őt meg attól! – válaszolt Anita gyorsan, szinte túlságosan is gyorsan.

A fizikus pedig hallgatott egy verset, miközben arra gondolt, hogy ugyan biza szép kísérlet lenne. Mert hátha valami féregjáratba botlott az a nő egészen véletlenül?

Egyébként csendes volt a környék. Senki sem zavarta volna őket hetekig. Csak Anitának lett egyre kellemetlenebb az ingyenezés fiatal házaspár nyakán.

A főfelügyelő sem jelentkezett. Pedig megígérte, hogy mindenről értesíteni fogja őket. De egy hét kimaradás után már szinte hiányzott a kellemes, csendes modorával.

– Jó lenne egy munkahely! – tapogatózott Anita, amikor már a második hét is a felénél tartott – Mindjárt felélem a tartalékaimat. De különben se vagyok megszokva az ilyen hosszú szabadsággal.

– Hátha Kiscsabi tud valamit? Ráadásul még meg is ígértem, hogy bemutatom neked.

De azon a héten már nem sikerült a híres tanárral a találkozás, mert váratlanul betoppant a főrendőr. Nem volt jókedve.

– Valami gond van? – kérdezte a fiatal nő.

– Van bizony, jókora! Nem is tudom, elmondhatom-e? De hát... ti valószínűleg teljesen ártatlanok kell legyetek mindenben, hacsak nem tudtok egyszerre több helyen lenni.

Mert ekkor már tegeződtek. És mintha Ungureanu is belenyugodott volna időközben, hogy annak a kedves és szépecske asszonykának éppen ő tetszett meg. Természetesen ez nem jelentette azt, hogy elkezdte volna nyaklő nélkül mesélni a nyomozás menetét, de amikor Anita megkérte, hogy tegeződjenek, abba belement.

– Elmondhatod nekünk?

– Csak a lényeket. Részleteket sajnos nem.

– Akkor mondd a lényeket!

– Akkor legjobb, ha azon kezdem, hogy elég sok gondolkozás után felmerült bennem az a lehetőség, hogy talán mégsem a véletlenül múlt, hogy az a gyilkos nem téged ölt meg, hanem Aisát! Lehet, hogy tudott valamit ami útjában volt. Neki, nem pedig másnak! És amitől szabadulni akart, ne-hogy kitudódjon. Szóval, summa summárum, újra felhívtam a török kollégákat, mivel több szál is arrafelé vezetett. Vékony szálak voltak azok, de el kellett varrni. Szóval, van nekik, vagyis a törököknek valami csodaemberük, olyan bölcs -féle. Őt hívták telefonhoz, méghozzá elég sok rábeszélés után sikerült, és megkérdezték. Ő pedig, akiinek a neve...

– Gondos Béla – szólt közbe Ibolya falferéren.

– Úgy van – helyeselt Ungureanu, majd megkérdezte – Rosszul vagy?

– Voltam már jobban is – felelte elhaló hangon – de mondd tovább! Biztosan már többet is tudsz!

– Sajnos alig. Egy félórát beszéltünk, de addig csak annyit tudtam kiszedni belőle, hogy semmi se biztos és, hogy az akire gyanakodtam, már régebben meghalt egy tűzvészben, de könnyen lehet, hogy halála előtt verekedett valakivel, úgy kerülhetett a ruhájára idegen DNS. Viszont nem árt, ha annak a szálnak is utánanéznünk. Tegnapra ígérte a magyarázatot, talán valami bizonyítékot is. De nem jelentkezett. Aztán, mivel nekem sürgős lett volna, ma reggel felívtam megint a törököket, hogy mit tudnak róla? Azt a választ kaptam, hogy Gondos azért nem tud telefonálni, mert a tegnapi reggel súlyosan megsebesült és most kórházban gyógyul.

– Hogy sebesült meg?

– Rálóttek.

– Egy kis kaliberű fegyverrel. Majdnem játékpisztollyal – egészítette ki Ibolya ha lehet, még fehérebben.

A főfelügyelő bólogatott. Majd úgy fejezte be az elmondottakat, hogy:

– Egyébként te ne félj semmitől! Akitől félsz, már régen meghalt, egy éve talán, én is tudok róla. Az a bizonyos DNS pedig a ruhán volt. És egy revolvért el is lehet veszíteni, el lehet adni, de megtalálni is lehet, hogy ha az előző tulajdonosa már nem él.

A főrendőr ezek után elment, hogy neki még dolga van, csak azért jött, hogy nekik elmondja a fejleményeket. Ibolya viszont arra gondolt, hogy Törökországban éppen az az ember hallgatta ki őket – Papagájt is – akit most meglóttek. „Az ördög tud kiigazodni ezen! Ámbár, Törökország elég messze van”,

– Akkor most Kiscsabi kell következzen! – mondta Papagáj – mert mi valóban szívesen látunk, bármeddig, de biztosan szeretnél előbb-utóbb a saját lábadra állni. Ha akarjátok, holnap meglátogatjuk! Voltaképpen már előbb kellett volna!

Amikor megérkeztek az idős tanárhoz, ő maga éppen elérhetetlen volt. Klári fogadta őket, a felesége. Kedves, hatvanas, teltkarcsú nő volt, ő maga is érdeklődött a történet iránt.

– Na de most természetesen rólad van szó! – fordult Anita felé, amikor már nagyjából elmondták neki az utóbbi hetek történéseit – Valami munkahely kéne. Van is, mert valami mindig van. Persze, csak olyan egyszerűbb, kispénzű, tanügyi állás, történelemtanítás, Barmodon. Az is egyelőre helyettesítés. Aztán, hogy később mi lesz, azt majd meglátjuk! Csabi egyébként éppen a barátjával tárgyalja meg az őket érdeklő dolgokat. Tudjátok, Kovács Árpival.

Az utolsó mondatot Papagájnak címezte, őt ismerve legjobban, illetve legrégebben.

Aztán egy idő után valóban megjelent a házigazda is.

– Mareszkéről van szó, – mentegetőzött – birkózik valami festéssel. Sehogy sem halad vele. Akár hiszitek, akár nem, még a szobafestők véleményét is kikérte. Persze, azokét akiket jobban ismer és becsül is valamire. Szóval, nem röhögik ki.

– Nem bír a témával, vagy elszállt az ihlete? – kérdezett rá Papagáj, akit fiatalabb korában szintén homlokon csókolt valami múzsa. Erre már Csabi kellett feleljen, aki szórakozásból szintén írt néha verseket.

– Inkább az előbbi! Talán tudsz valamit arról a régebbi dologról, amit még Dezső is megszenvedett annak idején!

– Az Abgar -féle arckép, amit mostanában Veronika kendőjének szoktak nevezni? De hiszen annak már rég nincs meg az eredetije!

– Még az is megvan, csak valahol az örmény katolikusoknál. Ám éppen nem tudni, melyik templomban. Én ugyan nem néztem utána. De nem is az a lényeg! A Grál legendát akarja megfesteni, még hozzá merőben új megközelítéssel. És értelemben. Hogy miért nem lehet megtalálni, meg ilyesmi. Árpi persze utánanézett egy csomó forrásnak, ugyebár olyanoknak, amihez hozzá tudott jutni, és úgy gondolja, hogy ez azért van, mert a kehely maga is változik az idő múlásával, de nem ám úgy, ahogy egy átlagos fémtárgy változni szokott, oxidáció, meg ahhoz hasonlók. Illetve, minden bizonnyal oxidálódás is van, de párhuzamosan még sok minden egyéb. Egy szó mint száz, elhozott nekem egy fénymásolatot a festmény mostani állapotáról. Hogy hogy vélekedek róla? Nekem tetszik!

Klári közben egész halkán dűnnyögött a foga között, hogy: „Neked minden tetszik, amit Mareszke csinál!” de ez csak egész halkán történt, mert időközben Csabi előhozta az emlegetett képet is, és kibontotta, mert feltekert állapotban volt. Nem volt nagy, elvégre csak egy kicsinyített fénymásolat volt. Az egész úgy ötvenszer hetvenöt centis volt. De akkor már senki nem tudott megszólalni. Még Klári sem. Mindegyikük a kép hatása alá került.

A kép főalakjai a Halászkirály és Parszifál voltak, ez utóbbit a szolgák éppen akkor vezették másodszor a király elé. Kettőjük között pedig egy emelvényen trónolt a megőrizni való tárgy.

– De hiszen ez kicsi – szólalt meg nagysokára Ibolya, suttogva.

– Igen, kicsi, – válaszolta a férje – de nézd meg, hogyan van megfestve!

Valóban, a kehely valami egész különös, földöntúli fényben ragyogott. És az a derengés néha még változott is egy egész kicsit. Nem széles skálán, és nem is feltűnően, de változott.

Mind oda voltak ragadva a szemükkel arra a képre.

Anita nem szólt egy szót sem, de az arcán valami vallásos extázishoz hasonlító kifejezést lehetett érzékelni. Az az extatikus jelleg egyébként láthatóan teljes összhangban volt a képen ábrázolt kis méretű tárgy színeivel.

Aztán Csabi egy idő után, magához térve a révületből, megint összetekerte a képet. Akkor már a többiek is meg tudtak szólalni.

– Ez tökéletes! – szólalt meg Klári, lovagiasan megadva a régi ellenfélnek az elégtételt. Köztudott volt, hogy Csabi fiatalkorában egy ideig szerelmes volt Mareszkébe. Csakhogy a lány akkoriban készült hozzámenni az első férjéhez. Mert, hogy Árpi a második férj volt. Egyebekben, állítólag az első férj is jókora volt, de ez természetes, mivel Mareszke is jól volt eleresztve test dolgában.

Csabi a fejét rázta.

– Nem! Nem tökéletes! És Árpi is azt mondja, hogy a Grálban ennél több van! Csak még ő se tudja, hogy mi lehet az, ami itt, egyelőre és sajnos, még hiányzik. Neked mi a véleményed? – fordult Anitához.

De a fiatal nő teljesen máshogy felelt, mint várták tőle.

– Már láttam! Már láttam – ismételte suttogva – Már láttam és nem tudom, hogy hol!

Csabit a tény maga érdekelte, ő valamennyire még megmaradt realistának:

– És? Ilyen volt?

– Nem tudom! Nem! Igen! Ilyen is volt, meg más is... Össze vagyok zavarodva! Ezt nem hiszem el!

A többiek közül egyesek, akik tudták, hogy néha látomásai szoktak lenni, tisztelettel vegyes érdeklődéssel néztek rá. És nem értettek belőle semmit. Talán, ha Mareszke értette volna, de ő meg nem volt ott.

Másnap táviratot kaptak Agács Tibortól: Holnapután érkezünk! Nézzetek utána valami szállónak! Pénz nem számít! Tibor, Pepita.

A nő, aki el volt tűnve

Katalin. Ez volt a neve. Egészen kicsi kora óta. Mások lehettek Katikák, Katik, Katinkák, még akár Katyusák is, ő viszont mindig Katalin maradt. Ez néha hízelgett neki, de azért elég sokszor zavarta. Dehát mit tehet az ember lánya, túrta. Nem lázadt fel szinte soha, elkönyvelte, hogy ez az ő sorsa. Közben elvégzett néhány iskolát, egy egyetemet is, az egy katonai egyetem volt, de végül is nem kötött szerződést a hadsereggel, egyébként az apja nagyobb bánatára, hanem megszökött. Eltűnt. AKKOR még lehetett. Hogy miből élt néhány évig? Senkinek nem mondta, nem is igen volt kinek, de feltételezhető, hogy alkalmi szellemi munkákból. Nem élhetett rosszul, mert mindig divatos volt, mindig csillogott kisebb, alkalmi társaságokban. Azok a társaságok természetesen nem a szülőföldjén voltak, hanem egyik másik helyen, elég messze attól.

És mind eközben egyszer találkozott azzal az ifjúval. Azzal a bizonyossal. Azonnal megérezte, hogy neki ahhoz a férfihoz köze van. Ettől meg is ijedt kellőképpen. Időre volt szüksége ahhoz, hogy napirendre térjen magában az esemény felett. Később meg már nem találta. Tudta pedig, hogy most azt a különös férfit Szentpéterinek nevezik, na de az a fránya keresztnév! Hiszen azok százával vannak! Magyar, vagy magyar nyelvterületen használható keresztnévek.

És egyébként is alig tudtak egymásról valamit. Feltételezte, hogy a srác is elvégzett időközben valami felsőbb iskolát, de hol, és mit? Még csak fogalmat sem tudott alkotni róla.

És mindezek mellett a férfi, akit keresett békésen gazdálkodott valahol a Dunántúlon. Igaz, azt főleg a szabadidejében művelte.

Erőnek akkor már nem voltak gátlásai. Ami még megmaradt az nem volt más csak a törvényektől való félelem. Ám az is csak olyan volt, mint az állatvilágban, ahogyan a hiéna az oroszlánt respektálja. Mert az erősebb és nagyobb nála. És mivel esze is volt, meg tapasztalata is lett a közelmúltban, meg tudta oldani, hogy a törvények megkerülése esetében ne rajta csattanjon az ostor. Ebben nem válogatott. Bárki máson, csak rajta nem. Ilyen vonatkozásban csak akkor tett kivételt, ha rajta kapták. Ami ritkán történt meg. Akkor, ha látta – nagyon gyorsan fel tudta mérni a helyzetet – szívesen visszaadta a lopott holmit, pénz is lehetett az, vagy bármi, amivel az életét megkönnyítette, még elnézést is kért a jól begyakorolt mézesmázos modorában.

Voltak szomszédok, akik azt rebesgették róla, hogy jártában-keltében akár embert is ölt. Azok a szomszédok később elköltöztek, minél messzebb az ő birtokától.

Mások meg, szintén szomszédok, azt terjesztették, hogy igazából politikai menekült, akit a szomszéd ország politikai rendőrsége éppen halálra keres. Ez, abban az időben, akár hihető is volt, mert tudni véltek egy szintén menekült volt magas szintű vezetőről, aki ugyancsak szökött, s náluk keresett menedéket – természetesen az országban, nem pedig a faluban – és akit valóban zaklattak egészen a később elég hamar bekövetkezett haláláig. Arról a halálról is beszéltek akkoriban, hogy tán nem volt egészen természetes. Nem is szólva a világhírű íróról, aki ellen igaz, hogy még a régi rendszer idején, több merényletkísérletet is elkövettek. Ez ráadásul Amerikában történt. A szerencsén múlt, hogy mindig megúsza. Azt a politikai rendőrséget persze feloszlatták, de az embereit mégsem lehetett egytől egyig megölni.

Az ilyen szomszédok egy idő múlva szintén messzebbre költöztek. Ernő nem akart nagy csinndaratát maga körül.

Az persze egészen természetes, hogy ilyen feltűnés a semmiből a rendőrök figyelmét is felkeltette. De mivel semmi nagyobb törvényellenes mozgást nem észleltek – mindig vigyázott arra, hogy egyedül tegye a fontosabb dolgokat – hát egy idő után már nem igazán figyeltek a magányos gazdálkodóra. „Talán mégiscsak menekült”?

Mindezek közt ő maga valamiképpen elégedett volt saját magával. Voltak olyanok, akik az ellenségeinek számítottak, azok is voltak, s őket eltervezte, hogy valamiképpen – tudta is, hogy hogyan –

elteszi majd láb alól. Aztán az olyan ellenséges érzelmű, sőt ellenséges viselkedésű emberek egy idő után rendszeresen el is tűntek valahol a messzeség, az ismeretlen ködében. Hát éppen ez volt az oka több hasonló között annak, hogy egyre inkább elégedett kezdett lenni önmagával. Mintha valami tudatalatti módon, vagy öntudatlanul, úgy tudná eltenni láb alól azokat akik akadályt görgetnek eléje, hogy arról senki tudomást nem szerez, sőt még a rendőrség – került mint ördög a tömjénfüstöt – is természetesnek veszi az olyan eltűnéseket. Lassan valami zsenialitás tudata kezdett benne kialakulni a saját agyműködéséről, hogy tudatát kikapcsolva, olyasmiket tud tenni, aminek lehetetlen a végére járni. Ő maga is így tett. Nem nagyon járt utána. Inkább foglalkozott egyéb, őt közvetlenül érdeklő dolgokkal.

Katalint is kereste, mindenütt ahol gondolta, hogy található. De nem találta, mert semmit se tudott róla.

Hasonlóképpen járt a titokzatos Sz. Sz. Mária keresésével is. Azzal a különbséggel, hogy egy idő után kénytelen volt felhagyni a keresésével, mert valahogyan megérezte, hogy azt a nőt valami nagy erő védelmezi. Olyan nagy, amely nem csak az ő erejét múlja felül nagyságrendekkel, hanem az általa a fájdalmasabbik végükön néha megtapasztalt törvényekét is. Elbizonytalanodott tehát, egy ideig nem is értette a dolgot, de aztán valahogy rájött, hogy jobban teszi, ha nem kerget ábrándokat. Keserves volt a ráébredés, de biztonságot adott. Legalábbis egy átmeneti időre. Amely időről nem tudta, hogy meddig fog tartani.

E két dolgon kívül minden másban megmaradt a vadsága. Mindössze valami felszínes mázát kente rá a civilizált viselkedésnek. És a máz alatt a legnagyobb lelki nyugalommal lopott, rabolt ha úgy hozta a sor és ha tudta, hogy nem vonható felelősségre, sőt néha, ez igazán ritkán esett meg, embert is ölt, ha más kiutat nem látott.

És ahhoz a mázhoz az is hozzátartozott, hogy a munkát sem vetette meg. Főleg a kemény fizikai munkát szerette, sőt tisztelte is, amit tudatosan valamiféle edzésnek fogott fel. Ilyen tekintetben gyakorlatilag ugyanazt tette, mint a késő középkorban a japán, illetve kínai parasztok, akik számára tilos volt bármiféle fegyver viselése, mire aztán a munkaeszközeikből, vagy mindennap használt tárgyakkól készítettek önvédelmi fegyvert a maguk számára. Mint a cséphadaró, a sarló, vagy a legyező.

„Ha ezt várjátok el tőlem, akkor ezt is kapjátok” lett a következő, bár soha nem hangoztatott jelszava.

Abban a néhány évben, amelyek éppen akkor múltak vele és mellette, természetesen nem gondolhattott szépségre vagy éppen szerelemre. Igaz, az egyetem elvégzése után megnősült, de a felesége, legalább valamennyire megismerve a mindennapi természetét, (addig profi módon titkolta, mint sok más), hamar elvált tőle. Ezt eleinte nem bánta, megszokta már az agglegényéletet. Később ugyan megpróbálta visszaszerezni, de azt meg zaklatásnak érezte a fiatalasszony és megfenyegette, hogy jelenti. Ha jól belegondolunk, valóban valami zaklatás volt az. És mint rendesen, ezúttal is csak az számított neki, hogy az asszony ne fordulhasson a törvényhez. A feljelentés volt a legutolsó dolog, amit kívánt volna magának.

Így aztán megmaradt a jól bevált, rövid ideig tartó kapcsolatoknál.

Két, vagy talán három viszonylag nyugodt év következett, amikor az önképzésen – talán ne ismétlem, hogy milyen irányba ment el az az önképzés – kívül alig érdekelte valami. A felesége a válás után eltűnt, nem lehetett tudni, merre, de igazából nem is ment utána, más nőnemű lény csak átmenetileg volt elképzelhető, kezdett egyre több jel arra mutatni, hogy lassan ugyan és különbségekkel, de csak betagoódik valahogy a társadalom vérkeringésébe. Még rockkoncertekre is elkezdett járni igaz, hogy valami társaság unszolására. Mert hallása az volt ugyan, de sose művelte. Persze a jó zenét meg tudta különböztetni a csapnivalótól.

– Gyere, nem bánod meg! – mondták neki akkor is. És ő elment. Valóban jó volt. Az együttes akkor kezdett igazából hírnévre szert tenni. És a zenéjük is jó volt. De az igazi meglepetés nem is az volt, hanem az egyik énekesnő. Még csak fel sem ismerte, csak a második szám után. A lámpák erős fé-

nye és valószínűleg a smink is, voltak ebben a bűnösök. Pedig ő volt az. Az ismeretlen nő, akiről akkor tudta meg, hogy hogy hívják. Elvégre öles betűkkel volt kiírva a plakátokon:

Méreg Katalin!

De akkor még nem szánta el magát arra, hogy megpróbálja felvenni a kapcsolatot vele. A rockkoncert nem is arra való. Ott az emberek csak csápolnak, néha ordítanak és ekként beleolvadnak a tömegbe. Hisz az ember csak olyan állat, amely tömegben érzi magát nagynak és erősnek.

Az a hatalom azonban amely az anyjától való szökése után megkaparintotta, nem egykönnyen enged el a már egyszer megfogott zsákmányát.

Másnap is elment. Elvégre, biztatta magát, a zene valóban jó, miért ne menjen? Még valami virágot is vitt magával, hogy tán majd felküldi. Tudta, hogy ez több helyen szokás, igaz a rockzenéről nem hallott ilyesmit.

Aztán a szünetben felment a színpad mögé vezető lépcsőn. A testőrök ugyan meg akarták állítani, de látva a virágot s a nagyon ártatlan arckifejezését – elvégre rég gyakorolta már azt egyéb célok megvalósításához – ki könyörgés után áteresztették.

Fura zajra ért az öltözőkhöz. Verekedés, könyörgés, fojtott sikítozás, és közelebb érve látta ám, hogy éppen az ő ideálja az elszenvedője. Egy elég magas, keménynek tűnő pasas volt az erőszakoskodó. Akit a testőrök nem állítottak le, s ez a tény arra mutatott, hogy már szokva vannak a hasonló jelenetekhez. Igaz, nem is nézték szívesen, ez látszott rajtuk.

Ernőnek nem kellett több mint talán két-három perc és tisztában volt a verőlegény gyengéjével. De egyelőre nem avatkozott bele, a testőrök sokan voltak és ő nem tudhatta, hogy kinek a pártjára állnának. S különben is, lehet az a valaki egy helyi hatalmasság is, ki tudja, mibe tenyerelne bele.

De aztán jeleztek a színpadra kellett menni. A pasas meg eltűnt valahol. Úgy látszik, neki is fontos volt, hogy Katalin sikeres legyen. Ernő meg természetesen ismerte az ilyenfajta összefonódásokat. Amelyek senkinek sem jók, de az élet magával hozta, hát megmaradtak benne. Megszokásból.

Akkor már nem is ment le a nézőtérre, hanem megvárta a koncert végét. Pedig a második rész még jobb volt mint az első.

Nagy tapsok és hajlongások után végre Katalin is lejött és nagy fáradtan betámolygott az öltözőbe. Először meg se látta, hogy várja valaki. Vagy tán látta is, de a fáradtságtól elhomályosult szemmel talán azt gondolta, hogy másvalaki.

Beletelt egy kis időbe, amíg egy támla nélküli széken ülve, a sminkjét törölgetve meglátta, hogy nem színházi ismerős. Igaz, arra is csak a virág miatt jött rá.

– Ugye, nem ismered meg?

De akkor megismerte.

– Jééé! A... Szentpéteri! Vagy végül is más nevet választottál?

– Nem. Megmaradtam abban.

– Nahát! Én pedig kerestelek! De sehol sem találtalak meg.

– Érdekes! Én is kereslek! Már azóta. De hát – széttárta a kezét – még a nevedet is csak tegnap tudtam meg!

– Az pedig az igazi nevem! Nagyon ragaszkodom hozzá! Volt amikor meg akartam változtatni, de lebeszéltek róla. Hogy akkor újra kéne kezdeni a felfelé kapaszkodást. Pedig, ha tudnák... És még virágot is hoztál! De rendes vagy!

Ezután már szó sem volt arról, hogy elmenjen.

– Ki az a pacák? – kérdezte Ernő egy adott pillanatban.

– Valamikor együtt voltunk. Szakítottam vele, de nem lehet levakarni. Még zsarol is a disznó, nem elég a brutalitás.

– De hát ez szörnyű! Megöljem?

Ekkor már az utcán voltak és csendben mendégéltek a nő szállása felé.

Katalin ránézett Ernőre.

– Talán jobb, ha nem. Mert esetleg ő ölne meg téged. Sajnálám!

– Nyugi! Te csak ne kérdezősködj! Hadd tegyem a dolgomat!

– Ó! Csak nem...

– Nem! – nevetett vígan – Nem vagyok bérnyilkos! De megszoktam, hogy ha akadály merül fel, azt elhárítom.

– Megtennéd? Értem? Annyi sok börtönt vállalnál?

– No, még az sem biztos!

– De én tudom! Ez a mesterségem!

– Ejha! Nem is tudtam, hogy az énekesképzésbe ez is beletartozik.

– Nem is, te kedves bolond! Van nekem rendes hivatásom is. Három hónappal ezelőtt tettem ügyvédi vizsgát. Ez – körbemutatott – Csak arra kell, hogy addig is megéljek, amíg beindul az üzlet. Az igazi.

Ezután már keveset beszéltek. Később még annyit se. Bár:

– Lehet, hogy keménynek fogsz találni!

– Nem baj! Nem vagyok üvegből!

És az erőszakoskodó egy hét után eltűnt. Nem keresték, nem is került elő.

Ők ketten meg, néha találkoztak, néha meg nem. De amikor találkoztak, akkor nagyon jól megvoltak együtt. Hasonlóan gondolkoztak, sokáig keresték is egymást mielőtt rátaláltak volna a másikra, minden adott volt.

Csak hát, semmi sem tart örökké.

A végzet Katalinon keresztül érkezett.

– Találkoztam valakivel – mondta.

– Mikor?

– A múlt kedden.

– És ki volt?

– Egy öreg.

– Na, akkor nem veszélyes!

– Tévedsz drágám! Egyes öregek mindenki másnál veszélyesebbek lehetnek. Főleg akkor, ha túl sokat tudnak rólunk.

– Elintézzem?

– Ezt nem lehet.

– Miért? Kicsoda ő? Az orosz elnök az atombombákkal?

– Sajnos, nem. Ha csak ő lenne, akkor talán meg lehetne győzni.

– Dehát kicsoda ő? Az ördög személyesen?

– Majdnem. Úgy mutatkozott be, hogy Kerek Bernát.

Ernő fütttyentett egyet meglepetésében. De aztán:

– Hátha csak szélhámoskodik valaki a nevével! – ekkor már tudták egymás címét, de azonkívül is sokat. Csak a fizikai összeköltözésre nem került sor. Egyelőre.

– Nem hiszem. Nem hiszem, hogy volna ember aki merné. És még most is élne.

Kicsit gondolkoztak aztán:

– És most mi lesz?

– Nem tudom. A mindennapokban valószínűleg semmi változás. De néha...

– Néha mi lesz?

– Néha meg kell majd szoknunk, hogy most már ő a gazda. Ő, meg a többi hozzá hasonló. Valószínűleg kapunk majd elvégezni való feladatokat. Mindegyikünk a saját módján...

– Nem lehetne alámerülni?

– De! Lehetne, csak nem sok időre. És akkor...

De aztán mégse történt semmi. A világ haladt tovább a maga útján. Az ő saját kis világuk is.

Régmúlt titkok

A Fenyvessy házban, a Kisséknél tett utolsó látogatás után néhány nap alatt érezhetően csökkent a feszültség. Nem csak az Anita lelkében, aki eléggé szégyellte, hogy hetekig kénytelen idegenek nyakán élősködni, elvégre a családból addig a napig csak Ibolyát ismerte, őt is csak mint semleges munkatársat, hanem a háziakban is. Ők ugyanis eleinte nem tudták hova tenni a tényt, hogy a jövővény éppen az ő házukat választotta ideiglenes menedékül. Most, megtudván, Anitának is lett valami túlélési lehetősége és az nem náluk alakulgatott, kezdték elhinni, a fiatal nő egyszerűen nem volt hova menjen, s a legegyszerűbbet választotta, a régi munkatársat, aki ráadásul hasonló sorssal küszködik.

Mivel még nyár volt, egyelőre legfeljebb az iratok rendezése miatt járt ki Barmodra, de Klári, aki egy ideig ott volt igazgatónő, legnagyobbbrészt azt is megoldotta.

Így tehát a barmodi állás biztosnak nézett ki. Nem nagy fizetés, de legalább ideje is lesz bőven. Mert elhatározta, hogy a végére jár valaminek, amit már az Archeogenetikai Intézetben elgondolt, de előbb nem volt se ideje, sem pedig lelkierője. Ráadásul, a térségben, amelyhez Vigyázóvár és Barmod is tartozott, szintén éltek székelyek, a délnyugati területen.

Ugyanis a székelyek magyarországi és részben erdélyi régmúltja mardosta a szürkeállományát, amióta csak elkezdett többet olvasni, vagy hallani a témáról. Ráadásul azzal is tisztában volt, hogy az eredménye, ha lesz, minden valószínűség szerint a fiókban marad. Vagy ha nem, akkor a két ország közül legalábbis az egyik, de lehetséges, hogy mindkettő, ki fogja átkozni. A vezető rétegekre gondolok, illetve gondolt.

Ungureanu egyszer említett is valamit nagyon szőrmentében, hogy azért náluk sem teljesen rózsás a helyzet. Vagy ha éppen rózsás is lenne, akkor azokból neki biztos, hogy a tüskék fognak jutni.

– Ha ez a téma annyira érdekel, akkor ezt a könyvet érdemes elolvasni! – érdekes módon, éppen Nedeczky István volt az, aki a könyvet ajánlotta neki. Ez, körülbelül két éve történt, akkor amikor István még nem volt az iroda főnöke, sőt elég messze állt attól. Mint ahogy ő maga is, Holló Anita.

Az iroda és a hivatal főnöke akkoriban Karczagh Endre volt, általában véve Bandi bácsi. Voltak akik nagyon szerették, ezek főleg a női munkatársak közül kerültek ki, voltak akik kevésbé, na és olyanok is, akik azt gondolták, sőt híresztelték is, hogy az öregnek – nem volt igazán öreg, csak olyan mackós – több a jópofasága, mint a tudása. Utólag már nem lehetett megállapítani, hogy melyik tábornak volt igaza, mert az öreget később valaki feljelentette, ma sem lehet tudni, hogy ki volt, ő pedig két rendőr között a hivatal ajtajában szívrohamot kapott és azonnal meghalt.

Az utódja, természetesen Bandi bácsinak, éppen Holló Anita lett, de csak ideiglenesen, mert ősz eleje volt és néhányan még nyaraltak, köztük Ibolya is, aki akkor még nem volt Fenyvessyné. Anitát éppen Nedeczky Pista ajánlotta, ki tudja, milyen hátsó gondolattal. Minden esetre elfogadták. Hogy aztán néhány hónap, vagy egy év után ő maga üljön a helyére. Fura ez az élet!

A könyv, amit ajánlott, egy fiatalon elhunyt régészprofesszor könyve volt a székelyek írásáról, természetesen történész szemmel. Miért ajánlotta, talán azért, mert megtudta valahonnan, hogy Anitát érdekli a székelyek története, vagy éppen hallotta valakitől, hogy a lány valamilyen fokon székelynek tudja magát, nem mondta senkinek.

A könyv, Vékony Gábor könyve, minden esetre ott volt és a lány el is olvasta. Utólag megállapította, hogy igencsak nehéz a stílusa. Azért utólag, mert közben a szerzőnek más könyveit is elolvasta, s akkor állapította meg, a többivel összevetve, hogy bizony, a többi olvasmányosabb.

Később, a legtermészetesebb módon jöttek az egyéb, a témával foglalkozó könyvek, a jól ismert krónikák meg nagy, többkötetes traktátumok, vagyis, Anita egyre inkább székely specialistának kezdett számítani. Az irodában, meg egyébként is. Nem valami nagy haszna lett belőle, mert a lényegét sokan tudták, mindenki előtt nyitva lévén a könyvtárak. Neki azonban kérdései lettek az írottakkal kapcsolatban. Amely kérdésekkel, ha már tőle kapta az indíttatást, természetesen Nedeczky Pistához ment.

A hosszú vékony ember eleinte csak hümmögött, meg a fejét ingatta, később pedig határozottan ellenkező véleményt fogalmazott meg az Anitáéval szemben.

– Egy csomó dolog nem világos abban amit mondasz! Jó lenne, ha a krónikákat újraolvasnád! Addig pedig jobban tennéd, ha nem hangoztatnád azt amit az előbb elmondtál nekem!

– Dehát ez egy teljes nonszensz! – vetette ellen a lány – sohasem láttam még olyat, hogy egy nép saját elhatározásából a perifériákra vonuljon, védeni azt ami azelőtt az övé volt, most meg a másé! Ilyen egész egyszerűen nem létezik! Valaki ezek közül súlyosan téved! És akkor, ha csak azt mondom, hogy téved, még finom úrinő voltam!

István megint csak hümmögött, látható volt rajta, hogy neheztel valamiért, de néhány hónap múlva, amikor az anyagiak miatt létszámcsökkenést kellett véghezvinni, Anita volt az első, aki áldozatul esett a karcsúsításnak. Ahhoz, hogy reprezentatív csoporton végzendő archeogenetikai kutatást javasolhasson, hozzá se jutott. Vagy inkább ahogyan mondani szokták, hozzá se tudott szagolni.

Pedig ráadásul, ő még csak nem is azt mondta, hogy a székelyek anno mind eltűntek a Kárpát-Medence központi területeiről, s nem is egyszerre, mint valami hadsereg, hanem fokozatosan. És csak azok, akik a régi, évszázadok óta megvolt műveltségüket nem akarták, mintegy vezényszóra feladni.

Háború volt már akkor a szomszédban és mindenki félt valamitől, ki ettől, ki attól. Mindenki jobbnak látta nem firtatni egy olyan csekély jelentőségű eseményt, mint egy munkatársnő távozása.

*„kössétek te Kegyelmetek azon szablyámat fel,
kivel paraszt Dózsa uram ellen haydon hadakoztunk,
mert nem érdemel ennél többet Mayláth
uram’ hitván feje.“*

Az ezeröttszáz negyvenes évben, nyáron írta ezt Mindszenti Gábor uram, visszaemlékezéseiben, vagy tán az is lehet, hogy már a nyár végén. Minden esetre I. János király már halott volt akkor, őkelme pedig tudott is erről, hiszen mellette volt élete utolsó perceiben is. Már ugyanis a király életének az utolsó idejében természetesen.

Az apropója ennek a keserű kifakadásnak az volt, hogy megjelentették a királynak, miszerint Balassa Imre és Majláth István erdélyi főurak lázadást készítenek ellene. A király akkor már beteg volt, de ha már így alakult a sors dolga, akkor menni kellett. Annál is inkább, mivel Izabella királyasszony már minden órás áldott állapotban volt akkor. És nem lett volna okos dolog azt a lázadás tovább növekedni hagyni.

Még előtte annak a keserves mondásnak, némi figyelőket is küldött a lázadók táborának figyelésére, egyesek azok közül még arra is hatalmat kaptak, hogy ha lehetséges, egyezkedjenek is akár a két fő lázadóval, hátha szépszerével le lehetne csillapítani azt a lázadást. Maga a király mondta nekik, hogy legszívesebben minden fegyver nélkül menne a két főúrral találkozásra, de mit tehetne az ember, ha karddal várnak rá, akkor karddal illik elébük menni.

– Mind ebből én leginkább azt látom, hogy ma sem tudok a király őfelsége elébe jutni. Pedig fontos lenne!

– Igazad vagyon kisasszonyom, hiszen ha nem sikerül ez amiben te járulsz király urunk elébe, talán magva is szakad a talán ötszáz éves Drumond családnak. Ha ugyan nem több, de én itt nálunk eny-nyiről tudok! – válaszolta Mindszenti Gábor, aki egyébként kedves embere volt a királynak, s egyszer s mind krónikaírója – De látod, szegény felséget még a nyavalyájában se hagyják nyugodtan feküdni. Hej! Fogják ezt még sajnálni egyszer! Amikor majd a Majláth uram pereputtyai úgy lepik el az országot, hogy még a hatalmat is elveszik maguknak! Na de, talán a mise után, ha tudok segí-tek kegyelmednek a király elé kerülni!

Aztán úgy is lett.

A király a mise vége előtt elhagyta a templomot, szerencséjére nem látva azt a jelenést, amit rajta és a királynén kívül, aki szintén korán kiment, mivel előrehaladott állapota miatt nem bírta sokáig az egy helyben ülést, kettejükön kívül tehát mindenki látta azt, s meg is rettentek, Mindszenti urammal együtt.

Az történt ugyanis, hogy a mise végéhez közeledve, egy adott pillanatban a templomban égő összes gyertyák mintha vezényszóra tennék, kialudtak. Pedig még a legkisebb szellő se lebbentette őket.

Ezt a történést meg is írta az említett Mindszenti úr az emlékirataiban úgy, ahogyan azt ő látta.

Talán éppen ez volt az oka annak, hogy elhatározta, miszerint Drumond Erzse kisasszonyt még azon a napon a király elé fogja vezetni. Mert ki tudja, talán soha nem lesz arra még egyszer alkalma a földi életben.

A kérelem különben nem volt valami kirívó az akkori idők történetében. Mivel szinte állandóan a fegyvereké volt akkoriban a döntő szó, alig volt főúri család, amelyben ifjú férfiak házasulandók él-ve megmaradtak. A leányok pedig emiatt meglehetősen sokszor kényszerültek rangon aluli házasságot kötni. Hát ez az Erzse kisasszony arra gondolt, hogy a fiúsítását kéri, alighanem ő is férjhez készült, de az ősi Drumond nevet is meg akarta őrizni. Legalább azt az ágát, amelyben ő volt az egyetlen megmaradt virágszál.

– Drumond? – hümmögött János király – Nem véletlenül a skótszági Drumondok közül?

– De bizony onnét! – mosolygott nagyon kedvesen a fiatal leány – Csakhogy ez a mi águnk már fél-ezer éve itt él Erdélyországban.

– No, akkor feltétlenül teljseítenünk kell a kérésedet! De hát nincs egy idősebb férfiember a csalá-dban, aki a kérelmet elébem terjeszthette volna?

Erzse kisasszony lehajtotta a fejét.

– Sok a harc, felséges uram! Alig van már valaki a családból. És aki van, az is öreg, köszvényes. Alig tud járni.

– Értem! Öcséd meg nincs ugyebár, aki a nevet továbbvigye.

– Nincs, felség – mondta egyre halkabban a leány, hogy a mondat vége már suttogásnak hallatszott.

– Jól van! Mindszenti uram, ímhol, kérlek te írd meg a fiúsítási levelet Erzse kisasszony számára. Még ma hozd elém, aláírásra! Elvégre ez nagyon fontos. Hisz éppen te panaszkodtál a Majláth ro-konság sokaságára. Na de – megint a kisasszony felé fordult – Nemde, van nektek a Drumondon kí-vül még egy másik nevetek is.

– Igenis, van. A Raabson, egy másik ősöm hagyta ránk, aki valamikor Szent István királyunk testőr-ségében szolgált. A normann-szláv testőrségben.

– Szóval innen van a rokonságotok az Árpád házzal!

– Igen felséges uram, de az is csak leányági rokonság. Mert mi egyébként székelyek volnánk. Pri-morok.

A király felsóhajtott.

– Szegény székelyek! De jobb sorsot érdemelnének! Ejsze, nagy számárságot követtek el anno a mi őseink, amikor a határookra szorították ki őket! Ki tudja azt is, miért? Lenne csak egy kicsivel hosz-szabb az életem!

De ezt már valóban csak úgy mondta, hiszen tudta ő, hogy nincs már sok neki hátra. Majd visszatérve az eredeti témára, parancsba adta Mindszenti Gábor úrnak, hogy hogyan járjon el a dologban. És talán magyarátsa egy kicsit a Raabson nevet, ha a kisasszony beleegyezik.

A kisasszony beleegyezett.

Anitának már napok óta zakatolt az agyában az előbbi történet és annak következményei. Csak hát... családtörténet, senki se kíváncsi ma már az ilyesmire. De lám, akkoriban se nagyon, mert lám, Mindszenti Gábor a János király totumfactuma se említette az emlékei között. Ha nem lenne valami régi kutyabőr, ő maga is rég elfelejtette volna. De, volt. És félig tudatosan ez is befolyásolta Anitát akkor, amikor kutatni kezdett a régi dolgok után. Amelyek olyan régiek voltak hogy még azok is megváltoztatták, akiknek pedig az lett volna a kötelességük, hogy az igazat írják arról.

– Mi történt veled? Már egy félórája szölongatlak, s te nem válaszolsz, meg se moccansz! Beteg vagy? Orvos látott már?

– Nincs semmi bajom! – válaszolt Ibolyának, mert ő volt a kérdező – Egyszerűen elgondolkoztam. Szokásom. Orvos is tud róla, de azt ő se tudja, hogy ez baj, vagy nem baj. Minden esetre a kutatásban segít. Jól tudok koncentrálni egy témára. Ennyire jól! – és mosolygott hozzá, pedig úgy érezte, hogy a feje mindjárt szétreped.

Ezt mondta és így mondta. Rég tudta ugyanis, hogyha a valóságos történetet elkezdené kitergetni, akkor vagy egy elmegyógyintézetbe raknák be, vagy egy laboratóriumba, ahol esetleg elméleti fizikusok vizsgáltnák. Egyik változat gondolata se töltötte el örömmel. Maradt tehát minden a régi-ben, a szent majdmeglátjuk keretei közt.

A csillag ötödik sugara és az ötvös remek

Vannak az életben, az emberek mindennapi életében ugyanúgy, mint ahogy az országok, évszázadokig tartó életében is, csendes, nyugodt, békés időszakok, olyanok, amikor nem történik semmi, vagy majdnem semmi, lehetőséget adva arra, hogy mindenki a munkájának és/vagy a kedvteléseinek éljen, és vannak mindkét esetben olyan idők is, amikor minden mintegy vezényszóra hirtelen nekilődul és olyan sebességet diktál az élet, hogy csak kapkodni tudja az ember a fejét, ha nem akar mindenről lemaradni.

Azon a nyáron, amely azzal köszöntött be, hogy a vigyázóvári kis közösségben megjelent Anita, azon egy esemény kivételével nagyjából nyugodt csendesség köszöntött be.

Úgy nézett ki, hogy mindenki a munkájával foglalkozhat annál is inkább, mivel a mi hősnőnk is kenyérbe esett. Igaz, elég sovány kenyér szokott lenni egy helyettesítő tanár ételme, de már láttam embereket, akik meg tudtak belőle élni.

Nyári időszak lévén, a két nő, elég jó barátságban volt már akkorára, csép csendesen el volt foglalva a maga dolgával. Papagáj csak nézte őket, meglehetősen szeretettel – a szeretet természetesen a feleségének szól, de Anitára is háramlott belőle egy kevés – ahogy írogattak az asztal két oldalán, mint a jó gyermekek.

Ibolya természetesen a saját banki, pénzügyi problémáival volt elfoglalva, Anita pedig rendezgette a székekre vonatkozó forrásait, meg egyebeket is.

– Te, ugyebár székel vagy? – mondta, kérdezem formán egyszer Lóri.

– Nem is tudom. De az biztos, hogy a családomat jó messzire vissza tudom vezetni a székel ősökre.

– A Holló pedig, tudtommal nem egy jellegzetes székel név.

– Így, ahogy ma kimondható, nem is, de néhány évszázaddal ezelőtt még másképp mondták.

– Drumond? Az se székel. Inkább skót!

– Igen. A mai Drumondok szerintem is skótok. Állítólag az Árpád-háziak közeli rokonai. Az ám, de leányágon! Én egyébként lemondtam erről a névről. A másikat pedig magyarosítottam.

– Miért? Hogy szólt a másik?

– Raabson.

Lóri fütttyentett egyet a meglepetéstől.

– AZ a Raabson?

– Abbiza! De azt meg nehéz volt elviselni. Vagy norvégnak hittek, vagy, ami még rosszabb, boszorkánynak. Csoda tudja, abban még lehet is valami! Látomások, jelentőséggel bíró álmok, satöbbi. Így aztán a János király idejében magyarította az egyik őszám. Lett belőle Hollófi. Később meg rövidült is. Így lettem az aki vagyok.

– János király? Szapolyai?

- Igen. Ha nem léteznének feljegyzések róla, akkor is tudnám, mert sokszor megálmodom.
- Értem. És most már azt is, hogy miért foglalkozol így a székekkel. A név kötelez.
- Az is, de anélkül is megakadt a szemem néhány olyan utaláson, amit rendkívül szemérmesen elhallgatnak. A történészek. Pedig nem jellemző rájuk a szemérmesség. De annál inkább a félelem attól, hogy valaki a körmükre koppint, ha nagyon firtatják.

Az ilyen beszélgetések azonban ritkák voltak. Mindenkinek megvolt a maga gondja, megoldanivaló dolga.

Aztán egyszer, talán július közepe táján, üzenet jött:

Holnap délután érkezem! Tibor.

Természetesen Agács Tibor volt az, az egyiptomi.

A városnak akkor már volt egy kis repülőtere. Olyan, nagyon vidéki. Valaki, egy régebbi gazdag ember, magának építette, ha ugyan építésnek lehetett azt nevezni. Mert nem volt az más, mint egy sima, füves térség, a fűvet természetesen lenyírt állapotban kell elképzelni hozzá, és a tér mellett egy valami motel -féle.

Az egészet sétarepülések szervezése céljából alakították, legalábbis kezdetben. Aztán felfedezték, hogy elég nagy az nagyobbacska gépek le és felszállásához is. Nyolcvan éves öreg Antonovok, meg azokhoz hasonló, duplaszárnyú gépek nyugodtan használhatták. És ha már voltak, beindult az utas-szállítás is. Eleinte csak megrendelt gépekkel, de nagyjából három év óta felváltva érkezett s indult egy-egy ilyen régi gép a két fővárosból. Vagyis Bukarestből és Budapestről. Kis hasznot jelentettek a terület tulajdonosának, s meglehetősen sok munkát.

Hát Tibor is egy ilyen géppel érkezett a mondott időben. Csakhogy az megint rendelt gép volt. Ezt onnan lehetett tudni, hogy Münchenből jött leszállás nélkül. Olyan, légitaxi -féle volt.

Napbarnított, középtermetű, vidéki eleganciával öltözött férfiú volt a neves utas. A kislánya is vele volt. Neki nem volt szüksége arra, hogy a Nap leburnítsa, elég barna volt anélkül is.

– Mi szél hozott téged errefelé, ahol még a madár is elég ritkán jár? – fogadta Lóri egy ilyen népmeseinek gondolt szófordulattal, gondolván azt a madarat gépmadárnak.

– Költözés előszele – vizionozta a vendég – Csak még nem szántam el magamat, hogy pontosan hova?

– Otthagynád Egyiptomot?

– Egyedül maradtam – hajtotta le a fejét az utas, szomorúan. Nem is mondott többet, Papagáj is értesült az Aisa erőszakos haláláról.

– S volna már valami gondolatod arról, hogy a szíved merrefelé húz?

– Magyar ember vagyok – mondta csendesen a kérdező – Csak még azt nem tudtam eldönteni, hogy miféle? Erdélyi, vagy magyarországi?

– És ez a pöttöm kislány? – kérdezte Lóri már az úton hazafelé – Ő mit szól hozzá?

– Pepita életkorának megfelelő színvonalon ért és beszél magyarul, németül és arabul is! – húzta ki magát gondolatban a napbarnított férfiú – Csak hát sajnos, a núbiai nyelv tudása... az alighanem el fog sorvadni. Nincs aki... – húzta fel a vállait keservesen Tibor, s eresztette lefelé ugyanakkor a szája szélét.

Ezután már alig beszéltek egészen a házig. Ott is főleg az volt a téma, hogy:

– Ha már minden esetre minket választottál, tudd meg, hogy nem vagyunk olyan gazdagok mint ti ott, hanem az biztos, hogy szeretünk titeket!

– Egy rendőrrel kell itt találkozni – mondta nem éppen a kérdésre válaszolva az egyiptomi – És hoztam őt is. A Csillag ötödik ágát!

Ez célzás volt arra, hogy azon az egyiptomi kiránduláson, amikor Aisát is megismerte magukat, vagyis az asszony körül keringő férfiak magukat, négyágú csillaghoz hasonlították. Na, most már megvan az ötödik ág is. Vajon mi lesz belőle később? Betlehemi csillag, vagy vörös csillag? Ezt azonban már csak magában gondolta Papagáj. Mondani inkább mást mondott:

– Ismered Ungureanút?

– Egyszer találkoztam vele. Akkor...

– De hisz te bennszülött hollóhegyi vagy! Ismerhetnéd! Egyébként nagyon tisztességes ember. Megteszi azt amit egyáltalán lehetséges.

– Nem kétlem. De más oka is van annak, hogy éppen itt kezdem a körülnézést. Anita, a másik vendégetek (– Már nem az, van saját lakása azóta!) egy nagyon érdekes dolgot kérdezett tőlem. Levélben, természetesen. No arra is illene válaszolni.

– Természetesen megvan az a kép! El is hoztam egy másolatát – ezt már Anitának mondta Tibor, amikor a kötelező társasági üdvözléseken túl voltak.

A fénykép, kissé meg is volt nagyítva, egy hajókabinban ábrázolta Aisát, valószínűleg a nevét viselő dahabija típusú hajó kapitányi kabinja lehetett az, egy asztal mellett, az asztal sem volt nagy hiszen hajókabinhoz volt méretezve, a nőiesen, csipketerítővel fedett asztalon pedig vizespohárnál valamivel nagyobb ivó alkalmatosság állt. A méretére az asztalterítő és a mellette álló fekete hölgy nagyságából lehetett következtetni. Egyébként különös alkalmatosság volt az első látásra is. Voltaképpen két, egymáshoz hegesztett, vagy más módon illesztett félgömbből állt. A kisebbik félgömb volt a talpa, az lefelé volt tehát fordítva, a másik, a nagyobb, felfelé fordított félgömb volt az a rész, amelyből inni lehetett. Valami színesfém ötvözetből készülhetett, minden esetre a vörös és a narancssárga közötti valamilyen színe lehetett. Nem valószínű, hogy aranyötvözet, mert ahhoz kissé vastagnak hatott a pohár széle, ámbár el lehetett képzelni azt is, hogy akadtak kivételesen gazdag emberek akkoriban amikor készült, és azok meg tudtak fizetni egy olyan vastag aranypoharat.

De ötvözet volt, az bizonyos, mert látható módon valami intarzia is volt a pohár belső oldalán. Ámbár hasonló, vagy egy másik lehetett a külső oldalon is, amely viszont nem volt kellőképpen megvilágítva ahhoz, hogy meglássék.

Anita csak állt a kép előtt némán, legalább két percig és csak azután tudott megszólalni.

– És ez a pohár... – kezdte halkán.

– Az Aisa öröksége volt. Ő, ezt te nem tudhatod, a törzsfőnök első helyettese volt, de azonkívül is anyáról leányra szállt már nagyon régóta.

– Megvan még? – lehelte Anita, mert nem mert hangosabban beszélni.

– Természetesen. Most én vagyok az őrizője, addig amíg Pepita el nem éri a tizenhatodik évét. Nálunk a lányok hamarabb lesznek nagykorúak, ez a melegebb éghajlat miatt van. Bár lehet, hogy valami más az oka. Én nem kérdeztem. És most már... nem is fogom. Tudni.

Elmondok most két történetet egymás után, méghozzá úgy, hogy megpróbálom lehántani róluk nagy részét annak a csillogásnak, hamis csillogás szerintem, amit ráraktak, nekik tulajdonítottak a késői századok. Megpróbálok tehát megmaradni azok között a határok között, amelyek a hihetőség határai is egyben.

Természetesen, én magam is tévedhetek, néha nagyokat is, de talán ilyen módon közelebb juthatunk ahhoz a lényegéhez a történetnek, amellyel magyarázni lehet néhány még ma is nagyon homályos és bizonytalan dolgot. És mindezt ennek a pohárnak a kapcsán.

Elsőnek vegyünk egy, a Bibliából jól ismert történetet!

Ábrahámról van szó, akit általában a közel és középkeleti népek ősatyjának tartanak. És talán megkockáztathatjuk azt az állítást, hogy valami igaz is lehet abból. Mivel mi, magyarok, vagy – szerintem – legalábbis a mi régi vezető, uralkodó rétegünk eredete is részben a közel-, illetve középkeletre mutat bármennyit maszatolnak is a hivatalos történészek (ne feledjük, hogy aki a kutatást fizeti, az a kutatás eredményét is fizeti, eddig legalábbis még senki nem tudta nekem bebizonyítani az ellenkezőjét!). Vagyis talán a mi őseinknek is valami köze lehetett az ábrahámira világhoz.

Nos, ez az Ábrahám ősapja, nagyjából négyezer évvel ezelőtt, egy azóta is emlékezetes utazást tett az akkori Egyiptomban. Ez volt az az út, amely úgy híresült el, mint amikor az éppen időszerű fáraó szemet vetett az Ábrahám feleségére. Sárára. Ki tudja azt már, hogy mennyi volt az igazság az egész esetben, de talán sokkal jobb lett volna, ha az egész út másról lett volna híressé. Ma már nem tudjuk, hogy ki volt az a fáraó, akivel mindez megesett vagy nem esett meg, ne feledjük, az egész

nem kizárólag a fáraó hibájából történt, volt bűne abban bőven Ábrahám ősapának is. Hiszen eltagadta azt, hogy a szép nő aki vele utazik, a felesége, azt állítva, hogy a testvérhúga. Homályos az egész, mivel a régi egyiptomi írásban a feleség és a nőtestvér ugyanazzal a jellel íródott. Ki tudja, miféle tévedések eshettek ilyen félreértelmezések miatt.

Volt azonban annak az egésznek egy olyan hozadéka is, amelynek a hozadéka évezredekre kihat, és még ma is számontartjuk. Ez nem volt más, mint a kosfejű szfinxek faragása. Több is megmaradt belőlük törött állapotban, másokat pótoltak az idők folyamán. Tehát... léteztek és léteznek. Nem mernék mérget venni arra, hogy mindez Ábrahám akkori utazásának az eredménye, elvégre annak az akkor született szokásnak az oka akár Egyiptomban is kereshető lehet, de minden esetre a kettő köthető egymáshoz.

Mármost! Ha már egyszer létezik valami, ami az egész addigi szokásrendet a feje tetejére állította, akkor a legjobb amit tehetünk az, hogy megpróbáljuk kideríteni annak az okát.

Az ok, a régi, sőt ősi népeknek abból a különlegességében létezik, hogy szerették vizsgálgatni az ég csillagait éjszakánként, illetve akár reggel felé is. Annyira ment ez, hogy neveket is adtak a fontosabb csillagképeknek. Mivel pedig a Föld a pályáján forog, kering, sőt még billeg is, kerestek és találtak is bizonyos rendszert abban, hogy mikor melyik akkor (is) ismert csillagképben van éppen a napkelte. És nem csak arra jöttek rá, hogy az bizonyos rendszerességgel változik, sőt ismétlődik is, hanem azt is kiszámolták, hogy az az egész jelenség nagyjából huszonhatezer év alatt egy teljes kört ír le, legalábbis az úgynevezett Állatöv csillagképeihez viszonyítva. Az Állatöv pedig tudott dolog, hogy tizenkét csillagképre osztható fel. Hát nagyjából valami kétezer év felel meg egy csillagképben való tartózkodásnak. Igazság szerint valamivel több mint kétezer, sőt vannak paradoxális módon viselkedő csillagképek is, de mivel egyikünk se csillagász, nekünk bőven elég az, ha nagyjából ezt be tudjuk tájolni.

Valamint azt is, hogy Ábrahám egyiptomi utazása, körülbelül négyezer évvel ezelőtt, éppen olyankor esett meg, amikor ... hmmm ... csillagváltozás volt esedékes. Véget ért egy csillagkép uralma – a régi népek ezt az uralmat meglehetősen szó szerint vették és ki tudja, hogy nem volt-e igazuk – és egy másiké kezdődött. Az a csillagkép, amely az új korszak kezdetét meghatározta, a Kos csillagkép volt.

Ábrahám egyiptomi utazását különben tologatják a régészek előre meg hátra aszerint, hogy mi felel meg nekik a legjobban. Hiába, a politika akkor is politika volt, s az is maradt azóta is.

Hát ezért kezdhették akkoriban a kosfejű szfinxek faragását.

Igen ám de mikor? Ábrahám utazása előtt, illetve utána? Egyesek úgy tartják, hogy az utazás Dzsó-szer fáraó idejében történt, minthogy az ő idejétől lehet ezt a szokást megtalálni. De akkor azt is ki lehetne mondani, hogy a csillagászati tudást éppen Ábrahám hozta magával. Ennek olyan óriási jelentősége lenne, tekintve, hogy éppen Dzsó-szer mellett működött a kor utánozhatatlan tudósa, Imhotep, akitől rengeteg tudomány és gyakorlat létezését is számítjuk, hogy ha mégiscsak ők kellett a mezítlábas prófétától átvegyék az akkori legnagyobb tudást, hogy az felmérhetetlen.

Vannak is bőven olyanok, akik elégedetlenek az ilyen magyarázattal, mint például Ahmed M. Abul Ella, aki azt mondja, hogy bizony később történt az utazás és a fáraó nem Dzsó-szer volt, hanem harmadik Szenuszer.

Gondoljunk bele! Az egész időszámításnak a menetét gyakorlatilag elindította. Bár ma már nem ez számunkra a legjelentősebb a dátumok közül – ki tudja, még lehet ismét azzá – de, hogy valahol ott kezdődött, azt aligha lehet tagadni.

Na, eleget beszéltem mára, hagyjunk valamit holnapra is!

Másnap megérkezett Ungureanu főfelügyelő is. Így aztán a délelőtti legnagyobb részét a két férfi együtt töltötte de, hogy mit beszélek meg, arról nem szóltak egy szót sem. Anita is elment és Pepitát is magával vitte. Azt mondta, hogy városnézésre viszi a kicsit, és valószínűleg úgy is volt.

A főrendőr egyébként határozottan elégedetlen volt a nyomozásával. Kedvetlenül lógatta a fejét, bárki kérdezte.

– Leállítottak. Egészen fentről. Nem tudom megvétózni, nincs rá mód. Sajnálom!

Ezek után találgathattak a többiek, hogy voltaképpen miről is beszélgetett olyan hosszasan Tiborral? De nem szóltak semmit arról.

Délután megint összeültek egy kicsit, folytatni az előző napi beszélgetést, de eleinte ahhoz se sok kedve volt egyiküknek se.

A főfelügyelő iránti udvariasságból eleinte román nyelvre váltottak a beszélgetésben, de Ungureanu intett, hogy jobb ha magyarul folytatják, ha már úgy kezdték meg.

Nem több mint egy évszázad, vagy maximum másfél telt el amíg a naptár története újra folytatódni látszott. A zsidó állam királya akkoriban Salamon volt, Dávid fia, akit általában a bölcs melléknévvel szoktak megismertetni. Valószínű, hogy az is lehetett. Több érdekes cselekedete volt egy rendkívül kegyetlen ítélettől kezdve, amely azonban érdekes módon jó véget ért – a gyermek kettévágása, biztos, hogy mindenki hallott vagy olvasott róla – minket azonban most mindössze két dolog érdekel az életéből.

Az egyik ezek közül a Templom felépítése volt. Ezt a templomot nagybetűvel szokás írni mivel, hogy a történelmi zsidó államnak az volt az egyetlen olyan épülete, amelyet templomnak ismertek el. Nem is épített templomot senki Salamonon kívül, csak jóval később Heródes. Az, akit a zsidók a „nagy” melléknévvel tisztelnek meg.

Szóval mindez azt jelenti, hogy a Templom megépítése olyan kolosszális összegbe kerülhetett, amennyi pénze minden valószínűség szerint csakis ennek a két uralkodónak volt.

Most már, visszatérve Salamonhoz, volt neki, még fiatalabb korában, vagy inkább a férfikora delén, egy különleges látogatója, akit Sába királynője néven ismerünk. Más nevéről itt-ott hallani lehet, de bizonytalan. Egyes hagyományok szerint Makeda volt a királynő neve és Salamon meg is kéri a kezét, de a királynő, bár lefekszik vele, de megőrzi a függetlenségét. Úgy látszik, hogy még Salamonnál is bölcsőbbek léteztek akkoriban, helyel-közzel.

Ám a királynő, ha egyszer házasságra nem is volt kapható, de az élvezeteket nem vetette meg, amelynek eredményeként a megfelelő időben megszüli neki Meneliket.

És itt kapcsolódik Afrikához a történet, hiszen a Menelik név közismerten etióp uralkodói név. Azok közül is az egyik legismertebb.

Rengeteg történet és hagyomány maradt még fenn Sába királynőjéről, ezek közül az egyik jelentős az, hogy amikor a királynő elhagyja Judeát, Salamon még el is kíséri az útján, hazáig. A királynőről tudjuk, hogy amikor Salamont meglátogatni ment, tehéaton vitette magával a kincseket, hiszen éppen a gazdagságával akart imponálni. Hát, sikerült. Mert amikor a király végül is elkísérte hazáig, akkor megint csak számolatlanul kapta tőle a kincseket.

Lett már miből templomot építeni, sőt még arra is maradt, hogy az újon épült Templomnak is legyenek kincsei. Annyi, hogy jóval később Heródes, akiről már szó volt, és aki Marcus Antoniusnak barátja volt, még a barátjának is adott azokból. (A barátságot klasszikus értelemben használtam, nem úgy, ahogyan mostanában a homokozóban divat!)

Kincs tehát volt már eredetileg is és még lett is, bőségesen.

Honnét? Hát Etiópiából, ahogyan azt a különböző hagyományok elének tárják. Ha azoknak csak a fele igaz, már akkor is helyben vagyunk. Etiópia pedig Kelet-Afrikában van. Ott pedig, és ez nagyjából az egész régióra nézve igaz kellett legyen, igen fejlett volt az ötvösművészet azokban a régi korokban.

Így tehát, jókora kitérővel ugyan de csak megérkeztünk az Aisa poharához. Amelyet ezek szerint láttál, és amelyet mint helyettes törzsfőnök örökölt a családban.

Most már nem sok van hátra! Ezekből a poharakból, serlegekből, bilikomokból, bizony mondom, nem csak a mi törzsünkben létezik az említett két példány, hanem alighanem a Salamon által épített Templom kincsei között is található volt néhány. Sőt, biztosra veszem, hogy a miénk még csak nem is tartozik a szebbek, díszesebbek közé. Persze, ki tudja, hogy vannak-e még most is, és hány lehet?

De azért megvan az a különleges tulajdonsága, amely minden testvérkéjének is megvan az, hogy jelzi az időt. Hogyan csinálták, hogyan nem azok a régi mesterek, de minden állatövi jel cseréje alkalmával megváltozik a rajta levő felirat. És a kép is.

Persze a feliratot ma már senki sem tudja elolvasni. De a kép felirat nélkül is jelez.

Az egyiptomi elhallgatott. Hagyta, hogy a többiek megrágják magukban az információt.

Még maradt egy napig, de azalatt már nem mondott el semmi újat. Legalább a pohárról sőt poharakról nem. Anita pedig szégyellte megkérdezni. De legalább már azzal tisztában volt, hogy Aisa nem helyette halt meg, és nem is véletlenül.

„Vajon kinek állt útjában? Kinek állhatott érdekében, hogy egy ilyen ötvösművészeti tárgy miatt eltegye láb alól? És mi van az egész mögött? És, hogy ő maga, Holló Anita ezek után még veszélyben van, vagy már szabadult az életveszélyből?”

Táltosok és királylányok az iskolában

Augusztusban Anita szolgálatos volt a barmodi iskolában, amely okból jobbnak látta otthon ülni. Ha már kevés szabadideje maradt, akkor inkább a ház körül tevékenykedjen, s ne repkedjen jobbra-balra mint egy pillangó. Egyébként a Vilmosék elköltözése után üresen maradt házat adta ki neki a tanács. Ő maga úgy gondolta, hogy ha már egyszer helyettesítő státusba vették fel, akkor az a munkahely számára is ideiglenes lesz. Mindez nem jelentette azt, hogy attól fogva kevésbé lett volna hálás Klárinak, aki neki az állást szerezte. Viszont tudta azt is, hogy ő túlképzett a barmodi iskolához és ezzel az ürüggyel akár mikor elküldhetik, ha olyan álláskereső jelenik meg a láthatáron, aki a képbe jobban beleillik. Vagy éppenséggel a tanfelügyelőség víziójába.

A Vilmos testvérekről legfeljebb, ha félfüllel hallhatott valakitől, így nemigen érdekelte a ház múltja. Valamennyire rendben volt, amennyire lehetett, miután több mint egy évig üresen állt. Kitakarított amennyire lehetett lakhatóvá tett egy szobát és a konyhát és meghúzta magát. Ahogy általában szokta az olyan ember, aki ideiglenesen van valahol. És nem tudja, meddig lesz kénytelen ott élni. A ház elég jó volt arra, hogy hétfőtől péntek délig ott lakjon, hétvégeken pedig, nem minden alkalommal, de általában bement Vigyázóvárra.

– Van egy hódolód! – mondta úgy három hét után a tornatanár. Akit mostanában „tesi” tanárnak szoktak nevezni – illetve, ha jól meggondolom, akkor inkább kettő.

A kolléga fiatal volt Anitánál vagy tíz évvel is fiatalabb persze, hogy észrevette azt, ha egy szép nőt követ valaki.

– Hogy néz ki?

– Az egyik olyan te korodbeli, magas, jóképű. A másik inkább bizonytalan. Olyan... jellegzetes nyárspolgár-féle. Ő ritkábban szokott követni, meg idősebb is, sőt néha egy nővel van. De azért jó, ha tudsz róluk!

– És követnek?

– Főként a fiatal. Ő valóban rendszeresen követ. Távolságot tart, de alighanem tetszel neki. De igyekszik diszkréten megfelelő távolságot tartani. Az öreg, lehet véletlen is. Mondtam, nővel is elő szokott fordulni.

– Milyen a nő?

– Az is olyan ötvenes, mint a férfi. Mindkettő elegánsan öltözve. Lehet, hogy színészek.

– Miből gondolod?

– Sok a smink a pasason.

– S a fiatal? Öltözködés?

– Ó! Ő is nagyon elegáns! Olyan... úri!

– Talán rendőrök? – találgatta.

– Ha igen, akkor nagyon komoly -féle rendőrök lehetnek. Magasabb rangúak. Szóval... én elmondtam, mert jobb ha tudod.

Anitának Ungureanu főfelügyelő jutott eszébe, akit már elég régen látott és valami olyasmit is érzett, mintha hiányozna neki a csendes, nyugodt stílusával. „Ő állított rá valakiket, esetleges védelmére”? És gondolatban hálás volt neki.

Aztán jött a szeptember, megkezdődött a tanév, és egyszeriből mindenkinek sok lett a dolga. Nem értek rá ismeretlen hódolókkal törődni.

Aztán egyszer csak valóban megjelent Ungureanu. Barmodon látogatta meg, hét közben, nem pedig Vigyázóváron. Talán jelezni akarta azzal, hogy a látogatás neki szól személy szerint, nem a Fenyvessy családnak.

Éppen abban az időben történt a látogatás, amikor Anitának átmenetileg megsűrűsödtek a felhők a feje fölött.

Az történt, hogy a tanév legelején valóban összetorlódott a munka, jószívre még bemutatkozni se volt ideje a diákok előtt, azt találta hát ki, hogy – történelmet és biológiát is vállalt, több, különböző osztályban – egy lazább pénteki napon összegyűjtötte a csibéit, vagyis a több osztályban tanuló diákok közül azokat, akikben érdeklődést látott és szervezett nekik egy kis gyakorlati művelődéstörténeti előadást a díszteremben. Témának egy ismert mesét választott ki, a Fehérlófia címűt. Szinte adta magát, meg aztán ő maga is rengeteget gondolkozott azokon a mondákon, amelyek mesék formájában vészték át az évezredet.

– Örülök, hogy több évfolyamról is vagytok itt, vagyis kisebbek és nagyobbak is. Mert amit ma el fogok mondani nektek azért, hogy megvilágítsam néhány részletét annak a történelemnek, amelyet talán nem is tanítanak egy iskolában sem, olyasmi lesz amely egyrészt mese, tehát a kisebbek is ott-hon vannak benne, másrészt nagyon komoly művelődéstörténet. Amiről még a nagyok is legfeljebb néha hallottak valamit, olyan véleményekkel, amelyek szerint „mese ez, gyermekeknek való”.

Hát világítsuk meg most egy kicsit azt az évezredes sötétséget, amelybe, akarva-akaratlan az eredet-mondánk komolyan vehető részét taszították!

A tizenkilencedik században, a legtudósabb magyar költő, természetesen Arany Jánosról van szó, egy tanulmányt írt, amelyben azon kesereg, hogy miért nincs a magyaroknak naiv eposza? Holott, gondoljuk mi tovább az ő felvetését, igazság szerint csak azoknak a népeknek jutott ki az így nevezhető egységes, verses eredetmondából, amely népek legalábbis le tudták azt írni. A legjobb példa erre az ókori Görögország, vagy ahogy ők mondták, Hellász.

Vagyis, itt a mi Kelet-Európánkban alig lehet olyan népet találni, amelynek naiv eposza volna. Éppen az írott történelem hiánya akadályozta meg azt.

Ó, látom, valaki ott kérdezni akar. Mondd!

– Kalevala?

– Igen! Jól tetted, hogy felhoztad. Látod, a finnek Kalevalája voltaképpen nem egészen naiv. És nem egészen eposz. Gondoljunk bele, a finnek – ma finnségi népeknek mondják – a tizenhetedik században jelentek meg az írott történelemben. Akkoriban egy nagy birodalom, Oroszországba voltak betagozódva. Ez, természetesen semmit sem kicsinyít a Kalevalán de, és ezt jó ha tudjuk, csakis az említett dátum után akadt egy ember, orvos volt és Lönnroth Illés volt a neve, aki összeszedte a nép ajkán még meglevő kisebb mondákat, történeteket, forgatta, rostálgatta azokat, mígnem összeállt egy egységes egész. Hatalmas teljesítmény volt irodalomtörténeti szempontból, de nem naiv. Mert ugyebár ismert a szerzője. Nem is szívesen bogarásznám tovább, mert esetleg úgy járnánk vele mint nálunk Thaly Kálmán a kuruc költészettel. Vagyishogy, ráfogná valaki, hogy talán a nagy részét ő maga írta. Persze éppen nálunk, magyaroknál főleg nem érdemes bogarászni, mert az aki lefordította magyarra, Vikár Béla, szintén zseniális volt mint költő és mint néprajzos is.

Ezen tehát túl vagyunk. És ha túl vagyunk, akkor akár kezdhethük is.

Miért éppen Fehérlófia?

Nos, éppen ez a cím, vagyis az ami az évszázadok során vele történt, talán a leginkább alkalmas arra, hogy belelássunk a kultúra történetének a mélyebb bugyaiba.

Nos, van a mai változatban egy olyan mondat, amit az említett fehér ló mond a fiának amikor a srác már felkészült a harcos felnőttkorra. Azt mondja: „akkor én megdöglök”!

Ez egy olyan mondat, amelyről szinte rikít az, hogy későbbi betoldás. Még csak nem is jóindulatú. Hanem ellenkezőleg!

De akkor mitől Fehérlófia? Miért kellett egy rosszindulatú félmondattal már az elején tönkretenni egy eredetmondát? Ami még csak nem is eposz! Még, vagy már.

Nos, nem csak manapság vannak ellendrukkerek, hanem voltak azok régebben is bőséggel.

Nem is valami könnyű kibányászni az eredeti jelentést, tán nem is lehetne, ha nem létezett volna és létezne ma is olyan lelkes régész, mint László Gyula – ő az aki már nem él – és Bakay Kornél. Ő szerencsére él még.

Ők ajánlották azt a megoldást, hogy ezek az elnevezések, törzsi, vagy nemzeti nevek, nem egyetlen embert jelentettek, hanem egy egész közösséget, amely közösség általában egyforma színű lovakat használ.

Hát az a törzs, vagy talán törzsszövetség fehér, vagyis ma ezt úgy mondják, szürke lovakat tartott. Megkülönböztetendő más törzsektől, népektől, akiknél más szín volt divatban.

Na, azt hiszem, ez volt a legnehezebb megérteni. A többi már könnyebb lesz, mert a történetet, a mesét, gondolom, mindenki ismeri.

A morívumokat mondom tehát el ahogyan következnek:

1. Az erőpróba. Nem más, mint a nyírfa kérgének a teljes lehántása. Valószínűleg táltosfiúról van szó, vagyis olyanról, aki a rejtett dolgokat is képes megérteni, ezért lehetett fontos, hogy éppen nyírfa legyen. Na meg azért is, mert annak a kérgét valóban le lehet hántani, ha nem is éppen úgy, ahogyan a történetben van.

2. A segítők kiválasztása. Őket természetesen az erejük szerint választja ki a legény. Észnek éppen jól ott van az ő saját esze.

3. az ellenség kiválasztása. Ez egy nagyon érdekes figura. Egy hosszú szakállú törpe, vagyis kis termetű ember, akinek a népi, mondjuk úgy a kollektív memóriájában, a neve is fennmaradt. Hétszűnyű Kapanyányimonók. Hát ezzel meg mit lehet kezdeni? A hétszűnyű még csak megteszi, az lehet mondjuk hétszínű. Uthalhat a ravaszságra, vagy éppen a szakállának a színeire is. Nem tudok róla, hogy melyiket is kell érteni. Talán többfélét is, mint a régi történetekben szokás. Na de a másik neve! Azt is meg lehet fejteni, ha nem is éppen egyszerűen.

Mondjuk a kapanyányi. Vagyis van valamije, ami akkora mint egy emberfej. Kapanya. Na de mi lehet az ami olyan nagyságú?

Egy fiú jelentkezett.

– Na mondjad, ne szégyelld! Ez néprajz és a nép nem szokott álszenteskedni!

– Hát a mony, az a tojásnak a régi, vidéki neve.

– Így van! És mivel „monyók”, tehát legalább kettő van neki abból a tojásból, ami emberfej nagyságú. Elég rusnya szerzet lehetett. Na! A fiúk tudják, de talán a lányok is rájönnek.

Nem kellett sokat biztatni, mert tudták bizony őkelmék, lett is egy kisebb vihogás.

Na, folytassuk:

4. A három világ. Ez nagyon sok mesében, mondában előfordul, tehát nagyon fontos lehetett. A Világfa, amelynek a gyökere az alsó világban van, a lombja meg fölöttünk, valahol az égből, felhők között. Én személy szerint úgy gondolom, hogy a bibliai két fa, a tudás és az élet fája egyesült benne.

Nagyon erős hite lehetett a régi embereknek, az, hogy hittek a fizikailag létező és állandó kapcsolatban az alsó világ, az emberi világ és a felső, felhők közötti világ között. Ez a motívum nagyon erős, méghozzá éppen itt, Kelet-közép-Európában.

– Na, látom, elszaladt az idő. Akkor csak a legfontosabbakat!

4. Az alsó világ. Ennek minden bizonnyal megvannak a kapcsolatai az ógörög mitológiában szereplő Hádész birodalmával. Ha ugyan ők maguk is nem éppen keletről kapták, mondjuk a szkítáktól, akiket nagyon régen kentauroknak neveztek mivel úgy képzeltek, össze vannak nőve a lovukkal.

A sárkányra sem érdemes sok szót vesztegetni, mert a sárkány... Tudja valaki, hogy mi is a sárkány?

Egy leányka mondta szégyenlősen:

– Erő.

– Úgy van. Méghozzá embereket próbára tevő erő. Nem mindig ellenséges, de mindig próbára teszi az utast.

Akkor jöhet az öreg király. Akinek ugyebár a három lányát megmentették a sárkányoktól. És neki a legkisebb lánya, aki férjül veszi Fehérlófiát. Ez megint nagyon fontos. Annyira fontos, hogy nagyon sok ókori népnél megvolt. Vagyis, hogy a királyságot sohasem a királyfiak valamelyike kapta meg örökül, hanem a királylány férje. Ha több leány is volt akkor a második, vagy harmadiknak a férje. Tudjátok, hogy miért volt ez? Ez már nem történelem, hanem egy kis biológia. Na, ki mondja meg? Megint ugyanaz a leányka.

– Azért tanárnő, hogy ne degenerálódjon az ország, vagy a nép vezetése.

– Nagyszerű! Bravó. Te még vinni fogod valamire!

Na, akkor már csak egyvalami maradt. A griffmadár. Mi lenne az?

– Közlekedési eszköz! – mondta ugyanaz a leányka.

– Így van! Nem is lenne különösebb jelentősége, ha! És ez egy nagyon fontos ha! Amikor az ember Szovátról megy Székelyudvarhely felé az országúton, Kalondát elhagyva, de még Farkaslaka előtt, van egy elágazás jobb felé. Egy nem túl jelentős út kezdődik ott, Etéd és Firtosvára felé. No, azon az úton a legelső falu Székelypálfalva. Abban a faluban, ahol szintén szép székelykapuk vannak, ha nem is olyan régiek mint Szejkefürdőn, az egyik kapura rovásírással a következő mondat van felírva: „Jobbra nézek, adj szalonnát! Balra nézek, adj kenyeret”!

Na! Ennyit bemutatkozásnak. Legközelebb órarend szerint találkozunk. De azért mindenki gondolkozzon el azon, amit most megbeszéltünk. Nem fogom kikérdezni!

A rendkívüli történelem-biológia óra jókora felbolydulást eredményezett a barmodi iskolában. Még az igazgatóhoz is felhívták Anitát miatta. De ő már csak alig törődött a dologgal. Félig sem odafigyelve, majdhogynem unottan válaszgatott a feltett kérdésekre, mint aki sejtené, hogy úgyszólván meg fog változni egy csomó dolog.

Úgy is lett. Másnap megérkezett Ungureanu főfelügyelő. Örült neki. Valóban szimpatikusnak találta a kedves, halkszavú főrendőrt, aki mindig udvarias. Talán még akkor is amikor éppen letartóztat valakit.

Anitát azonban nem akarta letartóztatni. Inkább látni akarta, s beszélgetni vele. Hiszen a legutolsó találkozásuk alkalmával meglehetősen feszült volt és ideges (Ungureanu Mihai). Ezúttal jobb kedve volt.

Bank

- Azért valamit tényleg szeretnék tudni, Mihály!
- És mi lenne az?
- Állítottál mellém valami testőr -féléket? Védelemre gondolok.
- Nem. Sajnos nem gondoltam ilyesmire. Azt hittem, nincs szükség rá.
- Nincs is! De akkor kik járkálnak a nyomomban, hogy már a kollégáim is észrevették? Szóltak is. Azt hitték, titkos rajongók.

A detektív elkomorodott. Aztán azt mondta:

- Úgy látom, hibáztam. De még nincs késő! Talán meg kéne tegyem, nem annyira téged figyelni, inkább azt, hogy kik lehetnek azok akik utánad járkálnak.
- Kérlek, ne tedd! Eddig se történt semmi és ezután is képes vagyok vigyázni magamra. És különben is, nem járkálok éjjel egyedül, nappal is csak olyan helyeken fordulok meg, ahol mások is vannak, többen is, szóval... védve vagyok. Te, ha jössz, beszélgetni és amikor van időd, örülök neki, de miattam ne áldozd fel egyik embered szabad idejét sem! Tudom, hogy kevés van nekik, ne engem morogjanak!

- Hááát, ha így kívánod?

- Igen! Így kívánom!

Ezután még beszélgettek egy keveset, Ungureanu elmondta, hogy az Aisa ügyében azóta sem jutott semmi eredményre, viszont a törökországi barátja jobban lett.

- Kemény fából van az faragva. Már volt olyan, hogy meglőtték, szóval jó hírem is van.

Ennek Anita is örült, ismeretlenül is. A detektív pedig aztán eltávozott. Egy kicsit azért mégis gond-
ba merülten.

Vizont Anita attól fogva nem hallott az ismeretlen követőkről. És ő sem pillantotta meg egyiküket, vagy másikat véletlenül. Igaz, hogy nem is nagyon figyelhetett ilyen dolgokra, mert egyéb gondol-
jai akadtak nem is sokára.

Az igazgató túlzott érdeklődését azzal szerelte le, hogy attól fogva szigorúan ragaszkodott a tan-
könyv anyagához. Ami egy idő után meghozta a kívánt eredményt is. Vagyis a diri megnyugodott, a
diákok pedig unni kezdték a tanulást.

Ez utóbbira ugyan figyelhetett is volna, de időközben egyéb események történtek körülötte.

Ibolya jött a hírrel:

- Miféle dolgod van neked a Bayerische Landesbankkal?

- Semmi. Még a nevét is most hallottam először. Tőled. Gondolom, valami bajorországi lehet.

- Igen! A müncheni központi banknak a neve az.

- Na! Akkor se tudok semmit.

- Érdekes! Mert keresnek téged. Valami pénzeket akarnak neked átadni, vagy küldeni. Én minden
esetre írtam nekik, hogy ne keressenek tovább, mert itt vagy nálunk! Valami gazdag nagybácsi?
Örökség?

Az örökség és a München szót észben összehozva azonnal kapcsolt.

„Tibor! Vajon mi lehet vele? Valami baj érte? És mi van a kislánnyal?”

Gyorsan írt is a címre, amelyet Ibolyától kapott, hogy miért keresik? Választak is azonnal, hogy biz’ igen, Agács Tibor valóban balesetet szenvedett valami traktor borult fel vele – még jó, hogy nem halt meg, hiszen a traktorbalesetek általában nagyon súlyosak szoktak lenni – ő tehát most ágyhoz van kötve és kérdéses, hogy fel fog-e épülni, mennyire és mikorra, ezért utalta át a pénze egy részét Holló Anitának, mert rá akarja bízni a kislánya, Jozefina nevelését addig, amíg ő maga nem tud intézkedni. De ugyanakkor kéri is, hogy hozza el Pepitát, mert ő ugyan jól van a törzsnél, de ha már egyszer elhatározta a költözést, akkor minél hamarabb ki kell onnét hozni. Anita tudja, hogy miért!

Tudta! Vagy legalábbis sejtette. Mert a kislány, az apa balesete után egyedül maradt a világon egy elég nagy vagyon és főleg egy egyedi értéktárgy tulajdonosa lévén, hatalmas veszélyben van.

„Úristen! Az anyját megölték, az apja, ki tudja miféle balesete volt, lesz-e belőle ember, hát mit tudok én tenni azért a csöppségért?”

A bank levele úgy folytatódott – Tibor diktálta – hogy a pénz amit küldött, több mint elég a Pepita neveléséhez míg ő felgyógyul, tehát nyugodtan elmehet Egyiptomba és elhozhatja a kicsit. Mindez teljesen titkos, már amennyiben a bankok titoktartásában egyáltalán bízni lehet, de elvégre az érdekük is, és amikor elhozta, tegyen úgy, ahogy az ő és a kislány érdeke kívánja!

Még volt vagy két félmondat arról, hogy sajnálja, ha kényelmetlenséget okoz, de már nincs kiben bízson, ő pedig itt fekszik a müncheni klinikán és éppen transzírozzák. Reméli ugyan, hogy előbbutóbb felépül, de semmi sem biztos ebben a mai világban.

Utóirat, a pohárral tegye azt, amit jónak lát, de a Pepita érdeke az első!

Mivel titkos levélről volt szó, hát maradjon továbbra is titkos, gondolta és tett némi biztosításra emlékeztető műveletet. Először is letörölte az egész levelet, azután pedig megszüntette azt a levelező programját, amelyen a levél őt elérte. Természetesen letörlés előtt még kinyomtatta a kapott levelet, ki tudja lehet, hogy igazolni kell majd valamit azzal.

Ezután megpróbált utánamenni a bank címének, s amikor megvolt, feltette egy memory stickre, mindössze azt amit meg akart őrizni.

Végül reszétálta a laptopját, s amit éppen nem vélt titkosnak, újra feltette egy újra kért ingyenes programra. Primitív elővigyázatosság volt az bizony, de arra gondolt, hogy nem minden bűnöző informatikus is egyben.

Majd amikor mindennel kész volt, felhívta Ungureanu Mihait és megkérte, hogy ha tud, jöjjön el hozzá minél hamarabb, hogy megtárgyalják amit szükséges.

A főfelügyelő természetesen már másnap ott volt.

– Nem nagyon átlátszó az amit csináltam?

– Nem! Határozottan ügyes voltál. Végül is teljesen elrejtteni ebben a számítógépes világban nem lehet semmit! De megnehezíteni lehet és te azt megtetted amit lehet. Ha egy szót se szólsz senkinek az egészről, akkor nemigen lesz amin elinduljon az esetleges követő. És nagyon szépen köszönöm, hogy a bizalmadba avattál! Ezt külön értékelem!

Anita elmondta aztán a Tiborral történeteket, meg azt, hogy Pepita minden valószínűség szerint veszélyben van, természetesen a pohár miatt, amiről még most se tudta, hogy mit is lehet azzal csinálni? Hogy milyen értéke van egy esetleges bűnöző kezében?

– Ez attól függ, hogy magának akarja-e, vagy megbízásból szaglász valaki utána? – válaszolta a detektív – Bár szerintem valószínűbb, hogy megbízásból cselekszik! Azt mondtad, arany!

– Legalábbis valami aranyötvözet! Így mondta Tibor.

– Akkor mint aranytárgynak is jókora értéke lehet. Nem beszélve a muzeális értékéről! Viszont, hogy mondjak valami jót is, szerintem Pepita valószínűleg nincs közvetlen életveszélyben. Nekik a pohár kell, akár mint arany, akár mint ereklye.

– Azt mondd, ereklye?

– Nem vallási értelemben értettem!

Anita elszontyolodott.

– Pedig én már gondoltam olyasmire is, hogy ez lenne a szent Grál. Persze... elvettem. Mert annak sokkal díszesebbnek kéne lenni. Olvastam, hogy drágakőberakások is vannak benne, meg sokkal szebben van kidolgozva, és természetesen valószínűleg nagyobb is egy közönséges vizespohárnál.

– Nem tudom. Nem értek hozzá. De kíváncsi vagyok! Ha nem bántalak meg vele, szeretném, ha néha értesítenél, hogy van-e valami újdonság. Na! Látod, milyen bolond vagyok? A kislányod veszélyben, én meg ilyesmit fejtegetek neked.

– Nem az én kislányom, de ezt biztosan tudod. Az Aisáé. Nekem nincs semmiféle gyermekem. Nem értem rá eddig. De azért kedves vagy! És természetesen értesítelek, ha éppen lehetséges. Vagyis, ha nem jelent plusz veszélyt.

– Köszönöm! Én meg segítek, ha akarod!

Ibolyának ezek után már csak szóban mondta el azt amit el mert mondani. Ugyanis egyre jobban érezte, hogy fél. Ilyen még nem történt vele azelőtt, nem is értette. Csak idő múlva jött rá, hogy igazából most már van kit féltsen. Persze, Pepitát!

És három nap múlva elutazott. Azt is egyedül Ibolya tudta meg, hogy hova. Azt feltétlenül szükséges volt, hiszen bármikor adódhat úgy, hogy segítséget kell kérjen. A müncheni bank tisztességesen elküldte a pénze első részét, jól tette, mert anélkül a helyettes tanári fizetéséből meg se tudott volna moccanni.

Aztán a repülőgépen természetes módon, mert ez mindig így szokott lenni, ismerősbe botlott. Ungureanu főrendőr utazott ugyanazon a gépen.

– Nem kell meglepődni! Elvégre mindent tudsz, hisz elmondtam. Igen! Az Aisa halálát nem vizsgálhattam, mert valami ki tudja, kicsodák, kormányok fölötti szervezetek, leállítottak. De Tibor? Elvégre vigyázóvári tanár volt mielőtt elvett volna egy egyiptomi lányt. Így tehát, rögtön ahogy megtörtént a balesete, még nem is tudtam igazából a körülményeket, azonnal jelentkeztem a főkapitány-helyettesnél, hogy szívesen megyek segíteni. Persze, nem szólhattam senkinek, neked a legkevésbé, hiszen többen tudták rólad, hogy valakik követnek. Igen! Persze, hogy tudtam arról is és persze, hogy informálódtam, elvégre ez hivatali kötelességem. Nem mondhattam neked ezt se, mert megtiltottad! De a szolgálati szabályzatot természetesen nem szeghettem meg.

– És most mi lesz?

– Hát semmi más, mint az, hogy te, mint gazdag örökös – mert természetesen az Aisa barátnőd pénzét költöd, Tibor legalábbis így informálta az egyiptomi rendőrséget, így észszerűbb is volt, kérhetett segítséget onnét, ahol meghalt – tehát te úgy utazol és létezel majd, mint kell is neked, én pedig a rendes szolgálati utat követem.

– És... Münchenben is voltál? – kérdezte kissé reszkető hangon Anita.

– Voltam, de csak egy kicsivel több mint egy fél napra. El akartam érni ezt a gépet.

– Tibort is láttad? Hogy van?

– Ahhoz képest, amilyen balesetet szenvedett, voltaképpen jól. Nincs életveszélyben, illetve már nincs, csak az nem biztos, hogy igazán fel fog épülni valaha is. Persze... nem vagyok orvos.

Anita úgy érezte, hogy egy mázsás kő szakadt le a lelkéről. Jól tudta, hogy fontos kötelessége lett volna Tibort meglátogatni, de ő Pepitát tartotta fontosabbnak. Isten tudja csak, hogy milyen állapotban van ott, idegenek között...

– Nem idegenek! – szólt közbe Ungureanu, mintha meghallotta volna – A törzsfőnök a legközelebbi nagybácsija. Vagyis, jól van a kislány. De természetesen, te a Tibor utasítását kell kövessed és ezért senki nem fog görbe szemmel nézni rád.

Ezután a főrendőr csendben visszament a saját helyére. Talán nem akart mindent elmondani. Talán nem is tudott csak ennyit.

– De Asszuában találkozunk! Egy kis ideig még veled megyek, ha nincs ellenvetésed!

Nem volt.

A másik munka

– Mi holnapután elmegyünk! – mondta néhány nap után Anita a detektívnek – dolgom itt már nincs, ha te is elvégezted azt amit itt kellett, majd gyere vissza Vigyázóvárra!

A főrendőr természetesen elkedvetlenedett, még hozzá eléggé látható módon. De megértette, hogy Pepitát minél hamarabb családban akarja tudni. Vonogatta hát a vállát kényszeredetten, de tudta, hogy ennek meg kell lennie.

– A pohár? Azzal mi lesz?

– Egyelőre nem tudom. Még nem gondolkoztam rajta. A Pepita öröksége, tehát legjobb lenne magunkkal vinni. Csak hát veszélyes. Mindenképpen veszélyben vagyunk, minek azt tetézní?

– Vigyem én?

– Az sajnos semmiképpen nem lenne jó. Egyrészt többlet veszélyt jelentene számodra is. Pedig megértettem, hogy időnként eléggé hadakozol a szélmalmok ellen. Amellett pedig ezzel érdekeltté lennél az egészben, s nem lehetetlen, hogy azok az erők amelyek az Aisa ügyről levettek, most meg emiatt vennének le erről is. Különben se vagyok biztos abban, hogy másban is úgy tudnék bízni mint benned.

Mihai megköszönte, de belül továbbra is elégedetlenséget érzett.

– Mehetnék én is veletek!

– Nem! Azt hiszem, hogy a pohár legjobb helyen akkor lenne, ha a törzsfőnöknél maradna. Ahogy kibírta néhány száz évig, ezt a kevés hátralevőt már csak átvészeli valahogy. Vagyis azt az időt, amit még itt kell maradjon. Én meg, majd legfeljebb egy ideig mással fogok foglalkozni.

És ezt Anita teljesen komolyan gondolta. Valóban nem akart a pohár nagyjából négyezer éves történetén rágódni, inkább elővette volna azt a majdnem tiszta történeti munkát, amelyet a Nedeczky Pista tiltása miatt kényszerűen abbahagyott, vagyis a székelők Kárpát-Medencei, történetét. Ki tudja, még az sem kizárt, hogy a biológiai rész megoldása is egyszer majd az ölébe hull.

Az volt az ő fő témája is, mielőtt az Archeogenetikai Intézetben, a különböző főnökváltozások miatt abba kellett hagyja.

– Az iskolában sajnos alighanem el fogod veszteni az állásodat – mondta neki Klári, már Vigyázóváron.

– Igen. Erre gondoltam. Lehet, hogy jobb is lesz így. Elvégre amúgy is megszaporodtak az elintéz-nivalóim, nagyhirtelen. Ámbár a lakást jó lenne megtartani! De gondolom, valaki, tán az utódom, biztosan igényt tart rá.

– Nem. Senki nem tart rá igényt. Ház van Barmodon üresen is elég. És azt hiszem, pont a Vilmosé-két nemigen igényli senki. Illetve olyan aligha, aki ismeri a történetét.

– Miért? Én nem tudok semmit. Csak azt, hogy elköltöztek. Még hozzá elég gyorsan.

– Na igen. És nem véletlenül. Történt egy pár kemény tragédia körülöttük. Bár érdekes, hogy maguk, a ház lakói aránylag keveset szenvedtek azok miatt. Úgy látszik, csak körülcsapkodta az isten-nyila, mint az egyszeri székelő szekérét. Ma meg félnek attól, hogy egyszer el is találja majd.

Anita hát maradt. Örült is, hogy maradhat, mert megint volt egy csomó munkája, s amellet Pepitát is el akarta rendezni, valami normálisabb szinten. Jó lesz nekik ott a kertes házban! Neki is lesz

ugyanakkor egy főhadiszállása. Mindegy is, hogy hol, hisz az interneten mindenféle könyvtárat utol lehet érni, ha meg szükség lesz a személyes jelenlétre, akkor ugyanúgy menni kell, ha Barmodon lakik, ha Vigyázóváron. És még az az előny is megvan, hogy ott jól el lesz rejtve, legalább egy ideig nem valószínű, hogy rátalálna az a disznó gyilkos.

Így állván a helyzet, a mi hősnőnk megnyugodott és most már, minden a Pepita sorsát elrendezni célzó működés mellett, amikor időt talált rá, elkezdte valamiféle formába önteni a székely történetet. Azt, amit különböző források tanulmányozása eredményeként összebogarászott.

„Vékony Gábor szerint tehát – írta – az utolsó árpádházi fejedelmek és az elő királyok idején nagyjából az egész Kárpát medencét voltaképpen belakta egy nép, amely magát rendre Sz.K.L.-nek, eszékelynek, szokolnak vagy akár szokolotnak nevezte, a amely nép minden írott és íratlan emlékek megfelelően, írástudónak tudta magát. Természetesen a népsűrűség nem volt valami nagy, a mostanihoz képest elenyésző. Elvégre az akkor ismert termelőeszközök mellett az nem is lehetett volna. Nem volt sűrű a velük együtt megmaradó késő-avarok száma sem, de a többi azonos területen élt többi nép és néptöredék sem. A források valamiképpen megkerülik annak megmagyarázását, hogy hogyan volt az lehetséges és miért volt lehetséges, hogy az a nép alig néhány év alatt voltaképpen a perifériára szorult.”

Itt egy kicsit abbahagyta az írást és gondolkozott. Írja, vagy ne írja? Aztán egy nagy lélegzetet véve a teljes őszinteség mellett döntött.

„Úgyis a papírkosárban fog landolni” vigyorodott el gondolatban, hozzátéve, hogy még akkor is, ő legalább megpróbálta. Nem az ő gondolja, ha azért fog lecsapni a tragédia villáma, mert senki se volt hajlandó csak egy kicsit is ráfigyelni.

És folytatta az írást.

„Az azóta is jól ismert megfelelési kényszer volt-e az oka annak a kiszorulásnak, vagy akadt más is, nem valószínű, hogy ma már el lehessen dönteni. Annyi azonban bizonyos, hogy a helyükbe Vecelinék jöttek, minden rangú és rendű Vecelin, akik aztán jól elszaporodtak a későbbi idők alatt, magukhoz ragadva a döntési pozíciókat, s a maradék nép még ma is annak a levét issza”.

Megint abbahagyta, mert még a feje is megfájdult, ahogy beleérezett az ezer év előtt kezdődött tragédia mélységeibe.

Az a férfi, akit valami kevéssel az ú.n. forradalom után Szeptéteri Ernő felvett nevén ismertünk meg, bizonyos idő elteltével és Katalin nevű élete párjának segítségével, lassan meglehetősen jólétet teremtett magának és élettársának azon a talpalatnyi földön, amelyet kevéssel a szülőházából való elköltözése után vett meg. És természetesen amelyet még nagyobbított a későbbiek folyamán, lehetsége és ereje szerint.

Most már ketten voltak és, mivel volt eszük és nagyerős elhatározásuk is, mindinkább mintagazdaságot szerveztek a kezdeti botcsinálta farmerségből. A legnagyobb erősségük – a mindennemű gátak hiánya mellett – az volt, hogy nem akartak többet mint amire szükségük volt. Eleget látták maguk körül azokat a sorstársakat, akik túlhajtották a gazdagodást és bele is buktak. Ezt nem akarták. Ha kellett, erővel visszafogták magukat.

Ernő... nem volt sorozatgyilkos. Ezt, ha valakinek lett volna mersze megkérdezni tőle, na persze ha egyáltalán sejtett is volna valamit, ő maga azonnal vehemensen tagadta volna. És ő sem érezte magát annak. Határozott, céltudatos ember volt, aki rendre elhárította az útjába kerülő akadályokat. Amikor lehetett szép szóval, amikor pedig nem, akkor nem habozott felhasználni a célravezető eszközöket. A dolog természete szerint, miután valamiféle egzisztenciát teremtettek maguknak, fel is hagyott, fel is hagytak a durvább eszközökkel – az emberi erő kiiktatását (!) is azok közé számították.

Egyszóval, egzisztenciát teremtettek.

Katalinnal is nagyon jól összeszokott. Aki, mivel tilos volt őt Katalinon kívül máshogy is szólítani, egy idő után, legkellemesebb pillanataiban, az Ernő számára Katalinkává avanszált. De ezt szigorúan csakis azokban a pillanatokban. Hogy miért kellett ennek így lennie, valami babonája volt ez a

nőnek, vagy ragaszkodás egy régi beidegződéshez, ezt Ernő nem tudta meg akkor sem és később sem. Még kérdezni sem volt ajánlott, mert napokig tartó némaság követhette. Vagy, ha éppen jó kedve volt, akkor annyit mondott, hogy:

– NEM!

És ezzel be kellett érni. Az emberséges viselkedés – lám, Ernő már és még erre is rászokott időközben – is ezt követelte. És hát, neki is voltak titkai, amikről nem beszélt.

És mégis jól elvoltak. Két sebzett ember, akik megtalálták egymást. És az mindkettőjüknek jót tett.

Ám, az ilyen csendes, kellemes időszakok általában nem szoktak véglegesek lenni. Mindig jön valami, ami feldúlja a békességet. Ezúttal is ez történt. Pedig már odajutottak, hogy Ernő mind kevesebbszer gondolt arra a bizonyos Sz. Sz. Mária nevű festőművészre. Aki egyébként időközben férjhezment egy kétméteres, százkilós emberhez és nyugodt házasságot éltek két gyermekükkel.

(Mareszkét én is ismertem, sulis koromból, tetszett is nekem akkoriban. Sőt, egy sulikirándulás idején még birkóztam is érte, szegény Sósperessel. Persze, a tét mindössze az volt, hogy melyikünk táncol majd este a bulin Mareszkével, nem több és nem más. Gyuri bácsi a matektanár vállalta a döntőbíró szerepét. Szegény Sósperc azóta már nincs is az élők sorában. Mareszke pedig... hát akkoriban még sejtelnem se volt arról, hogy titokban festeni szokott. Érdekes, hogy most került elő, miután évtizedekig eltűnt előlem.)

Ernő tehát, ama különös és különleges kiállítás után eltűnt a hölgy életéből, nyomát sem lehetett lelteni. Pedig még keresték is egymást, ez eleinte kölcsönös volt, később meg csak Ernőnél maradt meg és bizonyos mértékben a múltja részévé lett. Jobbik részévé.

Hát abban az időben, amelyről most szó volt, mindez már csak egy kellemes emléket jelentett az elmúlt idő kútja mélyén.

„Vajon tudtuk volna tovább erősíteni egymást?” gondolta néha, de ez meg is maradt a gondolat szintjén. Sőt egy idő után még azt is hozzágondolta, hogy: „biztos vénasszony már azóta”!

Aztán, mint ahogy az szokott, két esemény is történt és az a kettő együtt elég volt ahhoz, hogy a nyugalmat feldúlja.

Az első esemény az volt, hogy egy Kerek Bernát nevű dúsgazdag amerikai, felfigyelt a csendes alámerülésben élő emberpárra. Mert hát ezek a milliárdosok soha nincsenek megelégedve azzal amijük van, mindig többet akarnak maguknak. Elvégre ha nem így lenne, sose lett volna belőlük olyan gazdag ember.

Kerek Bernát először Katalint találta meg. Vagy ki tudja, lehet, hogy őt gondolta gyengébbnek esendőbbnek. Minden esetre rajta keresztül közelítette meg Ernőt is.

– No, ha így lett, akkor alkalmazkodnunk kell. Vagy még jobban alámerülnünk – mondta Ernő. Bár aztán még hozzátett valamit, hogy – De vajon nem lehetne? – és jellegzetes mozdulatot tett a tenyére élével a nyaka előtt.

– Ezzel nem! Úgy taposna el minket mint mi egy hangyát! – válaszolta józanul Katalin.

– Nos, ebben az esetben lett egy gazdánk. És reménykedhetünk abban, hogy egy kis hasznunk nekünk is lesz belőle.

Lett is. Sőt, eleinte éppenséggel sokkal több hasznuk, mint amennyi munkát rájuk bízott a vénember. Igazából több évig semmit se kért tőlük. Csak küldte a pénzt számolatlanul. Azt a pénzt ugyan Ernő, akinek valószínűleg kiszélesedett időközben a horizontja, egy külön titkos számlára tette, amiről még Katalin se tudott. És igazából nem is kérdezett rá. Hovatovább egyre inkább a saját családi nyugalma volt az amely egyedül számított neki.

A másik; egy újságcikk volt. Rövid cikk arról, hogy körülbelül egy héttel azelőtt, Erdélynek, pontosabban a Partiumnak a Hegyköz nevű kistérségében, Szentjób faluban – állandó vitatéma a környék magyar anyanyelvű emberei között, hogy az igazából Szentjób, vagy inkább Szentjobb – rövid, súlyos betegség után elhunyt Talay Aranka gyermekgyógyász főorvosnő. A cikk azután felsorolta a doktornő érdemeit, valamint arra is kitért, hogy az idős, már nyugalomba vonult hölgy egyedül élt, vagy legalábbis csak távoli rokonai voltak.

„Az anyám!?!” hasított bele Ernőbe a felismerés. Bár a Talay név nem tartozott a nagyon ritka nevek közé, és ráadásul akkor amikor ő elhagyta, még nem is abban a faluban laktak, mégis azonnal tudta, hogy csakis róla lehet szó. Nézte az újságot. Teljesen ismeretlen, minden valószínűség szerint valami helyi, kistérségi félprofi, félamatőr sajtótermék volt. Az író neve is semmitmondó volt. Illetve a kezdőbetűi, mert csak kezdőbetűkkel volt szignálva. B. G.

A leginkább különös az volt az egészben, hogy az az újság egyáltalán eljutott hozzájuk.

– Valaki tud rólunk. És azt akarja, hogy mi is tudjuk, hogy tud! Vajon ki lehet? A vénember? – valószínűleg megkönnyebbülés lett volna, ha az derül ki, hogy Kerek Bernát volt a küldő. Elvégre ő már addig is tudott róluk.

– Nem, neki nem ez a stílusa! – replikázott Katalin.

– Na, én nem vagyok nyugodt! – mondta Ernő.

– Én sem!

– Nem lehetne valahogy utánanézni?

– Megpróbálhatom!

De a kutakodásból nem derült ki semmi. Nagydobra verni pedig nem akarták.

– Nos, akkor ezzel alighanem együtt kell élni!

De egyelőre megint csak nem történt semmi. A titokzatos újságcüldő vagy felszívódott, vagy nem létezett. És az utóbbi esetben tévedés lehetett az egész.

De a titokzatos és felszívódott újsággal ellentétben, Kerek Bernát viszont egy idő elteltével nagyonis aktiválta magát.

Pedig már azt kezdték hinni, hogy azért mind küldözgeti a pénzt a vénember, mert nagyon megszerette őket. Nem is nagyon érdeklődött utánuk évekig. Csak nagynéha írt egy rövid üzenetet – továbbra is Katalinnal kommunikált – s azokban se volt semmi különös, inkább csak kérdés, hogy mi van velük, egészségesek-e?

Aztán, amikor már azt hitték, hogy teljesen szabadok és minden tekintetben jól megy a soruk, egyszer csak magához hívta az asszonyt. Azt tudták, hogy hol lakik, de még azt sem kellett tudni, mert maga megszervezte az utat, oda-vissza.

– Volna itt valami nektek való! – suttogott rekedten a párnáról amin feküdt. Egy nő is feküdt mellette, láthatólag fiatalabb mint Katalin – Nemsokára Európába érkezik egy fiatalasszony Egyiptomból. Lesz nála valami, azt kell megszereznetek. Semmi mást, csak azt. De azt minden áron. Legjobb, ha már eléje is mentek Asszuánba.

A többi már tudjuk. Aisa meghalt, Tibor balesetet szenvedett, amely kis híján halálos lett. Hanem amire a vénember vágyott, egyelőre azt sem mondta meg, hogy miért kell neki, vagyis az a bizonyos aranypohár, egyelőre nem jutott a karmai közé. Nem volt boldog ettől, de nem mutatta.

– A küldetések addig tart, amíg az a műtárgy el nem jutott hozzám. Keressétek, szerezzétek meg és hozzatok el nekem. Ne érdekeljen sem az, hogyan szerzitek meg, sem az, hogy miért kell nekem!

– Pénzzel nem lehet? – próbálkozott Katalin.

– Meg se próbáljátok! Ha lehetne, már rég itt volna! Ne is említétek senkinek, mert csak felhívjátok a figyelmet a létezésére. Aztán már sokkal nehezebb lesz! Higgyétek el nekem, öreg gyűjtőnek!

Katalin szívtá a fogát, de Ernő csak vállat vont.

– Meglesz!

De aztán mégsem kezdte el sürgetni. Alighanem más dolga is volt, vagy csak egyszerűen ő is alámerült egy kis időre.

A vendég

– Nem! Természetesen nem a Szent Grál az! – ezt egy nagyjából olyan negyvenes férfi mondta, aki úgy mutatkozott be, hogy ő Ibrahim ben Gonda. Még hozzátette, a bemutatkozáshoz, hogy – A nevelőapám nem jöhetett el, mert még mindig nem teljesen egészséges. És különben is, valami okból, nem tudom, hogy mi az, nem szívesen jönne ide.

Nem részletezte az okot és Ungureanu nem is kérdezte. Így azt sem tudták meg, hogy Vigyázóvárra nem jönne szívesen, vagy Erdélybe, esetleg Romániába. Talán a főfelügyelő tudott, vagy sejtett valamit de ő meg tudott hallgatni is.

– Ha a Szent Grál lenne, akkor könnyebb dolgunk lenne. De nem csak nekünk ám, hanem annak is aki meg akarja szerezni. És akinek még a nevét se akarom kimondani. Esetleg leárnyékol, sötét szobában – és vihogott hozzá, bár a helyzet korántsem volt vicces. Egyébként is tudta, hogy kiről van szó. Mindenki tudta a világon, vagy legalábbis sejtette, de nem szívesen beszéltek róla. Egyesek félelemből, mások utálatból. A főfelügyelő folytatta – De a Szent Grál sajnos elveszett. Azt hiszem, hogy végleg. Az utolsó információm az volt róla, hogy a máltai lovagok őrzik. Ám azóta senki nem látta, senki nem tud róla. Másolatok lehetnek, még akár jó másolatok is, de maga az eredeti elveszett. Talán az, aki küldte az emberiségnek, rá kellett döbbenjen azóta arra, hogy az emberiség ilyen ajándékot nem érdemel meg.

És a főrendőr egy kicsit meg is borzongott, amikor ezeket kimondta. Amiből arra lehetett következtetni, hogy ő maga is hiszi azt amit mond.

A vendég, akinek eddig inkább csak a nevét tudták, és semmi mást nem róla, ezután Anita felé fordult. De Anita hallgatott. Nem olyan hallgatás volt az, mint azé aki titkot őriz és nem akarja kikoptyogni, inkább olyan, ahogy az ember akkor hallgat, amikor a gondolatai egész máshol járnak, s alig figyel a környezetében történetekre. A többiek látták is rajta ezt, meg a szomorúságot is, amelyet nem lehetett nem észrevenni. Sejtették, hogy valami olyasmi történhetett vele, vagy körülötte a közelmúltban, ami okozta azt a mély szomorúságot, amely néha mintha a haragba ment volna át. Ám igyekeztek respektálni a lelkiállapotát, mivel ismerték, – no a vendég nem, de ő meg idegen volt – s nem olyannak, aki ok nélkül kerül olyan állapotba.

A másik három, Ibolya is jelen volt, csak Papagáj hiányzott, aki éppen Barmodon tartózkodott mivel ő vette át az Anita óráinak a többségét is, még folytatta egy ideig a beszélgetést de, hogy a barátjuk sehogy sem tudott feloldódni, másnapra halasztva szétszéledtek.

Anita egyébként éppen Münchenből jött, budapesti átszállással, a második gépe alig több mint egy órával előbb ért földet. Pepita is vele volt, de a kislányon nem, vagy éppen csak alig látszott meg, hogy történt-e egyáltalán valami a bajor fővárosban.

A müncheni utazás természetesen azért történt meg, mert valami egy héttel az előbb leírtak előtt Anita – igazából Pepitának szólt az – üzenetet kapott az ottani egyetemi klinikától, hogy az Agács Tibor élete már nincs közvetlen veszélyben, így látogatót is fogadhat, sőt lehetséges, hogy jót is fog tenni neki egy kedves látogató.

Hát ezúttal egy helyett két kedves látogató érkezett. Hiszen a hároméves kislányt mégsem lehetett egyedül elereszteni mint egy csomagot a nagyvilágba.

Az első látogatás le is járt úgy ahogy az illendő volt, Pepita is jól érezte magát imádott apja közelében, hisz köztudomású, hogy apa és lánya között egészen különleges kapcsolat szokott lenni, ahogy ugyebár azt a különleges helyzetük megkívánja.

Másnap már Anita ment be a kórházba egyedül, mondván, hogy bizonyos hivatalos elintéznivalójuk van még egymással.

A beteg, külsőleg ugyanúgy nézett ki mint az azelőtti napon, vagyis tele mindenféle tapasszal, kápoccsal, még csövekkel is amelyek itt-ott lógogattak ki belőle, hanem a jókedve nagyon odalett az azelőtti naphoz képest. Nem csak távolságtartó volt a modora, hanem helyel-közzel még durva is. Ezt sem Anita nem tudta hova tenni, sem pedig az időnként bekukkantó asszisztensnő. Aki egyébként meg is kérdezte őt még az azelőtti látogatás előtt, hogy vajon a felesége-e a betegnek?

– Csak nemhivatalos menyasszony! – válaszolt akkor Anita úgy, ahogyan ő maga is érezte.

Később aztán éppen eleget töprengett azon, hogy vajon ez a kijelentés jutott-e a beteg fülébe és azért haragudott meg? Vagy valami más okozta az alig egy nap folyamán visszájára fordult viselkedést? Esetleg semmi közvetlen oka nem volt, meg kellett legyen már azelőtt is, csak nem akarta Pepitát terhelni a hangulatváltozásával?

Akárhogy is volt, de az Anita lelkére akkora követ rakott az a látogatás, hogy roskadozott alatta. Alig várta, hogy hazaérkezzen, s folytassa a munkát megint a székel előidők boncolgatásával. Egyébként megszokott volt nála a munkába menekülés már előbb is, ha olyan akadály tornyosult elébe, amelyen nem tudott keresztüllépni.

Hogy az egész még pocsecskábbá tegye a közérzetét, nem sokkal a müncheni üzenet vétele előtt, komolyan elgondolkozott a saját helyzetén is. Hiszen nő volt, fiatal és egészséges, természetesnek vélte azt, hogy ideje lenne már társat szerezni az élete hátralevő részére. A főrendőr is tetszett neki, szívesen társalgott vele, ám Ungureanu olyan volt mint katonáéknál a hármasszámú céltábla. Hol eltűnt, hol megint felbukkant. Ezt nem tudta véletlennek venni. Valószínűnek tartotta hát, hogy lehet a férfinak valahol valakije, akiről nem akar beszélni, s ilyen módon próbálja jelezni, hogy már foglalt. Aztán megjelent a színen Tibor és pontosan olyan volt, amilyent ő megálmódott magának. Igaz, az egyiptomi éppen mély gyászban volt szeretett felesége elvesztése miatt – ettől csak még szimpatikusabb lett Anita előtt – de hiszen tud ő várni akár évekig is, elvégre eddig is várakozással telt az életének a nagy része. Egyszóval, mind többet gondolt a fiatal apára. Még a Pepita megléte is inkább javára volt írható, dehogyis gördített akadályt a vágyai elé. És különben is a kislány irányából mind több és több szeretetet érzett feléje áramlani.

És akkor, puff neki, most itt van! Nem győzte a miérteket sorbaállítani.

No, akkor nincs más hátra, mint visszatérni az örök orvosságként funkcionáló munkához. És közben élni a mindennapi életet, ahogy az lehetséges.

Másnap megint főleg a pohárról tépelődtek a legtöbbet. No meg arról, hogy mit lehet tenni annak érdekében, hogy egyrészt megőrizték Pepitának az örökségét – vagyoni öröksége is volt neki és az sem volt lebecsülendő, de hogy aránylik az egyáltalán egy nagyjából négyezer éves aranypohárhoz? – anélkül, hogy még valaki meghaljon miatta?

Anita legszívesebben a székel történetével, persze a régi, ezer évnél alkalom szerint régebbi, történetével foglalkozott. A pohárral nem mert foglalkozni, mert minden ízében érezte, hogy abban valami fenyegetés van számukra. Ezt nem is volt olyan nehéz kitalálni, mert már meghalt egy ember – Aisa – miatta, egy másik pedig olyan balesetet szenvedett, hogy azóta se gyógyult ki rendesen. Anita szerint a Tibor rosszkedvének is valamilyen fokon a pohár, illetve az azzal kapcsolatos baleset volt az oka. Aztán még ott volt az a Gondos Béla nevű ember, akire szintén rálóttek, valahol Törökországban, vagy Szíriában, nem lehet tudni, és szintén lehet köze a pohárhoz. DE! MIÉRT? És KI?

Az az ember végül is a nevelt fiát küldte el maga helyett, aki Ibrahim ben Gondának hívatta magát mondva, hogy a Gondos név annyira idegen a törököknek, hogy jónak látta megváltoztatni.

Na, ez is vagy igaz volt, vagy sem. Minden esetre sokat tud a fiatalember, ez kétségtelen.

Aztán, hogy végül is melyik jelent veszélyt, sőt életveszélyt a két kutatás közül, ezt nem tudta egyikük sem, pedig jó lett volna tudni. Hallgatólag megegyeztek abban, hogy az arany a veszélyesebb. Mindig is az volt.

És volt mindez Erdélyben, Romániában, Európa egyik legbiztonságosabb országában. Legalábbis az olyan egyszerűbb emberek számára mint ők voltak, határozottan a legbiztonságosabbak közé tartozott.

Egy másik, és szintén nem elvetendő jelenség az volt, hogy Anita – ki tudja, milyen csak általa elgondolt okok miatt – az általa elgondolt székelő történetet... Vallomás formában és címmel kezdte el megírni.

Egy másik, szintén nagyon biztonságosnak számító országban, vagyis Magyarországon, annak is a nyugati felében, a Szentpéteri Ernő nevű férfiú méltatlankodott. Egyelőre ugyan csak magában, de mint a tűzhányó, amely sokáig csendes volt előbb, akármikor kitörhetett.

Gondolkodott, sőt töprenkedett eleget magában, hogy lehetne-e, és ha igen, hogyan lehetne megszüntetni ezt a rabszolgaságtól nem sokban különböző állapotot, amelyet egy távoli szigeten lakó vénember rakott a nyakukra, de Katalin minden célzásra azt válaszolta, hogy olyan nincs, Kerek Bernát amúgy is a félvilágot a markában tartja és a legokosabbak sem tudnak életben szabadulni a szorításából.

Ez volt a lényeg. Hogy „életben”. Mert olyan állítólag mégiscsak előfordult évekkel azelőtt, hogy egy nő, politikus volt a szerencsétlen, mégiscsak kiszabadult, ám ahhoz meg kellett halnia.

Hát ezt Nem akarta Ernő.

A vénember különben, mint addig is, azután is mindig Katalint hívta magához, ha közölni akart valamit. Az pedig általában valami munka volt. Jó, igaz, nem feltétlenül emberölés, arra mind ritkábban került sor és ezt Ernő meglehetősen örömmel vette tudomásul. Már nem volt olyan biztos magában mint régen. Mint a Mikszáth hályogkovácsa, ő is megrémült, amikor rádöbbsent – pedig rá kellett döbbsennie, ez elkerülhetetlen volt – hogy az afféle munka milyen következményekkel járhat. Sőt, jár is.

No, egyre inkább megbizonyosodott afelől, hogy elege van és méltán, az olyan fajta munkákból. De mit tehet? Egyelőre semmit.

Azon kívül, talán éppen a félelem okozta bizonytalanság miatt, az újabb megbízatások mind vérszegegyebb eredményeket hoztak. Igaz ugyan, hogy a vénember nem fortyant fel, nem fenyegetőzött ellenkezőleg, maradt amilyen volt eleinte, egy joviális, néha egyenesen kedves öreg bácsi. Aki elnézően veszi tudomásul, hogy iparkodó védencének mindegyre elmaradnak a sikerei.

Ezzel természetesen az volt a gond, hogy mivel ő maga is szeretett informálódni, no meg tudott is, tisztában volt azzal is, hogy a „bácsika” a legjoviálisabb módon fogja egyszer kitekerni a nyakát. Még ha nem saját kezűleg, akkor is.

Az eddigiek mellé még fel is sorakozott két probléma, amelyek eladdig megoldhatatlanoknak bizonyultak.

Az egyik az volt, hogy észrevette, az újabban előtérbe került bambasága következtében (ő bambaságnak nevezte, de tudta, hogy nem egészen arról van szó), az anyagi, mondjuk, pénzügyi helyzetük, az utóbbi időben semmit sem javult. Sőt, bizonyos időszakokban inkább romlott. Érdekes módon, Katalin nem látszott észrevenni ezt a jelenséget.

A másik dolog volt, Mareszke. Ez meg egyenesen nyomás alatt tartotta. A képzeletét. Magában, a gondolatai legmélyén élt és uralkodott a meggyőződés, hogy a festőművésznőt meg kell találnia, és még egyszer összejönnie vele, mert addig amíg ez meg nem történik, a szerencséje nem fog megfordulni.

Hiába tudta a józan eszével, hogy sok idő elmúlt már amióta a véletlen és – azért ne feledjük – a saját akarata is összehozta őket, s az idő múlásával az asszony alighanem vénasszonnyá változott, elvégre ő m aga sem fiatalodott időközben, azért a vágyakozás megmaradt. Sőt, egyre inkább eluralkodott rajta.

Katalin, érdekes módon, ezt sem reagálta le. Pedig legalábbis sejtenie kellett.

Egyébként Ernő azt hitte a lelke legmélyén, hogy amiképpen az első alkalommal mindketten nyerte-sei voltak a találkozásuknak, vagyis a művész is meg ő is, úgy ezúttal is olyat adhatnak egymás-nak, ami addig nem volt nekik és ami által mindketten gazdagabbak lesznek.

Az ellenkezőjére gondolni se akart, vagy talán nem is tudott. Vagyis, mindkettőjük veszteségére.

A vergődés mindenképpen azzal járt, hogy a munkáit elhanyagolta, a siker csak látszólagos lett, és ha nincs Kerek Bernát, akkor az eredmény sokszor egyenesen katasztrofális lett volna.

Azért működött, mint rossz, lejárt gépezet, tette a dolgát jól-rosszul, főleg annak a bizonyos pohár-nak a keresésében, mert az önmagában is érdekelte, el is ért részeredményeket, ám azokat jó érzék-vel megtartotta magában. Ki tudja, miféle megérzés vezette rá arra a gondolatra is?

És egyszer, Katalin eltűnt.

Ő maga valahol éppen úton volt, megbízatása szerint kutatott valami után amivel a vénember bízta meg, és amikor hazaért „az ő farmjukra”, a párja nem volt sehol.

Akkor kezdte csak igazán keresni! De nem jutott az eszébe semmi épkezláb gondolat, mintha a lé-nyének a jobbik része veszett volna el vele. Pedig még a rendőrséggel is kerestette, csakhogy tudta előre, ők sem fogják megtalálni. Nem is találták. Ezen aztán feldühödött.

„Hogyan lehetséges ilyesmi”?

De annyival maradt.

Aztán arra gondolt, hogy az a düh még segítheti is.

Elkezdte kidolgozni azt, amire az a lelkiállapot inspirálta.

Vallomás

Ezt a vallomást saját magamnak írom, vagyis ahogy mondani szokták, „az íróasztalfióknak”. Persze, átvitt értelemben, mert mostanában inkább azt kellene mondani, hogy egy mágneses memory sticknek. Ebben a számítógépes világban. Amely egyébként előbb-utóbb biztosan a fejünkre nő majd.

De ez nem tartozik ide!

Holló Anita vagyok, történész-biológus, jelenleg munkanélküli. Harmincnyolc éves vagyok. (Híjj! Öregszem!) De ez azért mégsem valami tudományos munka, inkább visszaemlékezés, mint ahogyan a „brit tudósok” a saját családjuk történetét írják le. Ezért kevés benne a bizonyíték, és igyekszem a többit is úgy leírni, hogy egy átlagosan művelt ember megértse.

Egy évvel ezelőtt még az Archaeogenetikai Intézetben dolgoztam, ahonnan létszámfölösleg ürügynén bocsájtottak el. Azóta kalandosabb lett az életem, pedig csak egy kislányra kell vigyázzak. Viszont épp ezért nem bánom a munkanélküliségemet, mert anélkül nem vigyázhatnék Pepitára. Az ő tisztes neve egyébként Agács Jozefina. És három éves.

Amikor az intézetből távoztam – kényszerűen – jobb híján egy volt kollégámat készültem meglátogatni, ám a sors úgy hozta, hogy előbb egy kitérőt kellett tennem egy útitársnőm kedvéért.

Az említett kitérő idején egy ismeretlen, megölte az útitársnőmet, ma sem tudom, hogy miért, illetve hogy nem én voltam-e a valódi célpont. Ennek az asszonynak a kislánya... árvája... Pepita.

Hogy miért kellett éppen Vigyázóvárra jönnöm? Azért, mert az a volt munkatársnő, akihez idejöttem, néhány hónappal előttem távozott a munkahelyéről, az enyémhez nagyon hasonló módon. Csak az ok és az intézmény nem volt teljesen azonos. Illetve, még az intézmény is ugyanaz volt kezdetben, csak én kellett utólag egy vargabetűt csináljak a genetikusoknál.

Ilyenkor az ember természetesen kíváncsi lesz arra, hogy miért kötöttek útilaput a talpára, s ráadásul nem csak neki, és kettőnk közül egyikünknek, kétszer?

És, hogy vajon az útitársnőm meggyilkolása – és időközben történt egyéb erőszakos cselekmények – vajon összefüggnek-e a kettőnk menesztésének az okaival? De ezt a kérdést, sajnos azóta sem sikerült megoldani nem csak nekem, hanem az ügyben időközben elindult nyomozást vezető rendőrnek sem. Én egyedül nem is vagyok abban a helyzetben, hogy ilyen ambícióim legyenek, de azt megtehetem, hogy számba veszem azokat a munkákat, amelyek talán és esetleg összefügghetnek valamelyik erőszakos cselekménnyel. Ilyen vonatkozásban két dologra gondolhatok.

Először arra – időben először – amely munkát már az Intézetben elkezdtem, és amely a székelő nép régi történetét próbálja egy kicsit világosabbá tenni. Ez akár a saját családtörténetem is lehetne, és valóban lehetséges, hogy érzékeny tyúkszemekre léptem vele. Nem tehetek róla!

A másik nem más, mint a kislánynak, Pepitának az öröksége. Ezt csak akkor ismertem meg, amikor az útitársnőm s főleg az özvegyen maradt férje elmondott valamit belőle. Később meg a férje, valamint a törzsfőnöke annak a törzsnek, amelyben éltek mostanáig. Még később én magam is kutattam a témában, és bizony mondom, ebben az esetben még talán nagyobb és rázósabb történetbe tenyereztem, mint a székelő történet esetében. Az érzékeny tyúkszem is több. Sőt! Se szeri, se száma.

Mégis a székelő történettel kezdem.

Mint írtam, a nevem Holló Anita. Különleges a történet és rendkívül régi. Talán sokan nem hiszik, de nagyjából kilencszáz éves. És az anyai ág a fontosabb, legalábbis számomra. Mert az akkori ős-

anyám nem volt más – ezt szentül hiszem – mint az udvarhelyszéki székyek valamikori nagyszonyja, a tündér, Rapsonné. Néha mostanában Rapsónénak nevezik, de én inkább megmaradok az előbb leírtnál, s annak oka van. Rapsonnénak Irma volt a keresztnéve éppen úgy mint később a kislányának.

Nos, ez az első Irma volt az, aki körülbelül tizenhatéves korában férjhezment egy leszerelt királyi testőrhöz, akinek Raabson volt a neve. Nem saját akaratából tette, akkoriban a szülők választottak férjet a lányuknak. Mivel pedig Irmának már nem élt az édesanyja, hát az apa választott.

Volt pedig a lánynak már szerelme akkoriban, nem más mint egy Drumond nevű szintén testőrnek az árvája. Mindez, ha nincs is éppen szó szerint leírva a helyi széky mondákban, de ha jól odafigyel az ember, akkor kihámozhatja a valódi történetet. Már pedig én odafigyeltem, mert számomra nagyon fontos volt.

Később megszületett a második Irma, és meglehetősen hamar meghalt Rapson – most már csak maradjunk meg egyelőre ennél a változatnál – egy valamiféle betörés alkalmával, talán besenyők voltak, de talán kunok már, nem lehet tudni. Végül is valóban kicsi volt a népsűrűség, tehát egész népek élhettek egymástól nem is túl távol, mondjuk egy másik folyó völgyben, mit se tudva a másiktól – Maradt volna Drumond, csakhogy szintén elég hamar, ő is halálát lelte.

A magára maradt nagyszony még sokáig élt, de természetesen nem évszázadokig, inkább hiszem azt, hogy a két, illetve később már a három egymás után következő Irmát egynek vette a népi képzelet.

A sors különös fintora, hogy három egymás után következő generáció alkalmával mind csak lányok születtek a nagyszonyok méhéből. Ha volt is fiú, akkor meghalhatott már pici gyermek korában. Így esett, hogy három alkalommal is fiúsítani kellett a férjhezmenendő lányokat, hogy a Raabson-Drumond név ki ne vesszen. Elvégre királyi testőrök viselték. Utolsó alkalommal, ez volt a harmadik nemzedék, egy Farkas nevű ember fia vette el a soronkövetkező Irmát, szerencsés helyzet volt, mert a második fiú volt a családban.

Annak a Farkasnak aztán születtek életképes fiaik, több is. Meg is maradtak, s el is vándorolt a legtöbb, némelyik Dániába, Norvégia akkoriban Dániához tartozott, vikingnek,, s megtartotta csak a Raabson nevet. A felsőősfalvi lelkész szerint az oslói telefonkönyv ma is tele van Rabsonokkal.

Volt olyan is, aki a Drumond oldalhoz húzott, neki Skócia volt az anyaország.

Elbogarzottak tehát, itt csak egy maradt, egészen Szapolyai János koráig, erre még én is emlékszem, illetve egy látomásban láttam. Mert olyan is van néha nekem. Látomás. Szerintem másnak is van, majdnem mindenkinek, csak szégyellik és letagadják.

Ez a Zápolya korabeli őszám magyarosította aztán a nevét Hollóffy-ra, s abból lett később a Holló, egyszerűsödve. Aztán meg is maradt máig.

Nemrég aztán, talán néhány évvel ezelőtt valaki felrepítette azt a mítoszt, hogy a skót Drumondok egyenes leszármazottai lehetnek az Árpád-háznak.

Így jutottunk mi Drumond génekhez. Ki is derült, hogy valóban van kapcsolata, egy időben minden bulvárlap tele volt vele. De engem más érdekelt és szép csendben inkább mitokondriális DNS-t kértem, hátha kimutatható lesz valami? Nem ütöttem nagydobra, hogy mit akarok kimutatni, mert akkor fújhattam volna. Így aztán sikerült. Valóban Drumond vér vagyok anyai ágon. Nagyon régi a származás, de létezik. Gondolható, hogy repülni tudtam volna! Így is óriási szerencse kellett, hiszen Drumond nevű sok van Skóciában. Igaz, hogy magyar vonatkozása már kevesebbnek van, de még akkor is nagy rizikó volt.

Akkoriban a családom már sok nemzedék óta Székesfehérváron élt, senki sem tudott a széky ősökről. Engem azonban már nagyon kezdett érdekelni. Mivel pedig a végzettségem is kapcsolatos a történelem művelésével, elkezdtem kutatgatni. Először csak szórakozásból, de egy adott pillanatban elérkeztem, el kellett érkezzem arra a pontra, ami után már nem tehettem magam, hogy továbbra is csak szórakozgatók mint egy angol főnemes.

Irtam már a régebbieken, hogy senki olyan népet nem ismerek, aki saját akaratából, önként vonult volna a petifáriákra, megvédeni idegenektől azokat, akik miatt ő maga odaszorult.

Jó, tudom, hogy a krónikák így írkák. Vagyis, hogy a székeleyek képviselői – vezetői, tudomiséén mije – Árpádék elé vonultak, fogadták őket, utána (vagy már akkor) pedig megegyeztek, hogy „no, akkor mi meg elegyünk az erdélyi hegyekbe s a továbbiakban úgy élünk”! A krónikaírók, egyik, vagy mindegyik külön és egymást másolva, alighanem csúsztatott ezen a helyen. (Nem kellemes a szennyest kiteregetni!) Minden esetre ez, nem a megegyezés, az lehet csak ráfogás is, hanem maga az elvonulás ténye, történetileg nem igaz. Vagyis úgy nem igaz, ahogy le van írva.

De ahhoz, hogy én erre rájöjjeék szükséges volt két, illetve inkább három szöveg elolvasása.

Az egyik, amit ma is forrásként használnak, az Olsavai csata néven ismert eseményt idézi, emígyen: „1116. május 13-án véres csata támadt, amelyben II. István serege vereséget szenvedett.” Egy morva uralkodóról van szó ellenségként, de ez ebből a szempontból nem érdekes. A másik meg egy másik csatáról szóló tudósítás. „1146. szeptember 11-én a Lajta és a Fischa folyó közén II. Géza király nagy létszámú serege megütközött II. („Jasomirgott”) Henrik bajor herceg és osztrák őgróf (1156-tól osztrák herceg) fegyvereseivel.”

Tehát harminc év különbséggel két csata, az ország (mai Magyarországot véve alapul) két, egymástól távol eső részén. Az Olsava folyó a mai Szlovákia területén folyik, a Fischa pedig Magyarország és Ausztria határvidéke, inkább az osztrák oldal. Az első csata veszteséggel végződött, a második pedig győzelemmel. Tehát, elég kevés a hasonlóság közöttük. Más terület, más király, más ellenség. És mégis, mindkettőben székeleyekről (és besenyőkről) szól a történet. Méghozzá annyira hasonló módon, mintha éppenséggel másolták volna. Egymásról, vagy egy közös forrásról.

„1116. évi csatájáról ezt írja: „A hitvány besenyők és székeleyek egészen a király táboráig futottak anélkül, hogy sebet kaptak volna.” II. Géza 1146-os Lajta–Fischa menti harcának indítása sem vídámabb. „A gaz besenyők és a hitvány székeleyek egyszerre futamodtak meg, akár a juhok a farkasok elől, pedig szokás szerint a magyar csapatok előtt jártak.”

Most akár eltekinthetünk attól, hogy a pennarágó és esetleg idegen szerzetesnek dunsztja sem lehetett az ősi, sztyeppei harcmodorról, koncentráljunk inkább azra, hogy:

Olsavánál is székeley – a besenyőket talán ki is hagyhatjuk, nem is érdekel, de a szerzetes újabb tévedése is lehetett – és a Fischánál is székeley! És akkor még Erdélyt nem is említette senki. Pedig ott van a legtöbb. Ma is ott van.

Talán fel is hagytam volna a további keresgéléssel, ha a kezembe nem kerültek volna a sajnálatosan korán elhunyt Vékony Gábor könyvei. Amelyekben azt írja (az idézet nem pontos, mert pillanatnyilag nincs a kezemben a „Magyar őstörténet – Magyar honfoglalás” című könyve, ezért nem teszem idézőjelbe, hogy a honfoglalás idején a Kárpát-medence egész területén éltek székeleyek. Nagy bűnkőség lenne Vékony Gábort most támadni, amikor már védekezni nem tud, de amellet nem is lenne igazunk. Hiszen csak ezt elfogadva tudjuk megmagyarázni azt, hogy az árpádházi királyok (II. István, illetve I. Géza) idején komoly székeley haderőt lehetett toborozni egymástól nem egy nap távolságra eső vidékeken.

De még ezt is ignorálhattam volna, ha nem kerül a kezembe véletlenül Mirfatyh Zakiev kazanyi nyelvtörténész professzor hatalmas könyvének egy fejezete, amelyet évekkel ezelőtt Kiscsabi fordított magyarra. Az a fejezet, amely minket érdekel, s amely képes némi világosságot gyújtani a vak-sötét korban.

„De hát hogyan is alakult ki a magyar nyelvet beszélő mai nép?

A Duna völgyében hosszú időn át éltek együtt a magyar nyelvűek a madzsgarokkal. Az utóbbiak, az idők folyamán átvették a magyar nyelvet a magyarul beszélőktől, megőrizve azonban a kettő eredőjének számító nép számára a magyar népvét. Időközben más népek is jöttek arrafelé, akiket hunyoroknak, vagy onoguroknak hívtak, s ezek adták az exoetnonímát a közben keletkezett nép számára. A hunyor név maga is türk eredetű, (sőt az ugor szó is török népet jelöl). Amikor a keletkezett, finnugor nyelvet beszélő nép Pannóniában megtelepedett, ott megint türk népekkel éltek együtt, ászokkal, alánokkal, kunokkal, hunokkal, madzsgarokkal, akik az idők folyamán szépen maguk is

asszimilálódtak a magyarságba. Bár azért még hosszú ideig a magyar népet a külső szerzők türköknek nevezték.”²

Ez hát a véleménye Zakievnek. Bár neki is lehetnek, vannak is tévedései, amelyek arra az időszakra vezetnek vissza, amikor a könyvét írta (Origin of turks and tatars), viszont ami a török nyelvi kérdéseket illeti, talán legjobb lenne hitelt adni egy török nyelvtörténész professzornak. Annál is inkább, mivel VII. Bíborbanszületett Konsztantin is azt írja a DAI (De administrando Imperium) -ban, egy magyar küldöttségről, amely nála járt, hogy: „de ismerték a türkök másik nyelvét is”.

Nos, lehet keresgélni a kákán a csomót!

Lehet már csak azért is, mert én nem állhattam meg ennyinél. Nem tehettem, ha az igazságot kerestem.

Az eddigiekből gondolom világos, hogy az itteni őslakónak számító nép önmagát körülbelül székelynek, vagy Sz.K.L. -ek, esetleg zokelnek nevezhette, de keresgélhetünk még a szkíták exoetnonímái között, hogy megtaláljuk a „szaka” esetleg a minket jobban érdeklő „szokolot” nevet is. Ma ezt már nem tudhatjuk.

De ám mi lehetett az oka annak, hogy elhagyták az ország központi területeit? Ez már keményebb dió. De van megoldása, ha nem is éppen bombabiztos.

Adva van, hogy Géza fejedelemmel kezdődően, a magyar (akkor már) uralkodó réteg elkezdett a nyugati kereszténység felé kacsintgatni. Bizonytalan az, hogy hiba volt-e, vagy nem. Amint, hogy később is akadt olyan lehetőség többször amit ki lehetett volna használni és nem használtak ki. Ezekről mind bőven van már forrás, de nem érdemes firtatni, mert e régi tragédiához képest már minden időszerűségét elvesztette.

A nyugati kereszténység viszont akkoriban, amúgy is rendre kellemetlen periódusokat élt át, mindeképpen fel kellett mutasson valamiféle hódítást. És mi lett volna arra alkalmasabb mint az éppen akkortájt hatalommá váló Magyar királyság?

Az egésznek tehát a summája az kellett legyen, hogy tűzzel-vassal irtani kellett az őslakók régi kultúrájának még megmaradt részét.

Igazából nem feltételezem, hogy éppen a királyok személyesen vettették tűzre a régi írással megírt szövegek tábláit. Ilyet valószínűleg nem tettek. Elég volt mindössze azt kihirdettetni, hogy aki az idegen hittérítőknél nem engedelmeskedik, az vagy személyesen kerül a rovástábláknak már előkészített tűzre, vagy pedig elmegy, minél távolabbra, és a határokat védelmezi.

Az ország közepét pedig elfoglalták maguknak azok, akiket egyszer már Vecelineknek neveztem. Persze, az ő utódaik között is akadt több jóra való ember is, de a tragédia már megtörtént. Az ősnépet szétszórták.

Ezt a történetet azért írtam le ilyen részletesen, holott még teljesen bizonyítva sincs, mert nem tehettem meg a jó lelkiismeretem ellenében, hogy eltemessem a tudatom mélyére, holott a tudományos karrierem jobbára véget ért.

Nincs hát mit sajnáljak!

Ez volt tehát az egyike azoknak a lelki terheknek, amelyek Anitát nem hagyták nyugodni.

Fogta tehát és elmentette a felhőbe, ott talán nem igazán fogja keresni senki. És ha igen, kit érdekel?

Egyetlen dologról feledkezett meg. Arról, hogy az a laptop az Archeogenetikai Intézetben is használt saját gépe volt, és amelyhez eszerint másnak is hozzáférése volt.

Három nap elteltével az Intézet egyik irodájának az igazgatóhelyettese fizetés nélküli szabadságot vett ki, határozatlan időre.

2 A fejezetet én magam fordítottam le angolból, mivel Zakiev professzor könyvének az angol változatát olvastam. Az, hogy a Kárpát-medence előző lakóit finnugor nyelvűeknek írja, nem az ő tévedése, akkoriban, a szovjet korszakban egyszerűen nem találhatott egyéb forrást. Nem tudom, hogy a könyv eredetileg oroszul, vagy tatárul jelent meg, mivel sajnos egyiket se ismerem. Tehát azt használtam ami létezett. T. I. Cs.

A követők

– Megint mászkálnak utánad! – mondta Ungureanu Anitának, ezúttal telefonba, mivel nem tartózkodott személyesen Vigyázóváron – Mit tegyek? Ijesszem el őket?

– Kik azok?

– Két férfi. Szerintem ugyanazok mint akik már voltak.

– Akkor talán jobb ha békén hagyod őket! Legalább látjuk. És tudjuk. Viszont nem bánnám, ha valóban ráállítanál néhány embert, hogy diszkréten figyelje őket.

– Már figyelik!

– Gyors vagy! Kösz!

– Az én érdekem is. Nem akarom elveszteni a fonalat! – majd hozzátette – Megint!

– És akkor tehát hogy is néznek ki?

– A magas az vékony lehet, hogy civilben valami irodista. Ő volt eltűnve az elmúlt hetekben. A másik az közepes kinézésű, semmi érdekes. Olyan semmitmondó ábrázata van, mintha színész lenne.

– Én nem láttam őket!

– Igyekeznek is, hogy ne lássad! Sőt, egymástól is ódzkodnak. Azért... nem bánnám, ha sötétedés után már nem mennél ki egy elhagyatottabb utcára! Az ilyenek elég gyorsak tudnak lenni.

– Majd igyekszem. Különben sem nagyon járok egyedül. Sőt, általában sehogy sem. Igyekszem sokat dolgozni. És különben is nemsokára vissza kell majd menjek a kislánnyal Münchenbe.

– Ezt jó, hogy elmondtad! Küldjek valakit aki vigyáz rád, vagy kérjek az ottani kollégáktól egy figyelőt?

– Remélem, hogy egyiket sem! Ha minden jól megy, addigra Tibor felgyógyul, s nem leszek egyedül. De azért köszönöm!

– Azért, vigyázz magadra! München nagy város! Mindenféle népek lakhatnak benne! És ha lehet, értesítsél amikor indulsz!

– Jó! Majd szólok.

„Na igen! Ha addigra Tibor felgyógyul! És mikorra lesz az, és valóban nem leszek akkor egyedül? Ha megint úgy fog majd viselkedni mint ahogy legutóbb? És akkor, vagy is AKKOR, miért volt olyan távolságtartó, vagy inkább akár durva is”? És miért csak akkor, amikor kettesben maradtak? Mennyi kérdés és egyet sem tud megválaszolni! Pedig fontos lenne, sőt, létfontosságú is lehet. Miért, miért, miért?

Arra az eredményre jutott a gondolataival, hogy a legfontosabb most az, hogy elvigye Pepitát az apjához, mert azt tudnia kell, hogy hogyan is áll a férfi a gyógyulással! Elvégre lehet, hogy a múltkori viselkedését mindössze az okozta, hogy túl gyorsnak találta az egymáshoz közeledésüket ahhoz képest, hogy Aisa még alig néhány hónapja halt meg.

Ezt a gondolatot azonban mindjárt elvetette ahogy eszébe jutott. „Nem! Tibor nem olyan. Sokkal racionálisabb és céltudatosabb. Főleg amikor Pepitáról, a jövőjéről van szó!” és valóban, ő maga is nagyon megszerette a kislányt.

Mindezeket már a budapesti reptéren gondolta végig, várva a felszállást a másikra, amely a bajor fővárosba viszi. Pepita pedig egyetlen lépésnyire sem tágitott mellőle egész idő alatt. Akár azért, mert ömellette érezte biztonságban magát, akár másért, de mindenképpen nagyon szeretnivaló volt. A kisebb légitársaságok általában elég sokszor változtatnak a gépeik menetrendjén, és ez ezúttal is így volt. A gép, amely addig délelőtt kellett felszálljon, most kiderült, hogy csak késő délután indul majd.

Anita különben takarékosági okból választotta azt a társaságot, mivel a Pepita pénzét – amelyet Tibor bocsájtott a rendelkezésére – nem tekintette a sajátjának. Gazdálkodott vele jobb lehetőség híján, de rendszeres feljegyzést készített a telefonjára, hogy elszámolhasson.

Így, vagyis az említett okok miatt a gépük csak sötétedés után szállhatott le. Végül is október volt, tudnia kellett ezt.

A repülőtéren – egy kisebb város mellett volt valami száz kilométerre a bajor fővárostól – a rendes üzem folyt, éppen csak, hogy emberből volt kevesebb mint nyáron. És éppen mert így volt, hamar kiszúrta a férfit, akire a főfelügyelő célzott még mielőtt Vigyázóvárról elindult volna.

Most azonnal ráismert. Nedeczki István volt az. Az irodafőnök. Vagy irodaigazgató, tudja az ördög, hogy most éppen miféle funkcióban.

Úgy döntött, hogy nem ismeri meg. „Mi köze hozzá, hogy ő kivel és éppen hova igyekszik”? Inkább a kislánnyal foglalkozott, ami egyáltalán nem esett nehezére.

Pedig a müncheni buszon nem sokan utaztak. Talán félig, ha volt. De mindenképpen igyekezett a volt főnökétől minél távolabbi helyet elfoglalni.

Augsburgnál még felszálltak néhányan. „Ide se ártana egyszer csak azért eljönni, hogy körülnézzek. Könyvtárban, múzeumban. Hátha találnék valamit ami másoknak még nem tűnt fel”. De egyelőre örült annak, hogy több az utas. Különben úgy látszott, hogy Nedeczky sem szándékozik közelebb ülni hozzá, ami egy kicsit bántotta, amellet, hogy megnyugtató is volt.

Azután már kevesen szálltak fel. Egy hajléktalannak kinéző férfi, aki kicsit sem hasonlított a kelet-európai sorstársaihoz, mert nem volt lerongyolódva, inkább az arcára írt magányosság volt az ami felhívta a figyelmét. Na, az a „hajléktalan” egy cseppet sem válogatott az ülés helyekben, majdnem ugyanabban a sorban foglalt helyet, mindössze egyetlen sorral hátrább Anitaéknál. Rajta kívül még vagy három iszlám bevándorlónak kinéző férfiú szállt fel a magyaroknak gyászos emlékű városban. Ők is a közelében telepedtek le. Sőt, néhány kilométerrel később Nedeczky Pista is közelebb jött. Anita még mintha örült is volna ennek.

Aztán a központi pályaudvarnál, ott volt a végállomás, szétszéledtek az utasok. Csak a bevándorló külsejűek, a hajléktalan és az irodavezető maradtak a közelében. De ők sem jöttek oda, inkább úgy nézett ki, mintha önjelölt testőrök lennének, de megfelelő társaságban.

Anitának – és természetesen Pepitának is – foglalt szálláshelye volt. Régebben is ott szállt meg, amikor a kislánnyal látogatta meg Tibort a kórházban.

A bevándorlók a szálló közelében elmentek valamerre. Az irodavezető és a hajléktalan, mintha valami hallgatóságos megegyezés működött volna köztük, szétváltak. Nedeczky kint maradt és láthatóan követte a migránsokat, míg a hajléktalan egyenest a recepcióhoz ment és szobát vett ki. „Biztosan az olcsóbb szobák közül válogat” gondolta a nő, mert a pasas elég hosszan beszélgetett a portásnővel, majd megkapva a szobakulcsát, elpályázott a helyére.

Anita is elvitte Jozefint aludni.

Másnap, reggeli után telefonált a kórházba és megtudta, hogy Tibor talán egy héttel azelőtt gyógyultan távozott. Azóta is bejár ugyan némi utókezelésre, de azt már a gyógytornász tudja, hogy hol található. Vagy esetleg egy plasztikai sebész. És mindkettőnek a telefonszámát is megadták.

– Na, most mit csináljunk Kicsi Szívem? Melyiket kérdezzük?

De erre sem volt szükség, mert nagyjából tizenegy órakor maga Tibor jelentkezett telefonon, hogy ő már itt sétál a szálló előtt, mikor jönnek a hölgyek?

Hát jöttek.

Tibor egyébként úgy nézett ki, mintha soha nem lett volna beteg. Csak a bőrszíne fehéredett meg egy kicsit, a hosszas kórházi tartózkodástól. De sem a gyógytornász, sem a plasztikai sebész szükségét nem lehetett rajta tapasztalni. A viselkedése is rendbejött, ha ugyan azt rendesnek lehetett mondani. Mert nem volt sem távolságtartó, sem durva mint a legutóbbi alkalommal – akkor is csak a szavaiban volt az – csak mintha valami feszült várakozásban lenne, még hozzá állandóan.

– Délután még jó lenne csak kettőnknek beszélgetni! Ne tarts semmitől, de tudod, a leányka jövője kerülne szóba. Attól se ijedj meg, csak a közeli jövőről van szó. Meg tudod oldani?

Természetesen meg oldható volt. Megegyeztek nagyjából öt órában.

– Én jövők érted! Tudod.. az utókezelés!

– Lehetséges! Van egy nagy játszóterem. És vigyáznak is rá ott. Úgyis be kell már számoljak arról, hogy mi történt és egyebekről.

Az „egyebek” a monetáris része volt a gyermek nevelésének.

– Az nem lényeges! Van elég! Bármit biztosíthatsz számára, amiről úgy érzed, hogy hasznára válhat!

Anita minden esetre nem akart rákérdezni a legutóbbi találkozásuk alkalmával megfigyelt viszonyulásra, sem pedig arra a jól érezhető feszült állapotra amit egy kívülálló is megérezhetett, mert nem akarta visszahozni az akkori tapasztalását. Inkább beszélgetett úgy, mintha egy alkalmi barát lenne. Egyetlen ízben tért el ettől az elhatározásától, akkor is csak szükségből.

– Mi a helyzet a Pepita, illetve azelőtt az Aisa örökségével? A törzsi örökségre gondolok és minden esetre csak az érdekelne, hogy biztonságban van-e ott a törzsnél.

Meglepetésére Tiboron nem látszott semmiféle taszító hatás, hanem éppen ellenkezőleg, nagyon szívesen válaszolt a kérdésre, mintha már rég várta volna.

– Az aranypohárra gondolsz! Azt hiszem, hogy feltétlenül ott van a legnagyobb biztonságban, ahol most van. Az a tárgy, egyike azoknak az unikátoknak, amelyekből valószínűleg már csak egy van a világban, de Afrikában minden esetre. Tudom, hogy vannak olyan hatalmak amelyek pályáznak rá, és azok óriási hatalmak, de egyelőre nem mernek mozdulni, mert mint minden ezen a mai világban, az ő hatalmuk is ingatag. És amennyiben olyasmi történne azzal a tárggyal amit kimondani se akarok, akkor nagyon gyors egymásutánban két esemény venné kezdetét. Először Afrika szerte polgárháborúk törnének ki, no ez még aligha állítaná meg őket, ám szintén nagyon rövid idő után azok az addig egymást öldösők egyezsége jutnának egymással, még ha az az egyezés csak időleges lenne is, és az, az előbb emlegetett hatalomnak, vagy legalábbis azok legnagyobb részének a pusztulását jelentené. És azt nagyon nem akarnák. Elvégre több száz év alatt építették fel azt a hatalmat. Szóval... nem bolondok. Persze, hogy a valóságban mire készülnek, azt senki nem tudja. Én sem. De bízom a ... hmmm... láthatatlan (nem is olyan nagyon az) világurak elemi életösztönében. Igazán nagy baj csak akkor történhetne, ha sikerülne egy feláldozható csoportot annyira felhergelni, hogy az teljes bedobással elkezdene aktiválni. Nos, azt nem tudom, hogy van-e ilyen készülőben, de inkább arra gondolok, hogy ők is várakozó álláspontot vettek fel. Hogy merre, vagyis milyen irányba dől el ez a mostani, késélen táncoló hamis biztonság.

És Tibor ekkor a vállát vonogatta. Úgysem tehetett egyebet.

És ebben Anitának is, nehéz szívvel ugyan, de meg kellett nyugodni.

„Szóval, erről az örökségről, nagyjából egész Afrika tud! Vajon, mi jön még”?

Aztán Tibor eltávozott anélkül, hogy akár csak egy szó célzást tett volna a múltkori különös viselkedésére. Hacsak nem éppen ez a hosszas magyarázat volt az a célzás.

– Holnap megint eljövök, s Jozefint is elvinném egy délutánra! – mondta még, mielőtt elment – Elvégre az sem árt egy leánykának, hogyha néha az apjával is van!

És csak egy csibészes mosoly maradt utána.

Amióta Katalin eltűnt a látható világ számára, felszívódott, vagy mi a csuda, Kerek Bernát csak egyszer hívta magához Ernőt. Talán nem szerette, talán úgy vélte, hogy túlságosan hasonlítanak egymásra, s félt, hogy a másik átlát rajta, de a végeredmény ugyanaz volt.

Az említett esemény, illetve bármiféle esemény hiánya miatt Ernő már elkezdett arra gondolni, hogy a vénember, sok minden egyéb tevékenysége mellett – én nem nevezném munkának – egyszerűen megfélemezte róla és ő, következőképpen felszabadult az állandó lidércnyomás alól. Ha nem léteztek volna neki magának is a saját nyomasztó gondjai, amelyeket még mindenképpen el akart intézni, akár azt is mondhatta volna, hogy boldog ember.

De nem volt az, mert a festőművésznőt még nem találta meg, igazából keresni se mertte nagyon, pedig tudta, hogy anélkül ő soha nem lesz teljes ember. És persze úgy hitte, hogy a művésznőnek is nyerni valója azon, hogy ha ő rátalál.

Már pedig az a hiány amit írtam, egyre inkább nyomasztotta.

Vannak szerencsés természetű emberek akik, ha valamit nem sikerül elérniük amit pedig fontosnak gondoltak, akkor valami máshoz fognak, olyasmihhez, amivel szintén kiélhetik a vágyaikat, akár alkotói kedvüket.

Szentpéteri Ernő nem ilyen fából volt faragva. Mintha predesztinálta volna őt a fiatalkori elviselt sőt megélt trauma arra, hogy ilyenné alakuljon. Ez alól csak a nyugalom, a boldogság érzete adhatott volna valami kiutat, de a nyugalom eljött, azonban a boldogság mind messzebb került tőle. Pedig érezte, sőt nagyon határozottan tudta is, hogy neki még dolga van az életben, olyan dolga amit senki más nem képes helyette elvégezni, csakhogy az nem egy szimpla aranypohár ellopása lehetne.

Már pedig éppen azért hívatta most megint magához az ördögi vénember, mert az kellett neki. Sőt, nemcsak hívatta, de még repülőgépet is küldött érte. Előbb azt gondolta, hogy légitaxi, de rá kellett jöjjön, hogy az öreg saját drón-istállójából való. Tehát, nagyon fontos neki! A szokásos természetellenes, véstjósító nyájasságával közölte vele, hogy bizony, most már itt az idő!

– Eddig vártam ifjú barátom – csak Kerek Bernáthoz képest volt ifjú – de most már sajnos nem tehetem tovább. Engem is szorít az idő! Amiből egyre kevesebb van!

– Nos, akkor nincs mit tenni – válaszolta hasonló és ugyanúgy hamis nyájassággal Ernő, majd hozzátette, hogy – De azért gondolom, annyi idő még csak van, hogy előtte elvégezzek valamit, amit már rég el kellett volna végeznem.

– Ó, az a művésznő! – mosolygott vidáman az öreg – Hát ha olyan nagyon fontos neked, abban még valamennyit segíthetek is. Ne! Itt a címe! Olvasd el, tanuld meg, aztán rágd meg és nyeld le! Ez az egyetlen biztos módja annak, hogy titokban maradjon. Aztán, hogy hogy intézed el, az már a te dolgod! És engem soha az ügyben egyáltalán ne említsd, mert meghalsz! Nekem csak az aranypohár kell! De az nagyon. Sőt, ha jól meggondolom, akkor feltétlenül! Megértetted?

Megértette. Teljesen. Mert Kerek Bernát, mint a fajtájabeli vénemberek általában és egyedi módon is, soha addig a percig a halált nem említette.

Aztán megint a drón, és az út hazafelé.

Látogató

Valamennyit sikerült átbeszélni Tiborral, de nem mindent. A férfi látta, hogy lassan elkezdett sötétedni, és azt is látta, hogy Anitát valami nyomasztja. Nem akarta hosszúra nyújtani a kellemetlen beszélgetést, különben amit mondhatott volna még, az nem csak Anitának lett volna nagyon kényelmetlen, hanem neki is. Sőt, igazából neki. Végül úgy döntött, természetesen egyedül, hogy másnapra halasztja a beszélgetés folytatását. Azt kérte még, hogy a kislányát vihesse magával.

Anita egy kicsit csodálkozott is. „Miért kéri? A kislánya! Alig látta mostanában! A világ legtermészetesebb dolga, hogy most elviszi!” és újra csodálkozott. Lehet, hogy Egyiptomban ez így szokás?

– De nem vagyok biztos abban, hogy holnap vissza tudom hozni! Nem baj?

– Nem baj! Persze, hogy nem! Nem is értem, hogy miért kérsz ennyire. Haragszol?

– Nem, csak – nem folytatta, aztán egy halkat sóhajtott és látszólag más témával folytatta – Van egy csomó elvarratlan szál. Majd elmondom... egyszer... talán.

Aztán búcsúzott és elment az örömeiben ugráló és tapsikoló Pepitával.

Amitől Anitának megint csak összefacsarodott a szíve. Persze, gondolta magában keserűen, én idegen vagyok! Ők meg egy család.

Aztán kilépett, bele a sötét estébe, egyedül.

Gondolatokba merülve, egy darabig nem is vette észre a követőket. De aztán, elég közel már a saját szállodájához, mégiscsak meglátta.

Először Nedeczky Pistát. A hórihorgas természetével el se lehetett téveszteni.

„Hát megint itt van!”

Aztán, Pistához képest néhány lépéssel lemaradva a másik is látható lett. Ő nem volt magas, inkább középtermetű, de annál keményebbnek nézett ki. Persze, őt is látta már sokszor.

„De hol lehet a nő?” mert tudta, hogy a feltételezett partnernő jelenlétében nem lehet olyan veszélyesebb mint nélküle. Persze, az is lehet, hogy kettőjük közül a nő az igazi irányító és a férfi csak parancsot teljesít. „Sehogy se jó”!

Szerencsére a Tibor ajánlotta találkozó nem messze zajlott a szállásától. Ezért most határozottan hálnak volt neki.

Oda is ért hamar. Látta, hogy Pista is betér az előcsarnokba és a kapushoz megy.

„Tehát ő is itt lakik”!

Aztán, amikor Anita beszállt a liftbe, még látta a másikat, a markánsabbat is bejönni. Sőt, mintha beszédbe elegyedett volna a volt főnökével. De többet nem látott, mert elindult a felvonó.

Örült és meg is nyugodott valamennyire, amikor bezárta az ajtót.

„Bolondság! Egy ekkora nagyvárosban, és minden valószínűség szerint biztonságos negyedben, a bajor főváros belvárosában, mi baja eshetne”?

Telefonált a portára, hogy lehet-e a szobájába kérni a vacsorát? Lehetett. Nem volt olcsó, de ezt tudta.

Azután átöltözött egy lengőbb ruhába és nekikezdett dolgozni. Most a híres hetedik bíborbanszületett Konsztantin egy sora ragadta meg a figyelmét, amely igazán és közvetlenül nem is a magyarokra vonatkozott.

Még élnek avarok a horvátok között és meg is látszik rajtuk, hogy ők avarok.

„Vajon milyen módon látszik meg?” gondolkozott. A viseletükön? Az arcuk lehet másféle mint a szőke szlávoké? Esetleg alacsonyabb a termetük? A híres DAI -nak ez a sora természetesen a kilencedik századra vonatkozhatott, nem későbbre, mert a császár aligha írhatta a halála után ezt a kijelentést. Alighanem valami szláv követség járhatott nála és az szólhatott róluk ilyenformán. És ugyancsak a kilencedik században jókora jövés-menés alakult az Észak-Balkánon. Ez összefüggött a szláv vándorlással, de azzal is, hogy Avarországban akkor már nem igazán volt központosított erő, amely ellenálljon a vándorlásnak. Volt is valami horvát-avar háború, talán Szádeczky-Kardoss írt róla, lehet, hogy ezt a mondatot is nála olvasta először. Abban a háborúban különben a horvátok voltak a győztesek, de úgy látszik, hogy a vesztes avarokat is hagyták élni a népük közt a harc után is. Talán szükség volt rájuk, talán nem voltak már veszélyesek, ki tudja?

Ez volt az a pillanat, amikor kopogott valaki az ajtón.

„Talán a szobapincér lehet” és elindult az ajtó felé. Nem volt semmi gyanúja, egészen véletlenül tette ki a telefonját az asztalra, bekapcsolva.

A tagbaszakadt férfi állta az ajtó előtt. Az, akit Nedeczky Pistával látott beszélgetni amikor épp a felvonó megindult vele.

Álltak egy darabig és csak néztek egymásra, aztán a férfi szólalt meg:

– Na, beenged, vagy csak állunk itt?

Akkora szemtelenség volt ez, hogy elnevette magát. Mivel pedig a nevetés ragadós, a férfi is rákzedett, de ő aztán szívből. Mint aki egy nyomástól szabadult meg és nem tud uralkodni a hirtelen jött vidámságon.

– Na, jöjjön be! Lehet, hogy megbánom, de megnevettetett és ezt méltányolni kell. Szóval a megmentőm!

– Én? Hát... ki tudja. Minden esetre eredetileg valóban figyelmeztetni akartam, hogy valaki koslat utánad – olyan természetesen tegezte le, mintha ezer év óta ismerné már. Anita egy kicsit meg is sértődött, de aztán eszébe jutott, hogy nem tudja ki az idegen, most látja először és lehet, hogy olyan közegből jön, ahol az ilyen fesztelenség a szokás. Bár, nem úgy nézett ki mintha valami aranyifjú lenne, playboy, vagy efféle.

– Na, ülj le ha már bejöttél és monddad!

– Az igazság az, hogy valóban lebeszéltem azt az embert arról, hogy a nyomodban járjon. Ő ugyan azt mondta, hogy a főnököd, de szerintem annál inkább fel kell hagynon az ilyesmivel.

– Valóban a főnököm... volt. Ő rúgott vagy rúgatott ki a munkahelyemről. De szerintem itt és így, nem veszélyes. Számomra legalábbis nem. Most! – tette még hozzá. Gondolva, hogy valóban nincs már miben ártson neki azok után. Majd folytatta – Na és most eljöttél, hogy bekasszírozd a jutalmadat? Jó! Jókedvem van, mit kérsz érte?

– Azt hiszem, meglepődnél, ha most rávágna, hogy semmi mást, csak azt a szép kicsi filigrán testet!

Anita végignézett magán. Láta ugyan azelőtt már néhányszor, hogy a férfiak megfordulnak utána, neki is volt barátja évekkal azelőtt, de ezt, ilyen nyíltan, még senki nem mondta neki.

– Az én filigrán testemet? Na azt az kapja meg, akinek én megengedem!

– Meg aki elveszi! Gondolom.

Anita megrázta a fejét.

– Nem érnél vele semmit. Legfeljebb azt, hogy a telefonomon maradna egy felvétel egy erőszakos szexről. Meg a rendőrségen is. Mert mit gondolsz, miért nem nyitottam ajtót azonnal? Annyira ártatlan azért nem vagyok!

– Törjem össze? – nézett a telefonra.

– Akkor megszakadna a felvétel és akkor lenne csak igazán baj! Mert nem hiszem, hogy egy ekkora és ilyen elegáns szállóban ne lehetne sürgősségi beavatkozás, ha szükséges.

A férfi elkedvetlenedett. Látszott rajta, hogy valóban gondban van. Anita nem tudta, hogy a nyugodtan beszélgető ember évek óta a törvény határmezsgyéjén él, sőt esetenként különösebb lelkipurdálás nélkül át is lépi azt. Na de most? Ennyiért? Anita szép volt, sőt nagyon szép, de Ernőnek, mert hisz ő volt a hivatlan vendég, aligha érte volna meg a mindössze néhány percig tartó szex azt, ami minden valószínűség szerint utána következne. Még ha hazudik is ez a nő, sikítani azért ő is tud! Hát kedvetlen lett, sőt szomorú. És az a szomorúság kiült az arcára is. Annyira, hogy Anita megsajnálta. „Talán más körülmények között” gondolta, de nem mondott semmit.

A férfi megérezhetett valamit a ki nem mondott gondolatból, de attól csak még szomorúbb lett.

– Ilyen az én szerencsém! – de aztán legbelül mintegy megrázta magát, mint a kutya ahogy a hideg vizet rázza le magáról, egész másképp folytatta – Egyszóval te egy kutató vagy. Lám, még valamennyire rokon szakmánk is van! Az én életem is örökös kutatással telik.

De nem mondta ki, hogy miféle kutatással és, hogy miért, kik után kell kutatnia. És, hogy mi következik azután, amikor megtalálta azt akit keresnie kellett.

Nem is bírt tovább ülni maradni, inkább felállt és sétálni kezdett. Egyszer oda is ment közel a nőhöz és a válla fölött megnézte, hogy mi is van a laptopján.

– Hmmm... avarok? Érdekes! Egész másra gondoltam.

– Miért? Mire gondoltál?

– Én? Bocsáss meg, de azok után amiket közöltek velem... az aranyphárra!

Most Anita lepődött meg, de nagyon. Nem is jutott szóhoz egy ideig, de aztán mintha megnyugodott volna, válaszolt:

– Az aranyphárról csak nemrég tudok. Sőt, egy évvel ezelőtt azt sem tudtam, hogy a világon van. Hát szóval ezért vagy a nyomomban? De hát... ahhoz semmi közöm nincs! Nem is volt soha! És remélem, hogy ha egyszer megszűnik ez a mostani lidércnyomás, akkor úgy elfelejtem, mintha sohasem létezett volna!

– De azért utánanéztél! Könyvtárakban, neten...

– Persze! Hiszen valakinek akit szeretek, az öröksége. Hát kellett, hogy érdekeljen – és most, amikor kimondta, a szót, hogy „szeretek” feltétlenül és csakis Pepitára gondolt. Eszébe sem jutott Tibor. Hiszen az egy lezárt dolog. Volt, vagy inkább nem is volt soha, csak az ő képzeletében, és most már nincs.

– De hiszen akkor – szabadult fel Ernő a lelki nyomás egy része alól – De hiszen akkor, ha számodra semmit sem jelent, akár nyugodtan ide is adhatnád! És akkor meg is lenne oldva minden!

Anita megrázta a fejét.

– Semmi se lenne megoldva! Mert mondtam, hogy szeretem! Azt, akinek az öröksége. És amellet nem is tudok hozzájutni! Mert messze van innét és azonkívül is őrzik. Nem úgy mintha egy bankban lenne, hanem még jobban. Nem kizárt, egyáltalán nem kizárt, hogy háborúk törnének ki miatta, ha csak egyik is elveszne.

– Hát több is van?

– Kettő! Egy a férfiak és egy a nők részére.

– És milyenek?

– A férfiakét nem láttam. Csak azt tudom róla, hogy az nagyobb és egyszerűbb. A kinézése. A női pohár kisebb és, na azt láttam, szép intarzia van benne amely változik is. Pontos időben.

Ernő most már nem tudta, hogy mit gondoljon. A vénember mindig csak egy poharat említett. „Lehet, hogy a másiknak a megszerzésével más van megbízva? Vagy nem is tudja, hogy több is van?” szóval... gondban volt. Hallgatott, emésztette az infót, időt adva ezzel Anitának, hogy ő is elgondolkozzon.

– Minden esetre, nagyjából tudom a történetét! – mondta tovább az asszony – Ha érdekel, röviden elmondhatom!

– Kérlek szépen! Hátha akkor én is megértem, s talán rájövök, hogy miért ekkora a cécó körülötte! Mert, tudd meg, hogy nekem nagyon szigorú parancsom van arra, hogy megszerezsem!

– Kinek kellhet olyan nagyon?

– Valóban! Olyan nagyon! Még ölni is képes lenne érte és nem értem, hogy miért? Mert szörnyű gazdag ember. Meg öreg is. Mindene van neki. Ez meg nem több mint egy szép arany pohár. Tudom, hogy öltek már ennél kevesebért is, de akkor se értem.

Anita tehát elmesélte amit tudott. Amit Tibor elmondott, s ő is leírt utólag. Feledve, hogy talán az ő laptopjához más is hozzájuthatott. Törvényesen, nem is beszélve a hekkerek tömkelegéről, akiknek egy ilyesmi elemista művelet. Valóban röviden, hogy ókori Etiópiai műhelyből került ki, több, valószínűleg sok társával együtt, de az igazán érdekesek azok voltak, amelyek az egyiptomi Dzsószer fáraó idejében készültek az Ábrahám látogatása idején, illetve egy kevéssel előtte és még egy kevéssel utána is. Kozmikus idő mérésére voltak szentelve. Kevés maradt Afrikában, Núbiában csak kettő. Mert aztán eljött a Salamon és Sába királynőjének az ideje, akik valami háborút indítottak az etióp műhely kincseiért és el is vitték azokat. Talán majdnem mindet. Talán az a kettő maradt, de lehet, hogy elvéve még néhány.

– Ezek szerint a legtöbbjük Judeában landolt?

– Igen, de nem mindegyik maradt ott. Salamon templomot akart építeni s meg is tette. A poharak közül néhány kiváló csereeszköz lehetett. Melyik, hová került, azt nem tudom. Nem is érdekel.

– Akkor ma Izraelben lennie kell még valamennyinek!

– Nem hiszem. Legalábbis nem soknak. Gondolj bele! Heródes is templomot épített és az sincs már meg. Jöttek a Josephus Flaviustól ismert zsidó háborúk és a szétszórás, talán 68 körül. Aztán jöttek a templomos lovagok, akik talán a romok között találtak kincseket, de nem tudni, hova szállították. És jött III. szép Fülöp francia király, aki meg a templomosokat szórta szét.

– Akkor tehát ez van. Kettő és nincs több. Most már kezdem érteni a vénembert, hogy olyan nagyon kell neki. Csak azt nem tudom, hogy MIRE kellhet!

Anita megint csendesen rázogatta a fejét.

– Nem! Tegyük fel, hogy amit nem tudunk, az nincs. Azonban még így is legalább egynek lennie kell. Vagy talán inkább kellett. Mert térjünk csak vissza Jézus korához. Tudjuk, hogy a közismertek mellett titkos tanítványai is voltak. Kettő biztosan. Nikodémusz és Arimateai József. Az utóbbi a Nagy Szanhedrin tagja is volt. És mint olyan, bejáratos volt az akkori Templomba. Ő vihetett el egyet a tanítványoknak. Persze, főképpen Jézusnak szánva. Valószínűleg a legszebben kidolgozottak közül.

– Nahát! A Tanítvány? Lopott a templomból?

Anita nagyon szigorúan nézett vissza.

– NEM! Ne feledd, hogy Bejáratos volt a Templomba. Nyugodtan el is vihetett onnan értéket, kölcsön. Az nem az ő bűne volt, hogy AZ a pohár az akkori zűrzavaros idők miatt soha nem kerülhetett vissza! De még az is lehet, hogy kifizette. Elvégre gazdag ember volt. Jézus tanítványai meg szegények. Nem valószínű, hogy telt volna nekik olyanra! Szóval az a kehely minden valószínűség szerint, sőt bizonyítottan, meg is volt még egy darabig. Például használták a Kánai Menyegzőn. Hogy ne mondjak egy sokkal szomorúbb esetet ami szintén le van írva.

Ernő erősen gondolkozott. Aztán:

– A Szent Grál! – suttogta. És kis idő múltán folytatta is – Köszönöm, hogy elmondtad! Mert most már tudom, hogy mire kellenek ezek a tárgyak a vénembernek! Mind!

– ????

– Arra, hogy tönkretegye! Hogy megsemmisítse! Hogy ne legyen az emberisége! Lehetőleg egy sem! Hiszen, ha vannak ilyen szakrális tárgyak, amelyek ráadásul működnek is, akkor a tisztességes emberek ereje attól megnövekszik! A közösségek ereje! És akkor az ő és a hozzá hasonló vén (és gazdag) tömeggyilkosok jóval nehezebben hajtják az emberiséget a hatalmuk járma alá! Köszönöm, hogy elmondtad! Kinyílt a szemem! De abból nem eszik! Ha addig élek!

Anita, nem tehetett mást, nagyon kedvesen elmosolyodott.

– Lám, egyvalamiért jöttél, és mást kaptál! Talán ez az értékebb!

Ernő is fejrázással válaszolt.

– Azért azt sem felejtettem el. Sőt! Lesz belőle valami!?

– Szóval valóban annyira szeretnéd?

– Igen, de nem csak ezért! Nézd! Most már, hogy mindezt tudom, arra is rájöttem, hogy te bizony halálos veszélyben vagy! Mert a vénember minden bizonnyal halálra fog keresni. Nem lesz nyugod, nem lesz időd írni, nem lesz lehetőséged kutatni, s a végén megölet majd valakivel. Mert velem most már biztosan nem. Annyi esze neki is van. Nem tudom, hogy mit tegyek! Hadd gondolkozzak! Aztán néhány perc múlva:

– Azt hiszem, megvan! Van egy térképed?

– A laptopon!

– Akkor nézd! – és keresgélgni kezdett, majd rámutatott egy helyre – A neve Krokodil sziget. De csak én hívom így. Nem tudom, mi a horvát neve. Ott megvárhatsz! Nincs ott semmi, csak egy meteorológiai állomás, önműködő, és egy kis ház, egy völgy mélyén, a tengerről sem látható. Azt hiszem, ott nyugodtan dolgozhatsz. Csak jól kell konspirálni! Mert ez az egész életveszélyes. Még a teljes nyilvánosság sem segít ebben a teljesen gátlástalanul hazug világban. És akkor, vagyis, ha ott megvársz, AKKOR ha akarni fogod, folytatjuk. KETTEN!

– Jó! És akkor, talán valóban akarni fogom!

Ernő ekkor felállt a helyéről. Elbúcsúzott és ment. Csak az ajtó mögül, résnyire nyitva, vigyorgott vissza:

– Azt a telefont pedig felejtsd el! Nem volt igaz!!!! De így talán jobb is.

Krokodil sziget

– Ahogy leírtad, meg az egész ember ahogy elképzelem magam elé, ez bizony nem más mint az én első férjem – jelentette ki Ibolya, amikor a vendége nagyjából elmondta neki, hogy mi történt, illetve mi nem történt Münchenben – Amit nem értek, az csak a nagyon lényeges változás, amely azóta végbement rajta, hogy én nem láttam. Hiszen ez, akit leírtál, egy szelíd ember, aki ráadásul tisztességesen is viselkedett. Nem értem!

Anita csak a vállát vonogatta. Ő sem értett semmit az egészből. Ha nem ismerte volna olyan jól, akár azt is hihette volna, hogy hazudik a barátnője. Na de ilyesmiben hazudni? És ráadásul akkor, amikor már úgymint mindegy... de talán lehetséges valami hátsógondolat is, fűzte tovább magában a gondolatot. De mi lehetett az? És egyáltalán mire megy ki a játék?

Természetesen sok mindent nem tudott Ernőről, a Katalin eltűnésére sem kérdezhetett rá, valahogy a férfi ügyesen úgy irányította a beszélgetést, hogy az eltűnt élettársa nem került szóba. Persze Anita tudott egy nő létezéséről az Ernő közelében, de csak annyit, hogy van, nem többet. És valóban! Galoppiramban felgyorsult korunkban egyáltalán nem megy furcsaság számba, ha egy barátnő egy férfi életében bizonyos ideig létezik, majd egy napon túl már nincs ott és senki nem kérdezősködik, hogy hova tűnt.

Így tehát nem tudtak zöldágra vergődni. Aztán a következő napon megjött Pepita és minden megváltozott. Mindenki babusgatta, szinte versengtek bele, de Anitát nem lehetett felülmúlni. Csak azon csodálkozott, hogy hogyan határozta el magát Tibor arra, hogy Vigyázóvárra küldi a lányát, és ha küldi, miért nem jött vele ő is. Aztán estére kapott meg Anita egy elég rövid üzenetet, amely azt tartalmazta, hogy neki, vagyis Tibornak további komoly utókezelésre van szüksége, s amennyiben nem gond, szeretné, ha a leányka még náluk maradna egy ideig. Anita azonnal azt válaszolta, hogy örül a leánykának és azt szeretné, ha addig maradna, ameddig csak lehet. És az apját is szeretettel várják.

Az egésznek persze nagyon logikus magyarázata volt. Még csak titkolni sem kellett volna abban az esetben, ha Anita az ő számára nem lett volna több egy közömbös ismerősnél. De az volt.

Egy orvosi vélemény volt mindennek az oka. Amely vélemény egyébként tárgyilagos volt és abban az időpontban helyes is.

– Nos, tisztelt uram, mi megtettünk magáért mindent amit itt, ebben a kórházban meg lehetett tenni. Ha tükörbe néz, láthatja is, hogy a sebek, hegek szinte már nem is látszanak. A fizikai erőnléte sem rosszabb, mint volt valószínűleg a balesete előtt. De volna egy dolog. Nem tudom, hogy mennyire veszi tragikusan. Az a helyzet ugyanis, hogy ne kerteljek, fizikai, vagyis mechanikai értelemben ön sajnos sohasem lesz teljes értékű férfi. Ha lesz olyan szíves és lehúzza az alsónadrágját, azonnal meg fogja látni.

Igen. Valóban meglátta. Egyébként mindene megvolt, tehát biológiai értelemben férfi volt, mindene megvolt, csak éppen nagyon úgy látszott, hogy hiába.

Az igazgató főorvos látta a páciens arcán a csalódást és nem tudta, hogy a szakvélemény azért érintette olyan tragikusan, mert nem csak hirtelen jött, de Tibor ugyanakkor szerelmes is volt. Anitáért rajongott teljes szívével, és akkor most ott volt a hidegzuhany. Nem csoda, hogy egy hét gondolkodási időt kért. És az a hét a dokinak is nagyon jól jött.

Ez volt az az idő, amikor találkozott Anitával és szinte durván, de még visszautasítóan is beszélt vele. Félig tudatosan, de volt egy olyan gondolata is, hogy el kell távolítania magától az asszonykát. Hát ez sikerült.

Az élet azonban nem állt meg, mert egy jó hét múlva, miközben Tibor lelkiismeretesen továbbcsinálta az erősítő edzéseket – nem kis lelkierő kellett ahhoz is – az egyik alkalommal megjelent ott a kórházigazgató.

– Magához jöttem. Hírem van, nem tudom, hogy jónak, fogja találni, vagy elveti az egész gondolatot.

– Mondja csak főorvos úr, ne kíméljen!

– Nos, az történt, hogy tegnapelőtt összefutottam egy kollégával. Ugyanis, nem hagyott nyugodni a maga sorsa és az, hogy milyen sztoikusán viselte az összes megpróbáltatást. A találkozás véletlen volt, viszont ha már beszélgettünk, megemlítettem neki a maga esetét. A kolléga ugyanis plasztikai sebész. Méghozzá kiváló. Minden olyan trükköt tud, amit más nem, vagy nem mer. És amikor elmondtam neki az esetet, a következőt válaszolta: Voltaképpen meg lehet csinálni! Nem is olyan nagy dolog. Abban az esetben, ha a műtétet a vizelési gondok megszüntetésére hegyezzük ki. Ez egyáltalán nem ritka olyan férfiaknál, akik hasonló sérülést szenvedtek és sokat kell utazniuk. Tudja, útközben közös illemhelyeket kell használniuk, és hát... vannak pszichésen érzékeny emberek. Egyelőre ennyit ígérhetek és természetesen az esztétikai oldalt. Aztán, hogy lesz-e annál lényegesebb eredmény, és ha igen akkor mikor, az már megint a páciensről függ. Én minden esetre szívesen megvizsgálom és abból amit direktor úr itt nekem elmondott, azt hiszem, hogy maga a műtét sem lesz különösebben nehéz. Persze, eleinte lesz egy kis szokatlan érzés. Igazából minden a helyén van, csak kisebb a szokásosnál és az afferens és efferens erek jellegzetes működése alighanem a trauma utóhatásaként, pillanatnyilag szünetel. Hány éves a beteg?

– Mondtam, hogy negyven. Azért mondtam inkább többet, mert jó, ha a kolléga rosszabbra számít mint jobbra. A valóságosnál. Egyszerűen... holnap délelőtt várják!

És mondott egy címet.

– Kérem, ha lehet, legyen pontos!

És ezután a beszélgetés és vizsgálat után találkozott Tibor másodszor Anitával. És a nő akkor azt vette észre, hogy az egyiptomi már nem elutasító, vagy durva, hanem sokkal inkább komoly és szomorkás.

No persze, hiszen komoly kétségek közt hányódott. Hogy mi lesz, ha az egész csak esztétika? És hasonló. Hogy mit gondol majd esetleg Anita, ha értesül arról, hogy afféle holland testrészt kapott, vagyis olyat, ami „van de lóg”?

Tibor tehát kétségekkel gondolt a jövőjére, és az a jövő nem csak Anita tekintetében volt bizonytalan, de mit tegyen ugyanakkor a leánykájával? Mert ez az újabb sebészeti kezelés sem ígérkezett olyasminnek, mint például egy papillóma eltávolítása, vagy mondjuk egy foghúzás, amely után a beteg feláll a székből, megköszöni, kifizeti és hazamegy. Ezzel bizony be kell feküdni a kórházba és még fogalma sincs arról, hogy mennyi időre.

Hát ez volt az a gondolkodással eltelt nap, amely úgy végződött, hogy legyen aminek lennie kell, és elküldte Pepitát, egy jól megválasztott kísérvél, Vigyázóvárra. Megenni csak nem fogják, hiszen szeretik!

És valóban úgy is lett.

Nagyjából ugyanabban az időben, amikor Elkezdődött Tibornak ez az újabb kálváriája, Ernőnek is kalandosabbá vált az élete.

Azután, hogy Katalin egyik napról a másikra eltűnt az életéből és az öreg, jobb híján, magához rendelte, hogy most már aztán itt az idő, jó lenne ha szállítaná már azt a bizonyos arany poharat. Teljesen mindegy, hogy mi használ fel annak az érdekében, de a pohár meg kell érkezzen, még hozzá záros határidőn belül.

Ernő pedig azt tette, amit mindig olyankor, ha kapott egy megbízást, amelyről halvány segédfogalma sem volt, hogy az már kinek is lenne jó és mire, vagyis, elkezdett informálódni.

Rá is jött arra, hogy egyfelől jobb ha nem lovalja bele nagyon magát az új ügybe, mert sok hátránya lehet, de előnye egy csepp sem. És a népeknek is elég egyszerre egy háború a szomszédban, nem feltétlenül kell annak világháborúvá nőnie.

Legjobb, ha lemerül, gondolta és elment utazni. Az ilyen céltalanul utazgókat a legnehezebb nyakoncsípni, mert ők maguk sem tudják, hogy a következő pillanatban merrefelé indulnak el. Persze az is igaz, hogy ha egyszer nyakoncsípte őket az aki elől menekülnek, hát akkor viszont segíteni sem fogja őket senki.

Alámerült hát, még hozzá közepes távolságra a saját birtokától. Ne kerteljek, éppen Vigyázóváron volt egy olyan ház, amelyben régebben egy fényképész lakott, akiről aztán kiderítették, hogy egészen érdekes dolgokat cselekedett. Úgy mint drogok termesztése, fiatal lányok megrontása és még egy néhány egyéb, ami aztán rendőri körözést vont maga után.

Két dolgot feltétlenül a javára kellett azonban írni. Sohasem gyanúsították meg gyilkossággal, és sohasem sikerült elkapni. (Egyesek szerint öngyilkos lett. Nahát! Mégiscsak megölt valakit! Saját magát).

Hát abba a házba vette be magát Ernő is néhány napra általában nem jött elő, csak szürkületkor, félt és okkal, a vénember bosszújától, mert hogy halogatta, sőt a terve szerint egyáltalán nem teljesítette a parancsát. Pedig, mint tudta, az a parancs nagyon fontos lett volna.

Kevesen látták mozogni, általában vigyázott magára, azok pedig akik véletlenül meglátták szürkületkor, szürke ruhában, féltek tőle mint a tűztől. Olyan is volt, aki azt híresztelte, hogy a Fényképész – így, nagybetűvel elképzelve, mivel a rendes nevét már nem tudta senki – nem is halt meg igazán, hanem csak évekre elrejtőzött. Mások szerint meghalt, de feltámadt. Volt aki Drakulának hitte, meg olyan is aki azt hitte róla, hogy maga az Antikrisztus.

Persze, a rendőrség is tudott mindezekről, de amikor telefonáltak Ungureanunak, ő azt felelte, hogy hagyják békén és csak akkor avatkozzanak be, ha annak megy híre, hogy tett is valamit. Olyan pedig nem volt.

Ernő egyébként két alkalommal valóban eltávozott a házból, sőt a városból is. Első alkalommal egy heti tartózkodás után a fényképész házában. A saját, nyugat-magyarországi birtokára volt kíváncsi. De ott nem talált semmi érdemlegest, így hát visszament.

Másodszorra újabb két hét után távozott és ugyanoda ment. És akkor már meglátta azt amitől félt. A háza leégett, távolabbi szomszédok szerint (közeliak nem voltak, ezt ő maga rendezte így még az első időkben) alighanem gyújtogatás lehetett, mert nagyon gyorsan történt az egész. Tűzoltók ugyan jöttek, de későn. Akkor már csak a környéket lehetett menteni úgy-ahogy.

„Hát végül mégiscsak bosszút állt a ronda vénember!” nyugtázta magában a történeteket. És nekifogott megkeresni azokat a „kincseit”, amelyek segítségével az életét addig megvédelmezte.

De csalódnia kellett. Az összeégett pincében a rejtékhely üres volt. A tökéletes és valóban érvényes igazolványok, útlevelek és más létfontos iratok mind eltűntek. Csak két megégett útlevelet hagyott ott a kaján vénember, emlékeztetőnek, hogy vele nem lehet packázni.

Ez már fájó veszteség volt. Igaz ugyan, hogy minden eshetőségre állandóan magánál hordott kettőt, a Szentpéteri Ernő névre szólók mellett, az esetleges sürgősségi menekülését elősegíteni, de azért a többiek elvesztése is fáj neki.

A pénze egyébként nem tűnt el, az különböző bankokban van, jól elrejtve a banki szabályzatok falai mögött. Az még Kerek Bernátnak is tiltott zóna! Sőt! Neki csak igazán, ha jót akar magának.

A pincében egyébként még egy fájdalmas felfedezést tett. Illetve tettek a tűzoltók. Ő már csak az újságokból értesült róla. Arról nevezetesen, hogy egy ötven év körüli nő holttestét találták a pincében, nagyon kevés földdel, s egy szétégett hordó dongáival borítva, de amellett kötéllel erősen összekötözve.

Az csak Katalin lehetett! Aztán már mesélhette volna, hogy Kerek Bernát így állt bosszút, mert a fiatalkori ismert, de bizonyíthatatlan törvénytelenégei miatt lehet, hogy nem is börtönbe, de elmekórházba dugták volna be.

Mármost, ide többet nem jöhet vissza, ez biztos! Mert még ha nem bizonyíthatja be senki rendőrsége, hogy ő ölte meg az élettársát, senki nem bolond az áldozatát a saját pincéjébe elrejtetni, vagy mégis(?) akkor is sok idő múlna és talán fény derülne néhány régebbi stiklijére.

Ez a hely tehát nem létezik. Számára legalább semmiképp.

Szomorúan ment vissza Erdélybe, az alkalmi búvóhelyére.

És akkor négy nap után, találkozott Mareszkével. Véletlenül.

A művésznő hazafelé ment, meglehetősen elgondolkozva, természetesen szürkületkor.

Azonnal egymásra ismertek. Pedig majd harminc év múlt el időközben. Talán a szürkület tompa látási viszonyai, talán a mindkettőjükbe mélyen beleivódott ismerős vonások ugrottak elő a jól eltemetett múlt mélyéből.

Csodálkoztak, hogy éppen ott látják egymást.

– Én itt lakom – mondta az asszony.

– Én is, de csak átmenetileg.

– Hol?

– Tudomásom szerint úgy nevezik, hogy a Fényképész Háza.

– Na, gondolhattam volna! Te mindig olyan titokzatos voltál. Illik hozzád az a ház!

– Szerintem éppen Te vagy titokzatos! Olyasmit tudsz, amit én csak szeretnék.

– Ha tudnád, hogy mi kínlódásba kerül az a tudás!

Lassan beszélgetve mentek tovább mint régi ismerősök. Aztán a festőnő megemlítette a legnagyobb gondját.

– Sajnos, az a pohár sehogy se akar sikerülni!

A „pohár” szóra Ernő felkapta a fejét mint a vadászkutya, ha szagot fogott. Meg is kérdezte azonnal, hogy milyen pohárról van szó. És azt a választ kapta, amit egyébként sejtett, hogy „minden poharak kvintesszenciájáról”.

Nem tudta megállni, hogy el ne mondja, hogy ő tud még két hasonló pohárról, éppen megbízása van azok egyikét megkeresni, de nem füllik a foga hozzá.

És megegyeztek, hogy találkoznak!

– Holnapután este, ilyenkor. Kicsit sötétebb lesz, de azt mondtad, hogy ismered a házat.

– Persze! Közel van nekem. Mindössze két utcányira lakom!

Persze, a vigyázóvári előkelő negyed valóban a régi városban maradt meg. És a fényképész jól ismert háza is ahhoz tartozott a furcsaságaival, titokzatosságával együtt.

A két nap elteltével Ernő már egy jó félórával a megbeszélt idő előtt előbújt a barlangjából. Sétálgatott le s fel, mintha húszéves lenne s nem ötvenkettő.

Már sajnálta, hogy nem kérte meg Mareszkét, hogy egyenesen nyisson be a házba, elvégre mint – majdnem – őslakos vigyázóvárinak jól kellett ismernie ezt a házat is. És nem mutatkozott félősnek.

A művésznő azonban nem jött.

Vigyázóvárnak általában jó polgármesterei voltak s olyan van ma is, általában vigyázni szoktak a városukra. Három házzal a híres-hírhedt épület előtt az utcán végetér az aszfalt, s a régebben megszokott kockakő lép újra jogaiba. Talán jelzésképpen, hogy valami más, az előbbiektől eltérő következik. Talán, egy jövőző múzeum-félét képzelnek el a házba.

A kockakövön azonban nem hallatszott léptek koppanása. És semmiképpen a művésznőre jellemző határozott lépteké.

Már elmúlt a megbeszélte idő és nem jött senki. Ernő elhatározta, hogy még vár egy félórát. És ugyanakkor nem tudta mire vélni azt az addig ismeretlen szorítást a mellkasában.

Évek, sőt több évtizede kereste az asszonyt, attól volt a szorítás.

Végül meghallott valami koppanást, de az nem olyan volt és nem is arról jött amerről várta. És amikor megfordult, már késő volt.

Egy óriást látott maga előtt. Ernő emlékezett arra, hogy Mareszkének volt egy első férje, de ez az ember – bár mindkettő jól megtermett volt – teljesen ismeretlen volt számára. Semmit sem tudott róla.

„Betörő!” gondolta magában, bár sejtette, hogy ez így nem igaz. Az óriás pedig jött. „Nekem így is jó!” és egy szempillantás alatt előkerült a kicsi revolver és abban a pillanatban el is sült. Kétszer. Azonban, a közelmúlt fenyegető eseményei hatása volt-e, vagy a gondolat, hogy az ember talán mégis Mareszkéhez tartozik, a golyók félrementek. A következő pillanatban pedig az óriás ott volt előtte és satuba fogta. Legalábbis Ernő úgy érezte. Pedig csak a csuklóját fogta meg, mindkettőt.

– Ne ugrálj, mert akkor kénytelen leszek felemelni és esetleg csontod török.

De ezt halkán mondta, szinte megnyugtatóan, mint aki kicsi gyermekhez beszél.

A kettő közötti találkozásról később történetekről majdnem semmit sem lehet tudni, mert egyikük sem beszélt róla senkinek. Legfeljebb a feltétlenül kötelezőt mondta el Árpai a rendőrségen amikor a huszonkettes revolvért leadta. A fegyverből egyébként – négy golyó számára volt benne hely – két golyó ki volt löve akkor amikor az Ungureanu kezébe jutott.

A főfelügyelő azonban így is nagyon örült neki.

– Most már legalább lesz valódi ujjlenyomat!

– Áhh! – legyintett Árpai – Azok az enyémekek akkortól amikor elvettem.

– De nem ám, mert én a golyókra gondolok! Mert valakinek meg kellett töltenie azt a fegyvert!

Később aztán Beátát is megpróbáltuk kifaggatni a Levente feleségét. Ő volt ugyanis a Mareszke családorvosa. Ráadásul pszichiáteri képzése is van.

De ő sem beszélt sokat.

Azt rebesgették, hogy az adott időben, Árpai két órára bezárta a feleségét a lakásba. Pedig tudtuk régtől, hogy soha nem nyúlt hozzá kényszerítő módon. Amit nem tudtunk, az az volt, hogy hogy nem verte-e ki az asszony az ablakot s ment el azon keresztül?

– Áhh! Mareszke annál kulturáltabb nő, hogy ilyesmit tett volna – zárta le végül Árpai a szóbeszédet. És ebben meg kellett nyugodni – különben is, mi közöm nekem ahhoz, hogy mit csinált ő akkor, amikor még nem is ismertem és különben is válófélben volt? Semmi! Ahhoz viszont, hogy most mit tesz, illetve nem tesz... na ahhoz van közöm. De mindent meg lehet oldani. Én még azt a szerencsétlen tévútra tért fickót is sajnálom. Bárkivel megeshet, hogy téveszméje keletkezik!

Az asszony egyébként akkor hetekig nem hagyta el a lakást, és amikor mégis újra elhagyta, általában sötét ruhát viselt, mint aki gyászol. A festészetében is egy sötét korszaknak nevezett periódus vette kezdetét. Ugyanakkor viszont Beáta nagyon határozottan azt mondta, hogy AKKORIBAN, vagyis az esemény utáni napokban semmiféle kék folt vagy egyéb kényszerítésre utaló jel nem látszott az asszonyon.

Így végződött az Ernő számára vég kezdetének számító incidens, ami után még visszahúzódtabb lett mint azelőtt. És soha azután lőfegyvert még egyszer nem szerzett. Pedig megtehetette volna, könnyen. Lehet, hogy babonás volt?

Abban az időszakban egy időre, talán pár hónapra, Árpai is elmaradt a szokásos csütörtöki társaságból.

Nem tudok arról, hogy a poharas képen azóta akárcsak egyetlen ecsetvonás is történt volna. Talán majd... egyszer...

A Tibor műtétje várakozáson felül hosszadalmasnak bizonyult. Ezt természetesen nem tudta ellenőrizni, de utólag úgy gondolta, hogy körülbelül két órát tartott.

– Valóban valami hasonló – mondta az orvos – de gondolja el uram, egészen apró ereket kellett átjárhatóvá tenni, s ráadásul pedig bevetettem mindenféle új technikát, a lézert például. Most azonban azt mondom, hogy lehet reménykedni. Egyelőre természetesen itt marad, beutalva, ahogy elnézem nagyjából még egy hétig. De ismétlem, lehet reménykedni! És természetesen mindennap megvizsgálom!

És valóban. Az első két napon lelkiismeretesen megnézte a doki a fejlődését. Azután kijelentette, hogy a beteg nagyon jól reagál, s a rá következő napon meg se nézte. A hatodik nap reggelén kihúzta a behelyezett műanyagcsövet – talán teflon volt az – és azt mondta, mehet az illemhelyre, természetes úton elvégezni a dolgát.

– Csípte? – kérdezte amikor visszajött.

– Egy kicsit – válaszolta – mintha szeszes italt ittam volna.

– Ez a természetes reakció. Vagyis, mindenre jól reagál. A vese ép, egyelőre csak gratulálni tudok. A többit... majd meglátjuk, ha még eltelik négy nap.

Tibor szeretne volna megkérdezni, hogy miért éppen négy nap, de valami kelet-európai szeméremérzés megakadályozta abban. Ámbár lehet, hogy ha megkérdi, sem kapott volna érdemi választ, alighanem csak annyit, hogy ez a rendes protokoll, vagy valami efféle.

Az emlegetett négy nap után aztán még azt mondta a doki, hogy a folyamat menete nagyon jó, és ne feledje, az a szerv általában nem ahhoz van szokva, hogy kivonják a használatból. Ellenkezőleg! Használja csak nyugodtan!

– És a... másféle használat?

– Azzal meg kell várja, amíg a szerve maga fog jelezni. Valószínű, hogy eleinte nem lesz éppen kellemes, de az nem fog sokáig tartani, csak valami néhány percet. De! Ismétlem, sajnos megtörténhet, hogy nem lesz jelzés. Ez ideggyógyászati probléma is, én meg nem vagyok ideggyógyász. Legjobb tudásom szerint helyreállítottam amit lehetett, de a többi a maga szervezetétől függ!

Aztán a számla következett, amely olyannak bizonyult, amilyenre nagyjából számított is.

„Nem baj! Megérte!” gondolta, majd hozzátette, hogy természetes emberi kötelessége volt, hogy megpróbálja ezt a műtétet is.

Az ám, de mármost mit tegyen Pepitával? Tibor nagyon szeretne a kislányát, de ezúttal nem tudott dönteni. Végül arra jutott, hogy talán egyelőre legjobb, ha még egy ideig Vigyázóváron marad. Azután... majd elválnak!

Minden esetre úgy döntött, hogy egy darabig még a bajor fővárosban marad. Különben is odakötötte a napi edzés, mert az utókezelést azért nem akarta abbahagyni. Szállása volt, jó helyen és kellemes is, miért ne maradjon még. Lássuk, mennyit tud lendíteni ez az utókezelés egy olyan emberen, aki, a múltban elszenvedett balesetet leszámítva, egyébként egészséges.

– Jó estét tanár úr!

Egy hétnak a fele telhetett el azóta, hogy végleg elhagyta a kórházat, azt a másikat is, ahol a plasztikai sebészeti műtétet is elvégezték, amikor ráköszönt az a férfi. És így, hogy „tanár úr”! A másik, közepes termetű, de tagbaszakadt férfi volt, a húszas éveinek a végén lehetett. Hát köszönt egy této-va jónapotot, de nem tudta, kinek.

– Nem ismer meg, ugye? Megváltozhattam! Vilmos Vilmos! Na de most már megismer!

Most már valóban megismerte. Tényleg vigyázóvári volt srác korában, tanította is volna, de szegényen nem fogott a tanítás. Hát most itt van. Münchenben, jól megemberesedett és úgy látszik, hogy jól is érzi magát a bőrében.

– De, most már megismertem, ha nehezen is! De maga megváltozott!

– Igen. Meghízta és meg is erősödtem. Már nem vagyok olyan kis hülyegyerek!

– Látom, valóban előnyére változott.

– A tanár úrnak köszönhetjük. Nem magának, hanem az utódjának. Úgy hívták, hogy Medve Albert.

– Ismertem!

– Na, az sokat segített nekünk. Nem pénzben, sokkal inkább bátorításban. Kár, hogy egyszerre csak eltűnt! Meg is sirattuk. Főleg Aranka! Akkor el is költöztünk Vigyázóváról. Most itt dolgozom.

– A nővére is?

– Ő egyelőre csak otthon van. Én eleget keresek mindkettőnkre. Most is munkába megyek. Gondnok vagyok és mindenestül egy kisebb vállalatnál. Augsburgban. Egy hétig nem is jövök haza. Elég gondban vagyok ezért!

– Persze... Arankáért!

– Neki semmit se mondjon! De tudja, olyan negyedben lakunk ahol... jaj, ezt nem szabad mondani! De mégis, egy nő éjszaka! Egyedül egy hétig! Akármikor betörhetnek hozzá és megmocskolják! Mert ilyen világ van errefelé mostanában!

S a férfinak legörbült a szája széle a keserűségtől. De folytatta:

– Pedig milyen szép város! Kár érte!

– És nem lehetne, egy másik negyedbe...?

– Jaj! Arra nem telik!

Tibor elgondolkodott.

– Hmmm... És hazamenni?

– Oda? Hogy ha eddig hülyegyerek voltam, most falubolondja legyek? Azt nem. De a tanár úr meglátogathatna. Odakísérem! Aranka biztos örülne neki! Még van annyi időm! Legfeljebb egy későbbi vonattal megyek! A jövő héten meg bepótolom.

Aranka valóban örült. De Tibor is megnézte. Mindig szépecske leány volt, most pedig éppen kibújt a bábból a pillangó. Eldumáztak egy darabig, majd Vilmos: „Jaj! Elmegy a másik vonat is!” jelszóval felugrott és ment.

Aranka és Tibor összenéztek.

„Minket meg itthagytak”!

Aztán elkezdődött odakint. Ordibálás, jövés-menés, táncolás, mintha Afrika egy primitív törzsének a tagjai rendeztek volna zenés-táncos bulit az ablakok alatt.

Aranka a vállát vonogatta.

– És ez így megy minden este! Csak akkor hallgatnak el amikor már belefáradtak. Én meg félek.

– Kérdeztem Vilmost, hogy nem jobb lenne-e hazamenni? Nem feltétlenül Vigyázóvárra!

– Nem akar. De ez... itt! Maga miért kell itt legyen?

– Balesetem volt. Kórházban voltam. De most már vége.

Aranka megkérdezte, hogy miféle baleset, és Tibor elmondta őszintén, hogy elég sok gond volt, amely a traktorral kezdődött.

– Ma sem értem. Alighanem valaki az életemre tört. A feleségemet meg megölték alig napokkal előbb.

– Ronda baleset lehetett!

– A traktor mindig veszélyes, ha felborul. Kevesen menekülnek élve. Én túléltem, de ezek lettek belőle. Legutóbb még a plasztikai sebészre is sor került.

Aranka kérdezte, hogy ki volt. Tibor mondta a nevet.

– Igen! Ő a legjobb! Dolgoztam vele. Mert voltaképpen egészségügyi volnék. Urológiában. Megnézhetném?

– Akarja megnézni?

– Természetesen! Talán még segíthetek is.

Aztán:

– Nagyon szép munka!

De már akkor Tibor is érezte. Ahogy az orvos mondta, előbb egy kicsi fájdalom, de inkább csak jelzés. Aztán... mintha mindig ezt szokta volna.

– Nyugodtan! – simogatta Aranka a kezével. Aztán közelebbről is – Látod? Nagyon jó ez! Most itt! Nagyon jó! Akarsz ittmaradni? Ezen a héten! Amíg Vilmos hazajön!

– Jobbat tudok! – felelt Tibor amikor már szóhoz tudott jutni – Gyertek át ti hozzám! Igaz, hogy csak egy kis szálló, de ott el lehetek. Megrendelem egy évre, s addig ti is határozotok. Hazajösztek-

e, vagy másképp oldjátok meg? Mert ez itt, valóban életveszélyesnek néz ki! Ne félj, nem megyek tönkre bele! És legtöbb néhány hét után nekem is el kell mennem!

– Szerintem így jó lesz! Vilmost majd értesítjük! Kár, hogy elmész!

– Muszáj! A lányom, a gazdaság Egyiptomban... de szerintem nem maradok el örökre! Csak a kötelességeimet kell elvégezniem.

És ezt komolyan is gondolta. „Végeredményben, mire is várna? Aisa meghalt. Anita, ki tudja mit gondol, és különben is ott van az a rendőrtiszt. Jobb lesz ez így”!

Ernő ebben az időben nem tudta, hogy melyiktől is féljen jobban. A rendőrség? Ha elfogják, vagyis inkább ha bizonyítani tudják a régi tetteit – mindet a legelemibb szükség miatt tette, de ez persze nem mentség – akkor nagyon hosszú időre börtönbe ülhet. De az öreg se jobb. Sőt rosszabb. Az ugyanis minden zseni nélkül kinyíratja.

Jó lenne most egy lakatlan sziget! Ott éldelegélni Robinson módjára hosszú ideig. És ha még Anita is ott volna... az volna igazán jó! Mert most már a művésznőre nem igazán gondolt. Az a vonat elment. Egyszer és mindenkorra. Régebben úgy gondolta, hogy ha együtt lesznek, kölcsönösen emelik egymás életének a minőségét egy addig nem ismert szint felé. És mi lett belőle? Kín szenvedés, de az is külön-külön.

Természetesen, fűzte tovább a gondolatot, az a szigetcske amit ajánlott, nem felel meg a hosszú távú megélhetésnek! Az, legfeljebb csak ideiglenes búvóhelynek felel meg. De még azt is, először meg kell érni, hogy az ember egyáltalán odajusson.

Igaz, maga az egész élet is csak ideiglenes!

Hanem... itt és most kell módot találni a túlélésre! Talán most is az a legjobb megoldás, ha alámerül. Valahová a társadalomnak nevezett disznóól legaljára. Vagy kupleráj az, és nem disznóól? Ki tudja?

A kérdés tehát mindenképpen az, hogy a dzsungel, amelyben alámerül, a társadalom őserdeje legyen, vagy a természet? Legszívesebben az utóbbit választotta volna, csak hogy az messzebb van és oda előbb még el is kell jutni.

Hát jobb híján a helyén maradt. Jószerencse, hogy a fényképész háza már eleve úgy épült, hogy dzsungel legyen. Belső akadályokkal, útvesztőkkel és menekülési utakkal kifelé. De mégis csak egy ház, ha furcsa is. Rövid ideig lehet elég! Fiatal, romantikus elmék találták ki, hasonszőrűek számára.

Minden esetre jól el lehet rejtőzni benne nappalra, akár egy egész csapat rendőr keresheti. És még komfortos is.

Aztán, egyszer csak világosság gyúlt az agyában. Egyetlen ihletett pillanatban történt, hogy rájött, a kétféle üldöző igazából egy és ugyanaz. És ez egy kicsit megnyugtatta.

Mert hát a mindenkori rendőrségnek a mindenkori vénember, vagy vénemberek fogalmazzák meg és adják ki a parancsokat.

Ettől egy kicsit bátrabb lett. Néha még ki is járt, persze ezután is csak szürkületkor, mint eddig is.

Aztán egyszer megtörtént az, amire mindig számított. Este, amikor hazaért, vendége volt.

Férfi volt a vendég hatalmas termetű. Ettől el is keseredett egy kissé.

„Hát nekem már mindig csak az ilyen molochok jutnak? Tisztességes méretű ember már nem is létezik a világban”?

De az ismeretlen ezúttal egyáltalán nem az agresszív fajtából való volt. Ellenkezőleg! Szelíd volt mint egy mikulás. Persze azért érezhető volt felületes ránézésre is, hogy hatalmas energiák kavarganak, feszülnek benne. Ám, mint mondtam is, szelíd volt szinte kedves.

– Botos Gábor vagyok! És nem kell tőlem félni!

(Ez belém lát?)

mert valóban félt. Akkor már szinte mindentől és mindenkitől aki nadrágban jár. Az óriás folytatta:

– Nem azért jöttem, hogy elveszejtselek, hanem azért, hogy megmentselek. Ha még lehet.

Furcsa módon, ettől az utolsó mondattól megnyugodott.

„Szóval nem biztos magában. Még ő sem biztos”!

De az idegen a vesékbe látott. Mert így folytatta:

– Persze, hogy nem vagyok biztos! Nem tudhatom, hogy te hogyan reagálsz mindarra amit mondok. De közlöm veled, hogy értékes embernek tartalak, csak éppen olyannak, aki a saját hibáján kívül rossz útra tévedt. Azon az úton, amelyen te jártál mostanáig, mások, gyengébb emberek már rég meghaltak volna. Vagy beleőrülnek. Ez az érték benned. Amit meg szeretnék menteni! Nem teljesen önzetlenül! Lehetnének rokonok. Akkor az unokaöcséd lennék, vagy unokatestvéred.

Még beszélgettek egy ideig, miközben az idegen azon volt, hogy Ernő megnyugodjon. És ő meg is nyugodott. Szellemileg. Érzelmileg viszont olyan izgalom jött rá, hogy reszketett tőle.

– Most tehát az lesz a dolgod, hogy feladod magad. Ungureanunak, csakis neki személyesen. Jó ember és különben beszéltem is vele. Amellett nagyon közel is van ahhoz, hogy elfogjon. S akkor ez az egész amiről itt beszéltem, kárba veszne. Mert követnie kellene a hivatalos utat. Attól még ő sem térhetne el. Aztán, majd együtt kidolgozzátok a menekülés lehetőségét. Mert van lehetőség. Persze... életveszélyes. De hát az amit eddig műveltél, szintén életveszélyes volt. Szerintem, ki fogod bírni! Szerintem még találkozunk. Amikor vége lesz! És akkor majd beszélünk. Okosan!

Ezzel az idegen óriás felállt a helyéről és elment. Ő pedig ott maradt. Összeroskadva, mégis felmagasodva a lélekben, mint a kereszténység hőskorában azok a bűnösök, akik mégis megbocsájtást nyertek a hitükért.

Ki tudja, nem volt-e ez az ismeretlen vendég is olyan régi püspök-féle, akinek természetes joga a megbocsájtás...

– Nos, kedves barátom, azt hiszem, világos minden! – fejezte be másnap a főfelügyelő a beszélgetést. Mert, hogy még vele is le kellett folytatni egyet, ez vitán felül áll – Vállalod?

– Vállalom!

– Ez a beszéd! Én elkísérlek a kapuig, de bent aztán te kell folytatd a beszédet! Én még csak nem is lesem majd, hogy nem-e jössz vissza, mindenkit megtévesztve. A te érdeked. Az egyetlen megmaradt lehetőséged, ahol se a vénember, se a román rendőrség nem ér utol! Van valami hozzáfűznivalód?

– Egy dolog volna!

– Éspedig?

– Valakit értesíteni kéne. És azt már akkor nem fogom tudni megtenni. És főfelügyelő úr ott lehet végig, hogy meghallgassa.

– Nem fogom meghallgatni!

– Köszönöm!

– Akkor megegyeztünk!

És végül harmadnap, mert másnapra idő híján nem volt lehetőség, ott állt a főfelügyelő kocsija a jó-kora kapu előtt. Ernő kiszállt és elbúcsúzott. Szinte barátilag ráztak kezet egymással. Aztán Ernő bement a kapun, amelyre angolul és románul is fel volt írva: NATO katonai támaszpont.

Eltelt egy újabb hét.

Anita úgy gondolta, elég idő telt már el ahhoz, hogy az Ernőnek tett ígérete szerint meglátogassa azt a bizonyos szigetet. Azt, hogy egy vénember a világ túl oldalán őt halálra keresné, hitte is, meg nem is. Miért éppen őt, és miért nem tette eddig? Holott mindenki tudott arról, hogy hol lehet megtalálni. Azt, hogy a Tiborral és Pepitával való ismeretségét éppen annak köszönheti, hogy Aisát valaki megölte Fogarason, valami véletlen egybeesésnek tulajdonította. Hiszen mindenhol vannak elvetemült emberek, akik kincsért, vagyonért ölni képesek. Aztán a Tibor balesete! No, az meg éppen a fantázia világába tartozik! Hiszen teljesen véletlen is lehetett! Nem járt még Afrikában, fogalma sem volt arról, hogy a törzsi összefogás meddig képes elmenni.

De mindennek ellenére mégis úgy határozott, hogy elmegy arra a szigetre, mégpedig éppen úgy, ahogy Ernő kérte. Hiszen olyan szépen kérte a férfi! Valamikori egyetlen létezett barátja soha nem

beszélt vele ilyen szépen. S olyan aggódóan se mint akkor Ernő. Igaz ugyan, hogy az a régi viszony éppen azon feneklett meg, futott zátonyra, hogy egyszerűen megunták egymást.

Annak a napnak a délutánján, amikor elhatározta, hogy valóban megteszi azt amire a férfi kérte és úgy ahogy ő szerette volna, egy csütörtöki nap volt az, külön hívta Nádiát, s elmondta neki, hogy nagyjából mit szeretne. És, hogy ha nem nagy dolog, rendezze el a férjével, hogy az megoldható legyen.

A Kalapos László hajója már legendaszámba ment a társaságban.

A szép orosz nő megígérte, hogyne ígérte volna meg. És néhány perc után ő hívta félre a férjét ugyanúgy. Aztán újabb tíz perc után visszajött és azt mondta, minden rendben lesz! Anita legyen e pontosan egy hét múlva Gorgován a kikötőben, jól bespájazolva, hogy minden legyen elég nagyjából egy hétig, s a többire ne legyen gondja!

– Heti utánpótlás is fog érkezni!

– Ó! Remélem, az egész nem fog tovább tartani két hétnél!

Nádia csak a fejét ingatta. Ő aztán tudta, hogy Kerek Bernát mikre képes, ha valakire egyszer igazán megharagszik. Nem egy ember halt már meg amiatt! De nem szólt. Csak annyit, hogy:

– Pepitáért pedig ne aggódj! Egyelőre úgyis Egyiptomba viszi az apja. Később meg, meglátjuk! Ha kell, meglesz nálunk a többi gyermekkel együtt! (Akkor már volt nekik kettő. De még terveztek).

Aztán valami három nappal a megbeszélés nap előtt Nádia csak eltűnt. Volt annyi esze, hogy ne kérdezzen. „Szervez! Ez a lényeg”!

Amikor a hajó kikötött a sziget mellett – találtak egy jó helyet, pallón is ki lehetett menni, talán már használta valaki azelőtt is – és Anita kísért a partra és a Zoli nevű férfi kihordta az összegyűjtött províziót, akiről egyébként Anitának nem mondták el, hogy a gorgovai hajóépítő műhely főmérnöke, s a Szent Klárát is ő építette, így aztán kapott az asszonytól egy ötvenest amit tiszteletteljesen elfogadott³ – egy fiatal hölgy sétált ki vissza a hajóra. Természetesen Nádia volt.

„Mert hát azt sem lehet, hogy elmegyek kirándulni a feleségemmel és aztán nem hozom vissza” röhögött később Laci, a kapitány.

Elvileg tehát ekkor egy heti egyedüllét, napfürdőzés és komoly munka kellett következzen. Ami így is lett, legalábbis eleinte.

A székely történeten dolgozott, amelyet már megkezdett Vallomás címen. Internet persze nem volt, de ezt tudta előre, mobil internetet kellett venni, amit meg is tett, a biztonság okáért két hétre. Aztán, csak a munka és a pihenés. De még le sem járt a hét, sőt valahol a felénél tartott csak, amikor egy motorcsónak közelítette meg a szigetet. Amelyről időközben megtudta, hogy valóban Krokodil Szigetnek nevezik (Krokodilski Otok), de ez csak nemrég van így, azelőtt csak száma volt. Úgy látszik, megtetszett a horvát hatóságoknak az ötlet. (Honnan tudták meg?) Vagy, hogy ők is észrevették a jellegzetes alakját.

A motorcsónakról egy férfi szállt le és közeledett.

„Na végre!” gondolta Anita, majd gondolatban még hozzátette „Úgy látszik, én is hiányoztam neki”!

De ahogy a férfi közeledett egyre feltűnőbb lett az, hogy szinte egyáltalán nem hasonlít Szentpéteri Ernőhöz. Aztán amikor közelebb ért, azt is meglátta, hogy az biz’ nem más mint Nedeczky Pista.

Anitának ettől egy kissé libabőrös lett a háta, meg a lába is. Pedig igencsak meleg volt arrafelé.

Nem is fogadta valami kedvesen.

– Hát még ide is képes voltál utánam jönni?

A férfi meghökkent. Nem erre számított.

– Dehát... azt mondta az a pasas, hogy mentselek ki! Mert különben ötszáz év múlva a turisták fogják megtalálni a csontvázadat. És még akkor is a kezedben lesz a kendő amit az utolsó percig lobogtattál! Én nem is tudom, hol is lehet – nézett körül. De sehol se látott kendőt.

– Miféle pasas?

3 Később sokat nevettek ezen a gorgovaiakkal.

– Az a... vastag! A „megmentőd”!

– Dehát mi lett Ernővel?

– Na, ha így hívják, akkor nem más, mint az, hogy bezupált katonának. Nem éppen jókedvében, de körözi egynéhány ország rendőrsége valami régebbi ügyeiért, no meg Kerek Bernát is rá akarja ten-
ni a mancsát. Így hát nem maradt más kiútja csak az, hogy beállt önkéntesnek az ukrán háborúba. Egy NATO támaszpontról. Ott talán csak nem érik utol! Ő inkább a vénembertől fél, pedig a többi se kutya!

– És te? Hogy kerülsz ide?

– Úgy, hogy felhívott. Éppen, mielőtt belépett a kapun. A támaszpont kapuján természetesen. És ott már várták. Ungureanu értesítette őket és meg is beszélte velük. Rendes srác. Máskülönben le kel-
lett volna tartóztassa a te Ernődöt. Most, hogy bizonyítékai is vannak, muszáj lett volna.

– Ezek szerint te ismered Ernőt?

– Egyszer beszéltünk. Egy szállodában, ahol laktál. És mindketten, külön-külön meg akartunk véde-
ni téged. Mert szokás szerint megint fejfel mentél a falnak. Sőt két falnak is, pedig csak egy fejed van. Én nem is értem, hogyan csinálod!

Anita hallgatott egy sort, majd azt mondta:

– ...és te meg eljöttél most, hogy megfenyegezzél a székel történet miatt.

– Dehogyan fenyegetlek! Csak éppen elhárítom a fejed felől a villámokat! De a gondolatod teljesen jó! Sőt, annyira üt, hogy az már veszélyes. Nem is értem, hogy miért álltál bele mint egy rajzszeg!?

– Kénytelen voltam! Persze, az után már kezdtem jobban megismerni a folyamatot. Elvégre a saját családom története is!

– Te? Székely? Holló Anita?

– Miért? Szerinted miféle kéne legyen a Rapsonné késői utóda? Talán egyiptomi? Még megérhet-
jük! Vagy, szintén szerinted, mit jelent a Raab, majdnem minden germán nyelven? Nem hollót?

– Na jó! Túl van tárgyalva. Egyébként itt van.

– Mi van itt?

– A kiadó levele, amelyben kéri tőled a beleegyezést és a végleges kéziratot. Tessék! Nézzed!

Anita nézte. Igen, ez olyan, mintha igazi lenne!

– Na de miért így? Egy bizonytalan hitelű kiadóval?

– Azért drágám, mert ha úgy hagyom, hogy a hivatalos utat kövesd, akkor kiadhatnák, nagyon jó
esetben, mint tudományos cikket. Elolvasná mondjuk tíz ember és azután szintén jó esetben, eldug-
nák valami pincébe ahol legfeljebb az egér találja rá. Téged meg szépen eltávolítanának a tudomá-
nyos világból. Mert szerinted hány főmuftinak okozna ez fejfájást? És nem csak a tudományos vi-
lágban! Úgy kicsinálnának mint a pinty!

Anita, akárhogy gondolkozott is, pillanatnyilag képtelen volt rájönni arra, hogy hogyan tudná őt ki-
csinálni egy pinty? Bár a pintyek az énekes madarak közé tartoznak és mint olyan, ragadozók is. Na
de a nagyság!!! Ugyanakkor viszont arra is rájött, hogy mennyire félreismerte ő ezt a kedves em-
bert.

Meg is hívták másnapra a Szent Klárát, kapitányostól.

És hazamentek.

Együtt.

Megoldás

– Végül is tudja egyáltalán valaki, hogy annak a szegény Ernőnek miért alakult olyan komoran a sorsa? – a kérdező Virág volt, s fiatal Széki dokinak a felesége. Ez a többieket is érdekelte, így hát Ungureanu főfelügyelő, aki ez alkalommal a feleségét is elhozta magával, el is kezdte. „Szóval VAN felesége! És csinos és fiatal – Anita kezdett megnyugodni – Jó, hogy így van”!

– Igen. Már többektől is hallottam hasonló kérdést, meg azt is, hogy igazából miféle trauma lehetett az, amely oda hatott, hogy a családjától búcsú nélkül távozott, bármilyen volt is az a család. Hát akkor röviden, és csak azt, amit sikerült kideríteni! Ez persze nem sok és nem is biztos, hogy mind igaz. De jártomban-keltemben, és főleg magyarázatot keresve rábukkantam néhány pontatlanságra az Ernő barátunk fiatakorát illetően. Ő nem így tudta, de én elkezdtem számolni. Nagyon gyanús volt nekem az, hogy ha valaki nem sokkal a kondukátor bukása előtt vagy akár után tizenhét éves, akkor vagy nem születhetett a világháború után közvetlenül, vagy ott valami suskus lehetett. Valahol túl hosszúnak tűnt nekem egy generációváltás.

Aztán egyszer csak megláttam a diószegi régi doktornő gyerekének a régi keresztlevelét. Mert, mint tudjuk, a proletárdiktatúra idején a háborúban és közvetlenül azután született gyermekek ötvennégyben vagy akörül új keresztlevelet kaptak. De ennek a gyermeknek megvolt valahol a régi is. Leány volt az istenadta és Erna volt a neve.

Hát ennek az Ernának volt nagyon fiatalon, talán tizenöt, vagy tizenhat éves korában egy szerelme, akitől aztán fia született. Na őt hívták Ervinnek.

Hogy ki volt az apa, az elveszett valahol a kommunizmus mocsarában, talán párttitkár volt és nős is volt, talán az ellenkező véglet, valami egykori arisztokrata fő, hogy eltűnt. És a kis leányanya is meghalt. Szülés közben, vagy után. Valami elrejténivaló minden esetre kellett legyen, és pedig nem csak a család, de a társadalom részéről is, mert a kisfiú a nagyanyját kezdte anyjának nevezni, de úgy is tudta, hogy Aranka dokinő az anyja neki.

És most képzeljük el azt a helyzetet, amikor tizenhét éves korában (?) egy ártatlan, vagy kevésbé ártatlan kérdésre válaszul ez az egész vircsaft egyszerre a fejére zúdul. Vagy tán még jóval több is, mert én nem tudhatok mindent, amit az az Aranka tudott.

A tizenhét éves fiatal még bőven benne van a kamaszkorban, s annak megfelelően érzékeny is. És akkor a régi királyok rokonságával bíró Talay rokonság helyett ilyen múlttal kell(ene) megelégednie. Én tudom, hogy ez a Kelet-Európa különleges hely, és körülbelül minden családnak van a múltjában egy királyi vagy legalább egy hercegi ős, amit vagy tudnak, vagy elfelejtettek, na de ahelyett ez? És egyszerre? Szóval, mintha kezdeném megérteni azt az ifjút. De komolyan!

– Ki az a Botos Gábor? – ezt Anita kérdezte, aki mintha nem lett volna képes megemésztetni az információk özönét.

– Senki sem tudja igazán. Ámbár, ma már sejtik néhányan. Talán mindig is éltek a világon olyan családok, amelyekben mintegy öröklődött az embereken való segítség képessége. Ilyenek ezek a Botosok is. Gondolom. De bizonyítani nem tudom. Csak itt-ott néha találkozom a névvel. És az a találkozás megnyugvást szokott magával hozni. Hát én csak ennyit tudok felmutatni – fejezte be a főrendőr.

– De akkor ki halt meg Törökországban? A tűzvészben! – ezt Ibolya kérdezte, mert neki meg ez volt nagyon fontos.

– Alighanem az apa. A biológiai apa. Úgy látszik, időközben valahogy megtalálta.

Itt félbe is szakította a főrendőr, mert Pistának, valami olyan üzenete jött, amit el kellett olvasson.

– Azt hiszem szívem, hogy ez inkább neked szól! – fordult az újdonsült feleségéhez – Én aligha vagyok benne illetékes!

– Mindenben illetékes vagy Pistám, amiben én az vagyok! – felelt azonnal Anita. Na tíz év múlva lehet, hogy másképp fog beszélni!

Hát Egyiptomból jött az üzenet Ali ben Szinani törzsfőnöktől. Hogy a kicsi Jozefina mintha bajban lenne, mert lám az édesapja elment önkéntesnek valami furcsa okból, azt mondta, tartozik ezzel a népnek amely az egészségét visszaadta, s amelyet (nem őt, hanem a népet) hazug politikusok félrevezetnek. De a kislány meg sehogy se tudja megszokni a törzsi életet. A többi gyermekek általában nagyobbak nála, aki pedig kisebb annál ő okosabb, de sokkal. És ráadásul mind Anitát emlegeti, hogy ő hogy szerette. Természetesen a hölgy a kislányt. Viszont a törzs vezetése már nem tudja, mit tegyen, félnek, hogy valami lelki baja lesz. Nem lehetne a kislánynak egy kicsit Európában nyaralni? Majd csak előjön az apja is, amikor kiháborúzta magát! Nem kell félni, az örökségét megőrzik a leánykának, amíg tizenhat éves lesz, ám mit kezd majd vele, ha közben lelki beteg?

Szóval, ilyesmi.

A friss házások összenéztek. Aztán egyszerre mondták:

– Hát persze, hogy hozzánk fog jönni!

Két nap telt el, és azon az éjszakán Moldovában, egy Husi nevű városkában amelyet valaha, még Zsigmond király idejében huszita száműzöttek alapítottak, Ungureanu főfelügyelő nem tudott aludni. Ez elég sokszor megesett vele, amikor olyan ügye volt, amelyet nem tudott megoldani. Nem azért mintha képtelen lett volna rá hanem, mert olyan összevissza szálakkal volt összefércelve az egész, hogy azok, elvarrhatatlanul, minden oldalon ki-kilógtak belőle.

Egyébiránt gyakorlatilag ő sem járt jobban mint a régi husziták, nem is nagyon szerette eleinte a kisvárost. Csak egy idő után, amikor rájött, hogy az igazán komoly ügyekhez mégiscsak őt hívják, kezdte értékelni az otthoni csendet.

Most leginkább az izgatta, hogy miért éppen akkor és éppen úgy nyert befejezést az egész, sokéves történet?

„Miért éppen most fordult egy akkorát annak a Szentpéterinek a lelkivilága, hogy régi bűnözőből egyszeriben mások sorsát megérző és megértő ember lett belőle? Vajon tényleg embert ölt? Vagy éppen embereket? A főfelügyelő azokról csak pletykákat hallott, márpedig amiről az ember nem tud, az nincs! Talán ugyanolyan bűnözők lehettek, mint ő maga, vagy még rosszabbak! Minden esetre, az Aisa halálában, de a Tibor balesetében sem bűnös! Máshol volt akkor. Persze, korábban megeshetett, hogy eltett valakit láb alól...”

Mi lehetett az a pillanat, mi lehetett az a mesterszó, amely megadta neki azt a lökést, hogy végül abba az irányba forduljon, ne másfelé?”

„De azért azt a Katalin nevű nőt végeredményben mégiscsak eltette láb alól! Azt, aki bevonta őt a Kerek Bernát alárendeltségébe! De ez legalább érthető!” fűzte tovább a gondolatmenetet. Amelyből látszik, hogy híres detektívek is tévedhetnek néha.

Megpróbált képzeletben utánamenni a történeteknek, a legutóbbi eseménytől visszafelé véve az irányt.

A találkozás Árpival? Kétségkívül megrendítő lehetett, de olyan máskor is volt már, s túltette magát rajta! Nem ez, nem ez!

A Mareszke sorsa érintette meg annyira? Igen, elvégre éppen ő találta ki azt, hogy még adhatnak egymásnak valami nagyon fontosat az életben. Adtak is, csak nem azt, amire számított. Sokkal inkább annak a tudatát, hogy ott van a vége az addigi életvitelnek, s onnét most már vissza kell fordulni. Csak hát, mindez régebben nem volt rá akkora hatással, hogy teljes fordulatot, valóságos hátraarcot tegyen.

A vénember fenyegetése? De az addig is megvolt.

A ház leégése és az elvesztése mindannak, ami a régi életéhez szükséges volt? Erről a magyar kollégák értesítették Ungureanut úgy, hogy nagyjából mindent tudott.

„Van valami, létezik valami, vagy éppenséggel valaki, valahol fent, vagy talán nem is annyira fent, aki olyan módon irányítja az eseményeket, hogy azok eredője ne még rosszabbra fordítsa az embert, hanem el merjen indulni egy új irányba, amelyet addig nem tapasztalt? És az az erő különös módon, nem avatkozik be közvetlenül a világtörténelem irányába, de képes úgy elrendezni amúgy is elindult eseményeket az időben, hogy hasson az az elrendezés!” Ungureanu hívó ember volt, ki se bírta volna talán annak a sok lelki és testi mocsoknak a látását amit kényszerűen, sokszor látnia kellett. Ám az a hit valami távoli és esetleges erőt jelentett. Most először volt személyes tapasztalata arról, hogy hogyan működik az a kozmikus erő, amit jobb lehetőség híján Istennek szoktak nevezni. De arról még most sem lett semmiféle elképzelése, hogy ki, vagy mi is az? Erő? Gondolat? Akarat? Vagy több is együtt azok közül, meg még ki tudja, hányféle működés?

És akkor még az éppen folyó háborúra nem is gondolt. „Érdemes-e egyáltalán gondolni rá”? Hiszen befolyásolni úgysem lehet. Nekünk, innen nem! De ami tény, ketten is elmentek oda küzdeni az ismerősei közül, lelkük parancsát követve. És egymással ellentétes oldalra.

Mindent összevetve, jó oka volt arra, hogy a jól végzett munka nyugalomával elaludjon. Végül is mindent tudott ami fontos volt és még a gyilkos is elnyerte a büntetését. Ha nem is úgy és onnan, ahogy és ahonnan ő megtörténni vélte. Különbözn is mindegy! Úgyis hallgatnia kell az egésről a további életében. Elnevette magát, „Mint a régi angolszász esküvőkön”! De aztán eszébe jutott, hogy ez az esküvő a halálnak teszi házastársává, és abbahagyta a kuncogást.

Valami mocorgást érzet, sőt hallott is ekkor. Ileana volt, a felesége. Aki lánykorában még Vasadi Ilona volt, Vigyázóváron. Arrafelé fordult tehát és átölelte. Mert tudta, hogy Icu ilyenkor milyen gondolatokkal küzd.

Ungureanu férfi volt, negyvenöt éves és szerette a nőket. Ez mindig így volt és Icu tudta ezt. De azt is, hogy történjen bármi, azért őt soha nem hagyná egyedül.

„Pedig az a kis Holló leányka... jó lett volna! Áhhh! Bolondság!”

VÉGE

Marosvásárhely – Búzaháza, 2024. július 27.